

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 28 grudnia 2012 r.

Poz. 1512

USTAWA

z dnia 9 listopada 2012 r.

o nasiennictwie^{1), 2)}

Tytuł I

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa reguluje sprawę:

1) rejestracji odmian oraz wytwarzania, oceny i kontroli materiału siewnego odmian gatunków roślin uprawnych określonych w:

a) art. 2 ust. 1 pkt A lit. a dyrektywy Rady 66/401/EWG z dnia 14 czerwca 1966 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym roślin pastewnych (Dz. Urz. WE L 125 z 11.07.1966, str. 2298, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 1, str. 55), zwanej dalej „dyrektywą Rady 66/401/EWG”,

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawę z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin, ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych, ustawę z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej oraz ustawę z dnia 25 listopada 2010 r. o Centralnym Ośrodku Badania Odmian Roślin Uprawnych.

²⁾ Przepisy niniejszej ustawy:

1) wdrażają postanowienia:

- a) dyrektywy Rady 66/401/WE z dnia 14 czerwca 1966 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym roślin pastewnych (Dz. Urz. WE L 125 z 11.07.1966, str. 2298, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 1, str. 55, z późn. zm.),
- b) dyrektywy Rady 66/402/WE z dnia 14 czerwca 1966 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym roślin zbożowych (Dz. Urz. WE L 125 z 11.07.1966, str. 2309, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 1, str. 66, z późn. zm.),
- c) dyrektywy Rady 68/193/EWG z dnia 9 kwietnia 1968 r. w sprawie wprowadzania do obrotu materiału do wegetatywnego rozmnażania winorośli (Dz. Urz. WE L 93 z 17.04.1968, str. 15, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 1, str. 123, z późn. zm.),
- d) dyrektywy Rady 98/56/EWG z dnia 20 lipca 1998 r. w sprawie obrotu materiałem rozmnożeniowym roślin ozdobnych (Dz. Urz. WE L 226 z 13.08.1998, str. 16, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 23, str. 363, z późn. zm.),
- e) dyrektywy Komisji 93/17/EWG z dnia 30 marca 1993 r. określającej wspólnotowe klasy dla elitarnych sadzeniaków ziemniaka, wraz z warunkami oraz oznaczeniami stosowanymi dla tych klas (Dz. Urz. WE L 106 z 30.04.1993, str. 7; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 14, str. 169),
- f) dyrektywy Komisji 93/48/EWG z dnia 23 czerwca 1993 r. określającej wykaz wskazujący warunki, jakie mają być spełnione przez materiał rozmnożeniowy roślin owocowych i rośliny owocowe przeznaczone do produkcji owoców, zgodnie z dyrektywą Rady 92/34/ EWG (Dz. Urz. WE L 250 z 07.10.1993, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 15, str. 83),
- g) dyrektywy Komisji 93/61/EWG z dnia 2 lipca 1993 r. określającej wykazy wskazujące warunki, jakie mają być spełnione przez materiał rozmnożeniowy i nasadzeniowy warzyw, inny niż nasiona, zgodnie z dyrektywą Rady 92/33/EWG (Dz. Urz. WE L 250 z 07.10.1993, str. 19; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 15, str. 101),
- h) dyrektywy Komisji 93/62/EWG z dnia 5 lipca 1993 r. ustanawiającej środki wykonawcze dotyczące nadzoru i monitorowania dostawców i zakładów zgodnie z dyrektywą 92/33/EWG w sprawie obrotu materiałem rozmnożeniowym oraz nasadzeniowym warzyw, innym niż materiał siewny (Dz. Urz. WE L 250 z 07.10.1993, str. 29; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 15, str. 111),
- i) dyrektywy Komisji 93/64/EWG z dnia 5 lipca 1993 r. ustanawiającej środki wykonawcze dotyczące nadzoru i monitorowania dostawców i obiektów zgodnie z dyrektywą 92/34/EWG w sprawie obrotu materiałem rozmnożeniowym roślin owocowych oraz roślinami owocowymi przeznaczonymi do produkcji owoców (Dz. Urz. WE L 250 z 07.10.1993, str. 33; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 15, str. 113),

- b) art. 2 ust. 1 pkt A lit. a dyrektywy Rady 66/402/EWG z dnia 14 czerwca 1966 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym roślin zbożowych (Dz. Urz. WE L 125 z 11.07.1966, str. 2309, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 1, str. 66), zwanej dalej „dyrektywą Rady 66/402/EWG”,
- c) art. 2 ust. 1 lit. b dyrektywy Rady 2002/54/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym buraka (Dz. Urz. WE L 193 z 20.07.2002, str. 12, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 36, str. 292), zwanej dalej „dyrektywą Rady 2002/54/WE”,
-
- j) dyrektywy Komisji 93/79/EWG z dnia 21 września 1993 r. określającej dodatkowe przepisy wykonawcze dla wykazów odmian materiału rozmnożeniowego roślin owocowych oraz roślin owocowych przechowywanych przez dostawców zgodnie z dyrektywą 92/34/EWG (Dz. Urz. WE L 256 z 14.10.1993, str. 25; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 15, str. 115),
- k) dyrektywy Komisji 1999/66/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustalającej wymagania dotyczące etykiety lub innego dokumentu sporządzonego przez dostawcę zgodnie z dyrektywą 98/56/WE (Dz. Urz. WE L 164 z 30.06.1999, str. 76; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 25, str. 450),
- l) dyrektywy Komisji 1999/68/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. określającej dodatkowe przepisy w odniesieniu do wykazów odmian roślin ozdobnych prowadzonych przez dostawców na mocy dyrektywy 98/56/WE (Dz. Urz. WE L 172 z 08.07.1999, str. 42, Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 26, str. 8),
- m) dyrektywy Rady 2002/53/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie Wspólnego katalogu odmian gatunków roślin rolniczych (Dz. Urz. WE L 193 z 20.07.2002, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 36, str. 281, z późn. zm.),
- n) dyrektywy Rady 2002/54/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym buraka (Dz. Urz. WE L 193 z 20.07.2002, str. 12, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 36, str. 292, z późn. zm.),
- o) dyrektywy Rady 2002/55/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym warzyw (Dz. Urz. WE L 193 z 20.07.2002, str. 33, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 36, str. 313, z późn. zm.),
- p) dyrektywy Rady 2002/56/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie obrotu sadzeniakami ziemniaków (Dz. Urz. WE L 193 z 20.07.2002, str. 60, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 36, str. 354, z późn. zm.),
- q) dyrektywy Rady 2002/57/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym roślin oleistych i włóknistych (Dz. Urz. WE L 193 z 20.07.2002, str. 74, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 36, str. 340, z późn. zm.),
- r) dyrektywy Rady 2004/117/WE z dnia 22 grudnia 2004 r. zmieniającej dyrektywy 66/401/EWG, 66/402/EWG, 2002/54/WE, 2002/55/WE oraz 2002/57/WE w odniesieniu do badań przeprowadzanych pod nadzorem urzędowym oraz równoważności materiału siewnego produkowanego w krajach trzecich (Dz. Urz. UE L 14 z 18.01.2005, str. 18),
- s) dyrektywy Komisji 2006/47/WE z dnia 23 maja 2006 r. ustanawiającej specjalne warunki dotyczące obecności *Avena fatua* w materiale siewnym roślin zbożowych (Dz. Urz. UE L 136 z 24.05.2006, str. 18),
- t) dyrektywy Komisji 2006/55/WE z dnia 12 czerwca 2006 r. zmieniającej załącznik III do dyrektywy Rady 66/402/EWG w odniesieniu do maksymalnej wagi partii materiału siewnego (Dz. Urz. UE L 159 z 13.06.2006, str. 13),
- u) dyrektywy Komisji 2006/124/WE z dnia 5 grudnia 2006 r. zmieniającej dyrektywę Rady 92/33/EWG w sprawie obrotu materiałem rozmnożeniowym oraz nasadzeniowym warzyw, innym niż nasiona, oraz dyrektywę Rady 2002/55/WE w sprawie obrotu materiałem siewnym warzyw (Dz. Urz. UE L 22 z 26.01.2006, str. 12),
- v) dyrektywy Komisji 2007/72/WE z dnia 13 grudnia 2007 r. zmieniającej dyrektywę Rady 66/401/EWG w odniesieniu do włączenia gatunku *Galega orientalis* Lam. (Dz. Urz. UE L 338 z 17.12.2008, str. 79),
- w) dyrektywy Komisji 2008/62/WE z dnia 20 czerwca 2008 r. przewidującej pewne odstępstwa w odniesieniu do rejestracji populacji miejscowych i odmian roślin rolniczych przystosowanych naturalnie do warunków lokalnych i regionalnych i zagrożonych erozją genetyczną oraz obrót materiałem siewnym i sadzeniakami ziemniaka tych populacji miejscowych i odmian (Dz. Urz. UE L 162 z 21.06.2008, str. 13),
- x) dyrektywy Rady 2008/72/WE z dnia 15 lipca 2008 r. w sprawie obrotu materiałem rozmnożeniowym oraz nasadzeniowym warzyw, innym niż nasiona (Dz. Urz. UE L 205 z 01.08.2008, str. 28),
- y) dyrektywy Komisji 2008/83/WE z dnia 13 sierpnia 2008 r. zmieniającej dyrektywę 2003/91/WE określającą środki wykonawcze do celów art. 7 dyrektywy Rady 2002/55/WE w odniesieniu do cech minimalnych objętych badaniem oraz minimalnych warunków do badania niektórych odmian gatunków warzyw (Dz. Urz. UE L 219 z 14.08.2008, str. 55),
- z) dyrektywy Rady 2008/90/WE z dnia 29 września 2008 r. w sprawie obrotu materiałem rozmnożeniowym roślin sadowniczych oraz roślinami sadowniczymi przeznaczonymi do produkcji owoców (Dz. Urz. UE L 267 z 08.10.2008, str. 8),
- za) dyrektywy Komisji 2008/124/WE z dnia 18 grudnia 2008 r. ograniczającej obrót materiałem siewnym niektórych gatunków roślin pastewnych oraz oleistych i włóknistych do materiału siewnego, który został urzędowo zakwalifikowany jako elitarny materiał siewny lub kwalifikowany materiał siewny (Dz. Urz. UE L 340 z 19.12.2008, str. 73),
- zb) dyrektywy Komisji 2009/74/WE z dnia 26 czerwca 2009 r. zmieniającej dyrektywy Rady 66/401/EWG, 66/402/EWG, 2002/55/WE i 2002/57/WE w odniesieniu do botanicznych nazw roślin, naukowych nazw innych organizmów oraz niektórych załączników do dyrektywy Rady 66/401/EWG, 66/402/EWG i 2002/57/WE w związku z rozwojem wiedzy naukowej i technicznej (Dz. Urz. UE L 166 z 27.06.2009, str. 40),
- zc) dyrektywy Komisji 2009/145/WE z dnia 26 listopada 2009 r. przewidującej pewne odstępstwa w odniesieniu do zatwierdzania populacji miejscowych i odmian warzyw tradycyjnie uprawianych w poszczególnych miejscach i regionach zagrożonych erozją genetyczną oraz odmian warzyw niemających wewnętrznej wartości dla plonów o przeznaczeniu handlowym, wyprodukowanych w celu uprawy w określonych warunkach, oraz wprowadzania do obrotu materiału siewnego tych populacji miejscowych i odmian (Dz. Urz. UE L 312 z 27.11.2009, str. 44),
- zd) dyrektywy Komisji 2010/60/WE z dnia 30 sierpnia 2010 r. przewidującej pewne odstępstwa dotyczące wprowadzania do obrotu mieszanek pastewnych materiału siewnego przeznaczonych do wykorzystania w celu ochrony środowiska naturalnego (Dz. Urz. UE L 228 z 31.08.2010, str. 10),

- d) art. 2 ust. 1 lit. b dyrektywy Rady 2002/55/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym warzyw (Dz. Urz. WE L 193 z 20.07.2002, str. 33, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 36, str. 313), zwanej dalej „dyrektywą Rady 2002/55/WE”,
- e) dyrektywie Rady 2002/56/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie obrotu sadzoniakami ziemniaków (Dz. Urz. WE L 193 z 20.07.2002, str. 60, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 36, str. 340), zwanej dalej „dyrektywą Rady 2002/56/WE”,
- f) art. 2 ust. 1 lit. b dyrektywy Rady 2002/57/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym roślin oleistych i włóknistych (Dz. Urz. WE L 193 z 20.07.2002, str. 74, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 36, str. 354), zwanej dalej „dyrektywą Rady 2002/57/WE”,
- g) dyrektywie Rady 2008/72/WE z dnia 15 lipca 2008 r. w sprawie obrotu materiałem rozmnożeniowym oraz nasadzeniowym warzyw, innym niż nasiona (Dz. Urz. UE L 205 z 01.08.2008, str. 8) w załączniku nr 2,
- h) dyrektywie Rady 2008/90/WE z dnia 29 września 2008 r. w sprawie obrotu materiałem rozmnożeniowym roślin sadowniczych oraz roślinami sadowniczymi przeznaczonymi do produkcji owoców (Dz. Urz. UE L 267 z 08.10.2008, str. 28) w załączniku nr 1,

2) wytwarzania, oceny i kontroli materiału siewnego następujących roślin uprawnych:

- a) roślin ozdobnych lub użytkowanych jako rośliny ozdobne,
- b) nieprzeznaczonych do obrotu na obszarze Unii Europejskiej odmian gatunków roślin rolniczych objętych systemami oceny określonymi przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), ogłoszonymi na stronach internetowych tej organizacji,
- c) sadzonek winorośli

– oraz obrotu tym materiałem.

2. Przepisy ustawy w zakresie wytwarzania, oceny i kontroli materiału siewnego oraz obrotu tym materiałem dotyczą również gatunków roślin stosowanych do uszlachetniania odmian gatunków roślin, o których mowa w ust. 1.

- ze) decyzji Komisji 2004/371/WE z dnia 20 kwietnia 2004 r. w sprawie warunków wprowadzenia do obrotu mieszanek materiału siewnego przeznaczonych do użytku jako rośliny pastewne (Dz. Urz. UE L 116 z 22.04.2004, str. 39; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 44, str. 133),
- zf) decyzji Komisji 2004/842/WE z dnia 1 grudnia 2004 r. w sprawie przepisów wykonawczych, na mocy których państwa członkowskie mogą zezwolić na wprowadzenie do obrotu materiału siewnego należącego do odmiany, dla której złożono wniosek o włączenie do krajowego katalogu odmian gatunków roślin rolniczych lub katalogu odmian gatunków warzyw (Dz. Urz. UE L 362 z 09.12.2004, str. 21),
- zg) decyzji Komisji 2007/699/WE z dnia 29 października 2007 r. zmieniającej dyrektywę 92/33/EWG celem rozszerzenia odstępstwa odnoszącego się do warunków przywozu materiału rozmnożeniowego oraz nasadzeniowego warzyw z państw trzecich (Dz. Urz. UE L 274 z 18.10.2007, str. 33),
- zh) decyzji Komisji 2007/776/WE z dnia 28 listopada 2007 r. zmieniającej dyrektywę Rady 92/34/EWG w celu przedłużenia obowiązku odstępstwa dotyczącego warunków przywozu materiału rozmnożeniowego roślin owocowych oraz roślin owocowych przeznaczonych do produkcji owoców z państw trzecich (Dz. Urz. UE L 312 z 30.11.2007, str. 48),
- zi) decyzji Rady 2007/780/WE z dnia 26 listopada 2007 r. zmieniającej decyzję 2003/17/WE w sprawie równoważności inspekcji polowych stosowanych w państwach trzecich w uprawach nasiennych roślin uprawnych oraz w sprawie równoważności materiału siewnego wyprodukowanego w państwach trzecich (Dz. Urz. UE L 314 z 01.12.2007, str. 20),
- zj) decyzji Komisji 2010/680/UE z dnia 9 listopada 2010 r. zwalniającej Bułgarię, Republikę Czeską, Danię, Niemcy, Estonię, Irlandię, Hiszpanię, Francję, Cypr, Łotwę, Litwę, Maltę, Niemcy, Polskę, Słowenię, Słowację, Finlandię, Szwecję i Zjednoczone Królestwo z obowiązku stosowania do niektórych gatunków dyrektyw Rady 66/401/EWG, 66/402/EWG, 68/193/EWG, 1999/105/WE, 2002/54/WE, 2002/55/WE i 2002/57/WE w sprawie obrotu materiałem siewnym roślin pastewnych, materiałem siewnym roślin zbożowych, materiałem do wegetatywnego rozmnażania winorośli, leśnym materiałem rozmnożeniowym, materiałem siewnym buraka, materiałem siewnym warzyw oraz materiałem siewnym roślin oleistych i włóknistych (Dz. Urz. UE L 292 z 10.11.2010, str. 57),
- zk) decyzji Komisji implementującej dyrektywę Rady 2002/55/WE w odniesieniu do wymagań zgodnie z którymi można wprowadzać do obrotu małe opakowania materiału siewnego kategorii standard różnych odmian roślin warzywnych należących do tego samego gatunku;

2) wykonują postanowienia:

- a) rozporządzenia Komisji (WE) nr 217/2006 z dnia 8 lutego 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania dyrektywy Rady 66/401/EWG, 66/402/EWG, 2002/54/WE, 2002/55/WE i 2002/57/WE w odniesieniu do upoważnienia państw członkowskich do pozwolenia na tymczasowe wprowadzenie do obrotu materiału siewnego, który nie spełnia wymogów w zakresie minimalnej zdolności kiełkowania (Dz. Urz. UE L 38 z 09.02.2006, str. 17),
- b) rozporządzenia Komisji (WE) nr 920/2007 z dnia 1 sierpnia 2007 r. zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 930/2000 ustanawiające reguły wykonawcze co do odpowiedniego nazewnictwa odmian gatunków roślin rolniczych i warzyw (Dz. Urz. UE L 201 z 02.08.2007, str. 3).

3. Wykaz gatunków roślin, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i pkt 2 lit. c, ogłasza minister właściwy do spraw rolnictwa, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, z podziałem na grupy roślin: rolnicze, warzywne i sadownicze oraz podgrupy roślin, podając nazwę w języku polskim i nazwę botaniczną rośliny.

Art. 2. Przepisów ustawy nie stosuje się do:

- 1) materiału siewnego przeznaczonego do państw trzecich innego niż materiał siewny, o którym mowa w art. 1 ust. 1 pkt 2 lit. b;
- 2) leśnego materiału rozmnożeniowego.

Art. 3. 1. W rozumieniu ustawy określenie:

- 1) odmiana – oznacza zbiorowość roślin w obrębie botanicznej jednostki systematycznej najniższego znanego stopnia, która:
  - a) jest określona na podstawie przejawianych właściwości wynikających z określonego genotypu lub kombinacji genotypów,
  - b) różni się od każdej innej zbiorowości roślin na podstawie co najmniej jednej z przejawianych właściwości,
  - c) pozostaje niezmieniona po rozmnożeniu;
- 2) odmiana mieszańcowa – oznacza odmianę, której materiał siewny jest wytwarzany za każdym razem przez krzyżowanie określonych zbiorowości roślin zgodnie ze sposobem i kolejnością podanymi przez zachowującego odmianę;
- 3) składnik odmiany mieszańcowej – oznacza odmianę lub linię rośliny wykorzystywaną za każdym razem w procesie wytwarzania odmiany mieszańcowej;
- 4) odmiana regionalna (odmiana dla zachowania bioróżnorodności) – oznacza populację miejscową lub odmianę naturalnie przystosowaną do warunków lokalnych, zagrożoną postępującą z czasem utratą różnorodności genetycznej między populacjami i w obrębie populacji lub odmian tego samego gatunku lub ograniczeniem bazy genetycznej gatunku spowodowanym ingerencją człowieka lub zmianami warunków środowiskowych (erozja genetyczna) roślin rolniczych lub roślin warzywnych;
- 5) odmiana amatorska (odmiana odkryta i wyprowadzona do uprawy w szczególnych warunkach) – oznacza odmianę roślin warzywnych odkrytą i wyprowadzoną z przeznaczeniem do uprawy w szczególnych warunkach agrotechnicznych, klimatycznych lub glebowych, która nie ma znaczenia dla towarowej produkcji warzyw, ale ma znaczenie dla zachowania bioróżnorodności;
- 6) populacja miejscowa – oznacza zbiór populacji gatunku rośliny albo zbiór jednorodnego genetycznie wegetatywnego potomstwa pojedynczej rośliny w ramach gatunku rośliny (klony), który w sposób naturalny przystosował się do warunków środowiskowych regionu pochodzenia;
- 7) zachowanie odmiany – oznacza działalność zmierzającą do wytworzenia materiału siewnego danej odmiany, która zapewni jej charakterystyczne właściwości, wyrównanie i trwałość;
- 8) materiał siewny – oznacza rośliny lub ich części przeznaczone do siewu, sadzenia, szczepienia, okulizacji lub innego sposobu rozmnażania roślin, spełniające wymagania w zakresie wytwarzania i jakości dla danej kategorii i stanowi:
  - a) materiał siewny roślin rolniczych obejmujący nasiona roślin rolniczych odmian gatunków objętych przepisami dotyczącymi wytwarzania i jakości,
  - b) materiał siewny roślin warzywnych obejmujący nasiona roślin warzywnych odmian gatunków objętych przepisami dotyczącymi wytwarzania i jakości,
  - c) sadzeniaki ziemniaka obejmujące bulwy ziemniaka,
  - d) materiał szkółkarski obejmujący części roślin, w tym podkładki, zrazy, wstawki i oczka, całe rośliny oraz nasiona, przeznaczone do rozmnażania i produkcji roślin sadowniczych, z wyłączeniem winorośli,
  - e) materiał rozmnożeniowy roślin warzywnych obejmujący części roślin lub rośliny, w tym podkładki, z wyłączeniem nasion, przeznaczone do rozmnażania i produkcji roślin warzywnych,
  - f) materiał rozmnożeniowy roślin ozdobnych obejmujący nasiona, części roślin lub rośliny, w tym podkładki, przeznaczone do rozmnażania i produkcji roślin ozdobnych lub użytkowanych w celach ozdobnych,
  - g) materiał nasadzeniowy roślin warzywnych lub ozdobnych obejmujący całe rośliny uzyskane z materiału rozmnożeniowego, a w przypadku roślin warzywnych – z materiału siewnego, przeznaczone do nasadzeń w celu produkcji warzyw lub roślin ozdobnych,
  - h) materiał rozmnożeniowy winorośli obejmujący sadzonki i szczepy ukorzenione, pędy jednoroczne i pędy niezdrewniałe, podkładki oraz zrazy, przeznaczone do rozmnażania i produkcji winorośli;

- 9) materiał mateczny – oznacza materiał wytworzony przez zachowującego odmianę w sposób zapewniający zachowanie właściwych cech tej odmiany, przeznaczony do wytworzenia materiału siewnego kategorii elitarny w urzędowej ocenie materiału siewnego lub materiału siewnego kategorii standard;
- 10) materiał siewny kategorii elitarny – oznacza:
- a) materiał siewny przedbazowy wytworzony przez zachowującego odmianę, stanowiący rozmnożenia poprzedzające materiał siewny bazowy, przeznaczony do produkcji materiału siewnego bazowego lub dla zachowującego odmianę – również do produkcji materiału siewnego kategorii kwalifikowany,
  - b) materiał siewny bazowy wytworzony z materiału siewnego przedbazowego lub z materiału matecznego – w przypadku gdy jest wytwarzany przez zachowującego odmianę, przeznaczony do produkcji materiału siewnego kategorii kwalifikowany;
- 11) materiał siewny kategorii kwalifikowany – oznacza materiał siewny wyprodukowany bezpośrednio z materiału siewnego kategorii elitarny, przeznaczony do produkcji materiału siewnego kategorii kwalifikowany kolejnych rozmnożeń lub do produkcji innej niż produkcja materiału siewnego;
- 12) materiał siewny kategorii standard – oznacza:
- a) materiał siewny roślin warzywnych, spełniający wymagania w zakresie wytwarzania i jakości dla tej kategorii, wytworzony z materiału matecznego, materiału siewnego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany przez zachowującego odmianę i przez niego oceniony, przeznaczony do celów innych niż produkcja materiału siewnego,
  - b) materiał siewny odmiany regionalnej lub odmiany amatorskiej, spełniający wymagania w zakresie wytwarzania i jakości dla tej kategorii, wytworzony przez zachowującego odmianę i przez niego oceniony, przeznaczony do celów innych niż produkcja materiału siewnego,
  - c) materiał rozmnożeniowy winorośli, pochodzący z rozmnożenia materiału kategorii elitarny, kategorii kwalifikowany lub kategorii standard, przeznaczony głównie do produkcji innej niż produkcja materiału siewnego;
- 13) materiał szkółkarski CAC (*Conformitas agraria communitatis*) – oznacza materiał szkółkarski roślin sadowniczych wytworzony przez dostawcę i przez niego oceniony, spełniający wymagania w zakresie wytwarzania i jakości określone dla tego materiału;
- 14) materiał siewny kategorii handlowy – oznacza materiał siewny określonych gatunków roślin pastewnych, oleistych lub włóknistych, spełniający wymagania w zakresie jakości określone dla tej kategorii materiału siewnego;
- 15) materiał siewny odmiany regionalnej – oznacza materiał siewny wytworzony przez zachowującego odmianę i przez niego oceniony, spełniający wymagania w zakresie wytwarzania i jakości określone dla tego materiału;
- 16) sadzonki winorośli – oznacza wytworzone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej sadzonki przeznaczone do rozmnożeń i nasadzeń winorośli, spełniające wymagania w zakresie wytwarzania i jakości określone dla tego materiału siewnego;
- 17) partia materiału siewnego – oznacza określoną ilość:
- a) materiału siewnego odmiany jednolitą pod względem jej właściwości,
  - b) materiału siewnego mieszanek o składzie kilku odmian lub gatunków roślin określonym przez prowadzącego obrót,
  - c) jednostek materiału rozmnożeniowego lub nasadzeniowego możliwą do zidentyfikowania ze względu na jego jednorodność i pochodzenie;
- 18) stopień kwalifikacji – oznacza kolejne rozmnożenie materiału siewnego odmiany zgodnie z jej właściwościami;
- 19) obrót – oznacza oferowanie do sprzedaży, sprzedaż, dostawę materiału siewnego lub inny sposób dysponowania tym materiałem, z wyłączeniem materiału siewnego przeznaczonego do:
- a) oceny i kontroli,
  - b) przerobu, uszlachetniania i pakowania,
  - c) innych celów niż siew i sadzenie,
  - d) celów naukowych, doświadczalnych i hodowli roślin;
- 20) hodowca – oznacza osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która:
- a) wyhodowała albo odkryła i wyprowadziła odmianę albo

- b) jest lub była pracodawcą osoby, o której mowa w lit. a, albo zawarła umowę, w ramach której inna strona tej umowy wyhodowała albo odkryła i wyprowadziła odmianę, albo
- c) jest następcą prawnym osób, o których mowa w lit. a lub b;
- 21) zachowujący odmianę – oznacza hodowcę lub inną osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, prowadzącą działalność zmierzającą do wytworzenia materiału siewnego odmiany, która to działalność zapewni odmianie charakterystyczne właściwości, wyrównanie i trwałość;
- 22) zgłaszający odmianę – oznacza składającego wniosek o wpis odmiany do rejestru odmian, zachowującego odmianę lub inny podmiot, którym może być osoba fizyczna, osoba prawna albo jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, mająca miejsce zamieszkania albo siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub innych państw będących członkami Unii Europejskiej;
- 23) producent – oznacza osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która wytwarza materiał siewny;
- 24) prowadzący obrót – oznacza osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która prowadzi obrót materiałem siewnym roślin rolniczych lub roślin warzywnych;
- 25) dostawca – oznacza osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która wytwarza materiał szkółkarski, sadzonki winorośli, materiał rozmnożeniowy lub materiał nasadzeniowy roślin warzywnych i ozdobnych lub użytkowanych jako ozdobne lub prowadzi obrót tym materiałem;
- 26) nieprofesjonalny odbiorca – oznacza osobę fizyczną, która nabywa materiał siewny w celu użycia na potrzeby własne i nie przeznacza tego materiału oraz wytworzonych z niego produktów na cele zarobkowe;
- 27) państwa członkowskie – oznacza państwa będące członkami Unii Europejskiej;
- 28) państwa trzecie – oznacza państwa niebędące członkami Unii Europejskiej;
- 29) państwa stowarzyszone – oznacza państwa trzecie, które są państwami członkowskimi Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA);
- 30) wspólnotowy katalog – oznacza wykaz odmian roślin rolniczych i warzywnych Unii Europejskiej i państw stowarzyszonych, których materiał siewny jest dopuszczony do obrotu na terytorium państw członkowskich;
- 31) wspólnotowy wykaz odmian – oznacza wykaz odmian roślin sadowniczych państw członkowskich i państw stowarzyszonych, dopuszczonych do wytwarzania i obrotu na terytorium państw członkowskich;
- 32) próba urzędowa – oznacza próbę materiału siewnego pobraną w ramach urzędowych działań;
- 33) systemy OECD – oznacza stosowane przez Rzeczpospolitą Polską następujące systemy nasienne OECD dla kwalifikacji odmianowej nasion wprowadzanych do obrotu międzynarodowego:
- a) system OECD dla kwalifikacji odmianowej nasion traw i roślin strączkowych oraz motylkowatych drobnonasiennych wprowadzanych do obrotu międzynarodowego,
  - b) system OECD dla kwalifikacji odmianowej nasion zbóż wprowadzanych do obrotu międzynarodowego,
  - c) system OECD dla kwalifikacji odmianowej nasion buraka cukrowego i pastewnego wprowadzanych do obrotu międzynarodowego,
  - d) system OECD dla kwalifikacji odmianowej nasion kukurydzy i sorga wprowadzanych do obrotu międzynarodowego,
  - e) system OECD dla kwalifikacji odmianowej nasion roślin krzyżowych i innych gatunków roślin oleistych i włókniстых wprowadzanych do obrotu międzynarodowego.

2. Działania wykonywane przez:

- 1) Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa, zwaną dalej „Państwową Inspekcją”,
  - 2) osobę prawną upoważnioną przepisami ustawy do działań w imieniu organów państwa,
  - 3) osobę fizyczną upoważnioną do działań pomocniczych prowadzonych pod kontrolą organów państwa
- uważa się za urzędowe działania w rozumieniu przepisów Unii Europejskiej dotyczących nasiennictwa.

3. Działania, o których mowa w ust. 2, obejmują w szczególności badania odrębności, wyrównania i trwałości lub badania wartości gospodarczej odmiany, sporządzanie opisu odmian, zwanego dalej „urzędowym opisem”, ocenę materiału siewnego, pobieranie prób materiału siewnego oraz kontrolę materiału siewnego.

4. Działania w zakresie oceny materiału siewnego i pobierania prób materiału siewnego wykonywane przez osoby akredytowane do tych czynności przez organy Państwowej Inspekcji uważa się za działania wykonywane pod urzędowym nadzorem w rozumieniu przepisów Unii Europejskiej dotyczących nasiennictwa.

5. Osoby wykonujące działania, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i 3, nie uzyskują w zakresie swojej działalności żadnych korzyści z tych działań.

Art. 4. Do postępowań w sprawach indywidualnych rozstrzyganych w drodze decyzji administracyjnej stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, chyba że przepisy ustawy stanowią inaczej.

Tytuł II

Rejestracja odmian

DZIAŁ I

Rejestracja odmian roślin uprawnych, z wyłączeniem odmian regionalnych i odmian amatorskich

Art. 5. 1. Dla odmian gatunków roślin uprawnych, z wyłączeniem odmian użytkowanych w celach ozdobnych oraz winorośli, prowadzi się rejestr odmian, zwany dalej „krajowym rejestrem”.

2. Krajowy rejestr prowadzi Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych, zwany dalej „Centralnym Ośrodkiem”.

Art. 6. 1. Odmianę wpisuje się do krajowego rejestru, jeżeli jest odrębna, wyrównana i trwała oraz jeżeli:

- 1) ma zadowalającą wartość gospodarczą – w przypadku gatunków roślin rolniczych;
- 2) ma nadaną nazwę zgodną z wymaganiami określonymi w przepisach rozporządzenia Rady (WE) nr 2100/94 z dnia 27 lipca 1994 r. w sprawie wspólnotowego systemu ochrony odmian roślin (Dz. Urz. WE L 227 z 01.09.1994, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 16, str. 390, z późn. zm.) lub rozporządzenia Komisji (WE) nr 637/2009 z dnia 22 lipca 2009 r. ustanawiającego reguły wykonawcze co do odpowiedniego nazewnictwa odmian gatunków roślin rolniczych i warzywnych (Dz. Urz. WE L 191 z 23.07.2009, str. 10);
- 3) jest zachowywana, a zachowujący odmianę posiada jej materiał siewny w ilości wystarczającej do prowadzenia badań tej odmiany.

2. Przepisu ust. 1 pkt 1 nie stosuje się do:

- 1) odmian traw nieprzeznaczonych do uprawy na cele pastewne;
- 2) odmian roślin rolniczych przeznaczonych wyłącznie do wywozu do państw trzecich;
- 3) składników odmian mieszańcowych.

Art. 7. 1. Odmianę uznaje się za odrębną, jeżeli w dniu złożenia wniosku o wpis odmiany do krajowego rejestru różni się ona w sposób wyraźny co najmniej jedną właściwością od innej odmiany:

- 1) co do której został złożony wniosek o wpis do krajowego rejestru lub która została wpisana do odpowiedniego rejestru innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego, lub
- 2) która jest wpisana do wspólnotowych katalogów, a w przypadku odmiany rośliny sadowniczej – do odpowiednich rejestrów innych państw członkowskich lub do wspólnotowego wykazu odmian roślin sadowniczych.

2. Odmianę uznaje się za wyrównaną, jeżeli przy uwzględnieniu sposobu rozmnażania właściwego dla tej odmiany jest ona wystarczająco jednolita pod względem właściwości branych pod uwagę przy badaniach odrębności, jak również innych właściwości użytych do opisu tej odmiany.

3. Odmianę uznaje się za trwałą, jeżeli jej charakterystyczne właściwości użyte do opisu tej odmiany nie zmieniają się po jej rozmnożeniu.

Art. 8. 1. Za odmianę o zadowalającej wartości gospodarczej uważa się odmianę, która w porównaniu do odmian wpisanych do krajowego rejestru, na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w niektórych jej regionach, ma takie

właściwości, które powodują poprawę wartości gospodarczej w uprawie oraz w przerobie i użytkowaniu roślin lub wyrobów z nich wytworzonych, przy czym dopuszcza się, aby pojedyncze, niekorzystne właściwości odmiany, w porównaniu do odmian wpisanych do krajowego rejestru, były zrekomensowane innymi korzystnymi właściwościami.

2. W przypadku gdy dla danego gatunku żadna odmiana nie jest wpisana do krajowego rejestru, za odmianę o zadowalającej wartości gospodarczej uważa się odmianę, która w porównaniu do odmian wpisanych do wspólnotowego katalogu, które można uprawiać na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w niektórych jej regionach, ma takie właściwości, które wpływają na poprawę wartości gospodarczej w uprawie oraz w przerobie i użytkowaniu roślin lub wyrobów z nich wytworzonych.

Art. 9. Odmianę wpisuje się do krajowego rejestru na wniosek zgłaszającego odmianę.

Art. 10. Wniosek o wpis odmiany do krajowego rejestru składa się w terminie umożliwiającym właściwe przeprowadzenie badań, o których mowa w art. 14 ust. 1 lub 2.

Art. 11. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe terminy składania wniosku o wpis odmiany do krajowego rejestru, biorąc pod uwagę biologiczne właściwości danego gatunku rośliny.

Art. 12. Wniosek o wpis odmiany do krajowego rejestru składa do dyrektora Centralnego Ośrodka zgłaszający odmianę.

Art. 13. 1. Wniosek o wpis odmiany do krajowego rejestru zawiera:

- 1) imię i nazwisko oraz adres i miejsce zamieszkania albo nazwę oraz adres i siedzibę zgłaszającego odmianę, z tym że w przypadku gdy zgłaszającym odmianę jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, zamiast adresu i miejsca zamieszkania tej osoby – miejsce i adres wykonywania działalności, jeżeli są inne niż adres i miejsce zamieszkania tej osoby;
  - 2) imię i nazwisko oraz adres i miejsce zamieszkania albo nazwę oraz adres i siedzibę hodowcy, z tym że w przypadku gdy hodowcą jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, zamiast adresu i miejsca zamieszkania tej osoby – miejsce i adres wykonywania działalności, jeżeli są inne niż adres i miejsce zamieszkania tej osoby;
  - 3) imię i nazwisko oraz adres i miejsce zamieszkania albo nazwę oraz adres i siedzibę zachowującego odmianę, z tym że w przypadku gdy zachowującym odmianę jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, zamiast adresu i miejsca zamieszkania tej osoby – miejsce i adres wykonywania działalności, jeżeli są inne niż adres i miejsce zamieszkania tej osoby;
  - 4) nazwę rodzaju lub gatunku rośliny uprawnej w języku polskim i nazwę botaniczną;
  - 5) oznaczenie odmiany na etapie hodowli (nazwę hodowlaną odmiany);
  - 6) proponowaną nazwę odmiany;
  - 7) wskazanie miejsca zachowania odmiany;
  - 8) wskazanie państwa, w którym odmiana została wyhodowana albo odkryta i wyprowadzona;
  - 9) oświadczenie:
    - a) o zamiarze produkcji materiału siewnego wyłącznie kategorii standard – w przypadku roślin warzywnych,
    - b) że materiał siewny nie będzie wykorzystywany do uprawy na cele pastewne – w przypadku odmian traw,
    - c) o przeznaczeniu odmiany wyłącznie do wywozu do państw trzecich – w przypadku odmian przeznaczonych wyłącznie do wywozu do państw trzecich;
  - 10) informację o złożeniu wniosku o wpis odmiany do rejestru lub o przyznaniu wyłącznego prawa hodowcy do odmiany w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim lub państwie trzecim.
2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się:
- 1) upoważnienie do reprezentowania hodowcy lub zachowującego odmianę we wszystkich sprawach związanych z wpisem odmiany do krajowego rejestru, jeżeli wniosku nie składa hodowca lub zachowujący odmianę;
  - 2) kwestionariusz techniczny zawierający opis odmiany albo składników odmiany mieszańcowej, jeżeli podlegają one badaniom, o których mowa w art. 14 ust. 1;

3) pisemną zgodę hodowcy:

- a) składników odmiany mieszańcowej na ich wykorzystanie do hodowli, jeżeli składnik tej odmiany mieszańcowej jest chroniony wyłącznym prawem hodowcy do odmiany zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 czerwca 2003 r. o ochronie prawnej odmian roślin (Dz. U. Nr 137, poz. 1300, z późn. zm.³⁾), zwanym dalej „wyłącznym prawem do odmiany”, lub chroniony wyłącznym prawem hodowcy do odmiany w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim lub państwie trzecim,
  - b) odmiany macierzystej chronionej wyłącznym prawem do odmiany na jej użycie, jeżeli została wykorzystana do hodowli odmiany pochodnej;
- 4) kopię dowodu uiszczenia opłaty za złożenie wniosku o wpis odmiany do krajowego rejestru, o której mowa w art. 24 ust. 1.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, można dołączyć listę osób fizycznych, które brały udział w wyhodowaniu albo odkryciu i wyprowadzeniu odmiany, pod warunkiem że osoby te wyraziły na to zgodę na piśmie.

4. Lista osób fizycznych, o której mowa w ust. 3, zawiera imię i nazwisko oraz adres i miejsce zamieszkania osoby, która wzięła udział w wyhodowaniu albo odkryciu i wyprowadzeniu odmiany, z tym że w przypadku gdy osoba ta prowadzi działalność gospodarczą, zamiast adresu i miejsca zamieszkania tej osoby – miejsce i adres wykonywania działalności, jeżeli są inne niż adres i miejsce zamieszkania tej osoby.

5. Wniosek o wpis odmiany do krajowego rejestru oraz kwestionariusz techniczny składa się na formularzu udostępnionym na stronie internetowej administrowanej przez Centralny Ośrodek.

6. Dane, o których mowa w ust. 2 pkt 2, nie mogą być udostępniane bez zgody zgłaszającego odmianę wyrażonej na piśmie.

7. W przypadku wniosków o wpis odmiany do krajowego rejestru dotyczących odmian nieróżniących się wyraźnie od siebie, o pierwszeństwie wpisu odmiany do krajowego rejestru decyduje kolejność wpływu wniosków.

Art. 14. 1. Przed wpisaniem odmiany do krajowego rejestru Centralny Ośrodek przeprowadza badania odrębności, wyrównania i trwałości, zwane dalej „badaniami OWT”, zgodnie z metodykami opracowanymi na podstawie metodyk Wspólnotowego Urzędu Odmian Roślin (CPVO) albo wytycznych Międzynarodowego Związku Ochrony Nowych Odmian Roślin (UPOV), a w przypadku ich braku – zgodnie z metodykami badań opracowanymi przez dyrektora Centralnego Ośrodka.

2. Przed wpisaniem odmiany roślin rolniczych do krajowego rejestru Centralny Ośrodek przeprowadza badania wartości gospodarczej odmiany, zwane dalej „badaniami WGO”, zgodnie z metodykami badań opracowanymi przez dyrektora Centralnego Ośrodka.

3. Metodyki, o których mowa w ust. 1 i 2, dyrektor Centralnego Ośrodka opracowuje w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa.

4. Badania, o których mowa w ust. 1 i 2, są przeprowadzane przez okres niezbędny do dokonania oceny odmiany w stacjach doświadczalnych oceny odmian.

5. Badanie odmiany, co do której złożono wniosek o wpis do krajowego rejestru, rozpoczyna się w pierwszym sezonie wegetacyjnym następującym po terminie złożenia wniosku.

6. Przed rozpoczęciem badań OWT lub WGO Centralny Ośrodek zawiadamia pisemnie zgłaszającego odmianę o terminie rozpoczęcia badań i przewidywanym terminie ich zakończenia.

7. Zgłaszający odmianę w celu przeprowadzenia badań OWT lub WGO jest obowiązany dostarczyć nieodpłatnie materiał siewny w ilości i terminie wskazanych przez Centralny Ośrodek i na adres wskazany przez ten ośrodek.

8. Jeżeli Centralny Ośrodek nie prowadzi badań, o których mowa w ust. 1 i 2, dotyczących danego gatunku, może:

- 1) zlecić przeprowadzenie tych badań lub ich części innemu podmiotowi albo
- 2) uznać wyniki badań OWT wykonanych za granicą, jeżeli są przeprowadzone zgodnie z metodykami albo wytycznymi, o których mowa w ust. 1.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 126, poz. 877, z 2007 r. Nr 99, poz. 662 oraz z 2011 r. Nr 186, poz. 1099.

Art. 15. 1. Zachowujący odmianę w czasie trwania badań OWT lub WGO:

- 1) prowadzi dokumentację dotyczącą zachowania odmiany zawierającą dane o wytwarzaniu wszystkich rozmnożeń poprzedzających otrzymanie materiału siewnego kategorii elitarny;
- 2) umożliwia Centralnemu Ośrodkowi przeprowadzanie kontroli obejmującej:
  - a) dokonanie przeglądu roślinnych materiałów hodowlanych i matecznego materiału siewnego,
  - b) pobranie próbek kontrolnych materiału siewnego w celu sprawdzenia poprawności zachowania odmiany,
  - c) sprawdzenie dokumentacji, o której mowa w pkt 1, i bazy hodowlanej posiadanej przez zachowującego odmianę;
- 3) udziela, na wniosek dyrektora Centralnego Ośrodka, pisemnych wyjaśnień i informacji niezbędnych do przeprowadzenia badań OWT lub WGO.

2. Jeżeli w trakcie badań OWT lub WGO nastąpiła zmiana hodowcy lub zachowującego odmianę, zgłaszający odmianę zawiadamia pisemnie o tej zmianie Centralny Ośrodek, w terminie 30 dni od jej nastąpienia.

3. Do zawiadomienia, o którym mowa w ust. 2, dołącza się kopie dokumentów potwierdzających nastąpienie zmiany.

4. Zgłaszającemu odmianę umożliwia się zapoznanie z przebiegiem oraz wynikami badań OWT lub WGO.

5. Jeżeli zachowujący odmianę zachowuje odmianę w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim, Centralny Ośrodek może zwrócić się do odpowiedniego urzędu tego państwa o udzielenie pomocy w przeprowadzeniu kontroli zachowania odmiany.

Art. 16. 1. Dyrektor Centralnego Ośrodka wydaje decyzję w sprawie wpisu odmiany do krajowego rejestru po przeprowadzeniu badań OWT lub WGO.

2. Dyrektor Centralnego Ośrodka odmawia, w drodze decyzji, wpisu odmiany do krajowego rejestru, jeżeli:

- 1) odmiana nie spełnia warunków, o których mowa w art. 6 ust. 1, lub
- 2) zgłaszający odmianę nie uiścił opłaty, o której mowa w art. 24 ust. 1, za badania OWT lub WGO, lub
- 3) zgłaszający odmianę nie dostarczył materiału siewnego do badań zgodnie z art. 14 ust. 7.

3. Dyrektor Centralnego Ośrodka po przeprowadzeniu badań OWT lub WGO i na podstawie ich wyników, przed wydaniem decyzji, o której mowa w ust. 1, wydaje postanowienie o zamiarze wpisu lub odmowy wpisu odmiany do krajowego rejestru. Treść rozstrzygnięcia zawartego w postanowieniu, zamieszcza się na stronie internetowej administrowanej przez Centralny Ośrodek.

4. Od decyzji w sprawie wpisu odmiany do krajowego rejestru zgłaszającemu odmianę przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw rolnictwa.

5. Zgłaszający odmianę otrzymuje raport końcowy dotyczący badań OWT odmiany wpisanej do krajowego rejestru.

6. Centralny Ośrodek udostępnia odpłatnie jednostce, która zajmuje się urzędową rejestracją odmian lub udzielaniem ochrony prawnej do odmiany w innym państwie, raport końcowy dotyczący badań OWT.

7. Opłaty za udostępnianie raportu końcowego, o którym mowa w ust. 6, stanowią dochód budżetu państwa.

Art. 17. Jeżeli do wniosku o wpis odmiany do krajowego rejestru została dołączona lista osób fizycznych, o których mowa w art. 13 ust. 3, dyrektor Centralnego Ośrodka, w przypadku gdy decyzja o wpisie odmiany do krajowego rejestru stała się ostateczna, na wniosek każdej z tych osób, wydaje zaświadczenie potwierdzające jej udział w wyhodowaniu albo odkryciu i wyprowadzeniu odmiany.

Art. 18. Krajowy rejestr jest jawny i zawiera:

- 1) nazwę gatunku rośliny uprawnej w języku polskim i nazwę botaniczną oraz nazwę odmiany;
- 2) imię i nazwisko oraz adres i miejsce zamieszkania albo nazwę oraz adres i siedzibę hodowcy, z tym że w przypadku gdy hodowcą jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą zamiast adresu i miejsca zamieszkania tej osoby – miejsce i adres wykonywania działalności, jeżeli są inne niż adres i miejsce zamieszkania tej osoby;
- 3) imię i nazwisko oraz adres i miejsce zamieszkania albo nazwę oraz adres i siedzibę zachowującego odmianę, z tym że w przypadku gdy zachowującym odmianę jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, zamiast adresu i miejsca zamieszkania tej osoby – miejsce i adres wykonywania działalności, jeżeli są inne niż adres i miejsce zamieszkania tej osoby;

- 4) datę wpisu odmiany do krajowego rejestru lub datę skreślenia jej z krajowego rejestru;
- 5) oznaczenie państwa, w którym odmiana jest zachowywana;
- 6) wskazanie dokumentów, na podstawie których dokonano wpisu, przedłużenia okresu wpisu albo skreślenia odmiany z krajowego rejestru.

Art. 19. 1. Odmiana wpisana do krajowego rejestru otrzymuje numer wpisu, który składa się z kolejnego numeru w rejestrze oraz wielkiej litery oznaczającej daną grupę roślin.

2. Dla poszczególnych grup roślin ustala się następujące oznaczenia literowe:

- 1) R – rośliny rolnicze;
- 2) W – rośliny warzywne;
- 3) S – rośliny sadownicze.

3. W krajowym rejestrze spośród roślin warzywnych wyodrębnia się odmiany, których materiał siewny może być uznany za:

- 1) materiał siewny kategorii elitarny, kategorii kwalifikowany lub kategorii standard – lista A;
- 2) materiał siewny wyłącznie kategorii standard – lista B.

Art. 20. 1. Wpisu do krajowego rejestru dokonuje się na okres:

- 1) 30 lat – w przypadku odmian roślin sadowniczych,
- 2) 10 lat – w przypadku odmian pozostałych gatunków roślin

– licząc od roku kalendarzowego następującego po roku, w którym dokonano wpisu odmiany do krajowego rejestru.

2. Na wniosek zachowującego odmianę okres wpisu odmiany w krajowym rejestrze może być przedłużony odpowiednio o 30 i 10 lat, jeżeli odmiana ta nadal spełnia wymagania dotyczące odrębności, wyrównania i trwałości, jest uprawiana i ma znaczenie gospodarcze.

3. Wniosek o przedłużenie okresu wpisu odmiany w krajowym rejestrze składa się nie później niż 2 lata przed upływem tego okresu.

4. Wniosek złożony po upływie terminu określonego w ust. 3 pozostawia się bez rozpoznania.

5. Do wniosku o przedłużenie okresu wpisu odmiany w krajowym rejestrze dołącza się kopię dowodu uiszczenia opłaty za złożenie tego wniosku, o której mowa w art. 24 ust. 1.

6. Na wniosek dyrektora Centralnego Ośrodka zachowujący odmianę dostarcza nieodpłatnie materiał siewny w ilości i terminie wskazanych przez Centralny Ośrodek i na adres wskazany przez ten ośrodek.

7. Dyrektor Centralnego Ośrodka wydaje decyzję:

- 1) w sprawie przedłużenia okresu wpisu odmiany w krajowym rejestrze, jeżeli odmiana spełnia wymagania określone w ust. 2;
- 2) o odmowie przedłużenia okresu wpisu odmiany w krajowym rejestrze, jeżeli odmiana nie spełnia wymagań określonych w ust. 2.

Art. 21. 1. Po wpisaniu odmiany do krajowego rejestru lub wspólnotowego katalogu zachowujący odmianę zachowuje tę odmianę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub innego państwa członkowskiego, lub państwa trzeciego, w którym obowiązuje system oceny równoważny z systemem obowiązującym w Unii Europejskiej.

2. Zachowujący odmianę przez okres wpisu odmiany w krajowym rejestrze lub wspólnotowym katalogu:

- 1) prowadzi dokumentację dotyczącą zachowania odmiany zawierającą dane o wytwarzaniu wszystkich rozmnożeń poprzędających otrzymanie materiału siewnego kategorii elitarny;

2) umożliwia Centralnemu Ośrodkowi przeprowadzanie kontroli obejmującej:

- a) dokonanie przeglądu roślinnych materiałów hodowlanych i maticznego materiału siewnego,
- b) pobranie prób kontrolnych w celu sprawdzenia poprawności zachowania odmiany,
- c) sprawdzenie dokumentacji, o której mowa w pkt 1, i bazy hodowlanej posiadanej przez zachowującego odmianę.

3. Dyrektor Centralnego Ośrodka może upoważnić do udziału w kontroli, o której mowa w ust. 2 pkt 2, osoby niebędące pracownikami Centralnego Ośrodka.

Art. 22. 1. Odmiana niechroniona wyłącznym prawem do odmiany może być zachowywana przez więcej niż jednego zachowującego odmianę.

2. Podmiot, który zamierza być kolejnym zachowującym odmianę, w przypadku odmiany, o której mowa w ust. 1, może złożyć do dyrektora Centralnego Ośrodka wniosek o wpisanie go do krajowego rejestru jako zachowującego tę odmianę.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, zawiera:

- 1) imię i nazwisko oraz adres i miejsce zamieszkania albo nazwę oraz adres i siedzibę wnioskodawcy składającego wniosek, z tym że w przypadku gdy wnioskodawcą składającym wniosek jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, zamiast adresu i miejsca zamieszkania tej osoby – miejsce i adres wykonywania działalności, jeżeli są inne niż adres i miejsce zamieszkania tej osoby;
- 2) nazwę rodzaju lub gatunku rośliny uprawnej w języku polskim i nazwę botaniczną;
- 3) nazwę odmiany;
- 4) wskazanie miejsca zachowania odmiany;
- 5) wskazanie państwa, w którym odmiana została wyhodowana albo odkryta i wyprowadzona;
- 6) oświadczenie, że odmiana nie jest chroniona wyłącznym prawem do odmiany.

4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, dołącza się kopię dowodu uiszczenia opłaty za złożenie wniosku, o której mowa w art. 24 ust. 2.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, składa się na formularzu udostępnionym na stronie internetowej administrowanej przez Centralny Ośrodek.

6. Podmiot, o którym mowa w ust. 2:

- 1) dostarcza nieodpłatnie materiał siewny odmiany w ilości i terminie wskazanych przez Centralny Ośrodek i na adres wskazany przez ten ośrodek;
- 2) udziela, na wniosek dyrektora Centralnego Ośrodka, pisemnych wyjaśnień i informacji o odmianie, niezbędnych do przeprowadzenia badań OWT.

7. W przypadku odmian mieszańcowych podmiot, o którym mowa w ust. 2, przedstawia dyrektorowi Centralnego Ośrodka zgodę hodowcy na zachowywanie składników odmiany mieszańcowej.

8. Po przeprowadzeniu badań OWT dyrektor Centralnego Ośrodka wydaje decyzję w sprawie wpisania zachowującego odmianę do krajowego rejestru jako kolejnego zachowującego daną odmianę.

9. Od decyzji, o której mowa w ust. 8, przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw rolnictwa.

Art. 23. 1. Zachowujący odmianę informuje pisemnie dyrektora Centralnego Ośrodka o zgłoszeniu, wpisie, przedłużeniu okresu wpisu, skreśleniu albo wycofaniu wniosku o wpis odmiany do odpowiednich rejestrów innych niż Rzeczpospolita Polska państw członkowskich oraz o zmianach nazwy odmiany, w terminie 60 dni od dnia uzyskania z państw członkowskich informacji o zaistnieniu tych zdarzeń.

2. Jeżeli nastąpiła zmiana zachowującego odmianę, nowy zachowujący odmianę o zmianie tej powiadamia pisemnie dyrektora Centralnego Ośrodka, w terminie 30 dni od dnia, w którym nastąpiła ta zmiana, dołączając kopię dokumentu potwierdzającego jej nastąpienie.

Art. 24. 1. Za złożenie wniosku o wpis odmiany do krajowego rejestru, za badania OWT lub WGO, za wpis do krajowego rejestru i pozostawianie odmiany w krajowym rejestrze (utrzymanie odmiany) oraz za złożenie wniosku o przedłużenie okresu wpisu pobiera się opłaty. Opłatę za utrzymanie odmiany w krajowym rejestrze wnosi się za każdy rok kalendarzowy jej utrzymywania.

2. Za złożenie wniosku o wpisanie w krajowym rejestrze kolejnego zachowującego odmianę, o badania OWT tej odmiany i utrzymanie odmiany w krajowym rejestrze przez kolejnego zachowującego odmianę pobiera się opłatę.

3. Jeżeli badania OWT są wykonywane łącznie w celu wpisu odmiany do krajowego rejestru i w celu przyznania wyłącznego prawa do odmiany, za badania te pobiera się jedną opłatę.

4. Opłaty, o których mowa w ust. 1–3, stanowią dochód budżetu państwa.

5. Opłaty, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz opłaty za udostępnianie raportu końcowego, o którym mowa w art. 16 ust. 6, są ustalane z uwzględnieniem poniesionych kosztów oraz czasu potrzebnego na dokonanie oceny złożonego wniosku, czasu potrzebnego na przeprowadzenie badań OWT i WGO, zużycia materiałów i odczynników stosowanych przy przeprowadzaniu badań, czasu potrzebnego na przygotowanie i dokonanie wpisu odmiany do krajowego rejestru, kosztów publikowania krajowego rejestru, czasu potrzebnego na dokonanie oceny złożonego wniosku o przedłużenie wpisu oraz wysokości opłat za udostępnienie raportu końcowego stosowanych w innych państwach członkowskich.

6. Minister właściwy do spraw rolnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, stawki opłat, o których mowa w ust. 1 i 2, i stawki opłat za udostępnianie raportu końcowego, o którym mowa w art. 16 ust. 6, a także sposób i termin uiszczania opłat, mając na względzie zasady określone w ust. 5 oraz ułatwienie terminowego uiszczania tych opłat.

Art. 25. 1. Dyrektor Centralnego Ośrodka skreśla odmianę z krajowego rejestru, jeżeli:

- 1) odmiana przestała być odrębna;
- 2) odmiana przestała spełniać wymagania dotyczące wyrównania lub trwałości;
- 3) odmianę zarejestrowano na podstawie fałszywych dowodów;
- 4) odmiana zagraża zdrowiu ludzi, zwierząt lub roślin;
- 5) zachowujący odmianę:
  - a) złożył wniosek o skreślenie odmiany z krajowego rejestru lub
  - b) zalega z uiszczeniem opłat za wpis odmiany do krajowego rejestru i utrzymanie odmiany w krajowym rejestrze, o których mowa w art. 24 ust. 1, co najmniej od 6 miesięcy.

2. Przepisu ust. 1 pkt 5 lit. a nie stosuje się, w przypadku gdy odmiana wpisana do krajowego rejestru jest nadal zachowywana przez chociażby jednego zachowującego odmianę.

3. Dyrektor Centralnego Ośrodka może skreślić odmianę z krajowego rejestru, jeżeli:

- 1) zachowujący odmianę:
  - a) nie dostarcza informacji niezbędnych do jej badania i oceny lub
  - b) zaprzestał zachowywania odmiany, lub
  - c) nie dostarczył bezpłatnie materiału siewnego odmiany w ilości wystarczającej do przeprowadzenia badań, lub
  - d) uniemożliwia przeprowadzenie kontroli zachowania odmiany, lub
  - e) nadał odmianie wpisanej do krajowego rejestru nazwę niespełniającą wymagań, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2, lub
- 2) odmiana przestała mieć zadowalającą wartość gospodarczą.

4. Skreślenia odmiany z krajowego rejestru dokonuje się w drodze decyzji.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, nie stosuje się art. 145 § 1 pkt 1 Kodeksu postępowania administracyjnego.

6. Od decyzji w sprawie skreślenia odmiany z krajowego rejestru zachowującemu odmianę przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw rolnictwa.

Art. 26. 1. Po wpisie do krajowego rejestru odmian gatunków roślin warzywnych i sadowniczych o dużym znaczeniu gospodarczym przeprowadza się badania WGO zgodnie z metodykami badań opracowanymi przez dyrektora Centralnego Ośrodka w celu sporządzenia list opisowych odmian, w których umieszcza się informacje o plonach, cechach jakościowych i użytkowych odmian, zwanych dalej „listami opisowymi odmian”.

2. Metodyki, o których mowa w ust. 1, dyrektor Centralnego Ośrodka opracowuje w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa.

3. Listy opisowe odmian sporządza się również dla odmian gatunków roślin rolniczych wpisanych do krajowego rejestru, na podstawie badań WGO.

4. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, listę gatunków roślin warzywnych i sadowniczych o dużym znaczeniu gospodarczym, dla których przeprowadza się badania WGO, biorąc pod uwagę znaczenie gospodarcze tych gatunków.

Art. 27. 1. Centralny Ośrodek we współpracy z samorządami województw i izbami rolniczymi prowadzi dla gatunków roślin uprawnych o dużym znaczeniu gospodarczym na obszarze województwa, wpisanych do krajowego rejestru lub znajdujących się we wspólnotowym katalogu odmian, porejestrowe doświadczalnictwo odmianowe.

2. Porejestrowe doświadczalnictwo odmianowe jest prowadzone zgodnie z metodykami opracowanymi przez dyrektora Centralnego Ośrodka.

3. Metodyki, o których mowa w ust. 2, dyrektor Centralnego Ośrodka opracowuje w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa.

4. Dla odmian gatunków objętych porejestrowym doświadczalnictwem odmianowym sporządza się listy opisowe odmian.

5. Na podstawie wyników porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego Centralny Ośrodek w porozumieniu z samorządem województwa i izbą rolniczą ustala listę odmian zalecanych do uprawy na obszarze województwa.

DZIAŁ II

Rejestracja odmian regionalnych i odmian amatorskich

Art. 28. 1. Odmianę regionalną wpisuje się do krajowego rejestru, jeżeli:

- 1) ma znaczenie w określonym regionie, w którym odmiana ta była tradycyjnie uprawiana i do którego naturalnie się przystosowała, zwanym dalej „regionem pochodzenia”, dla:
  - a) zachowania materiału genetycznego w jego naturalnym otoczeniu, a w przypadku gatunków roślin uprawnych – w środowisku rolniczego gospodarowania, w którym gatunki wykształciły swoje właściwości wyróżniające (zachowania *in situ*),
  - b) zrównoważonego wykorzystania zasobów genetycznych roślin populacji miejscowych i odmian przystosowanych naturalnie do warunków lokalnych i zagrożonych erozją genetyczną;
- 2) jest odrębna, wyrównana i trwała, przy czym jeżeli poziom wyrównania jest określany na podstawie występowania roślin nietypowych, stosuje się 10% standard populacyjny przy przynajmniej 90% prawdopodobieństwie;
- 3) zachowujący odmianę nadał odmianie nazwę zgodnie z wymaganiami, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2, przy czym odmianie tej można nadać więcej niż jedną nazwę, jeżeli nazwy te są od dawna znane;
- 4) jest zachowywana w regionie pochodzenia;
- 5) nie jest wpisana do krajowego rejestru albo wspólnotowego katalogu jako odmiana inna niż odmiana regionalna albo odmiana amatorska lub
- 6) została skreślona z krajowego rejestru albo wspólnotowego katalogu co najmniej 2 lata przed dniem złożenia wniosku o jej wpis do krajowego rejestru albo dniem upływu okresu ustalonego na podstawie art. 104 ust. 2 – w przypadku, o którym mowa w art. 104 ust. 1 pkt 2;
- 7) nie została zgłoszona w celu przyznania wyłącznego prawa do odmiany albo nie jest chroniona wyłącznym prawem do odmiany, albo nie została zgłoszona do ochrony, albo nie jest chroniona przez Wspólnotowy Urząd Odmian Roślin (CPVO).

2. Odmianę amatorską wpisuje się do krajowego rejestru, jeżeli odmiana nie ma znaczenia dla towarowej produkcji warzyw oraz spełnia warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 2, 3 i 5–7.

Art. 29. 1. Minister właściwy do spraw rolnictwa wydaje decyzję w sprawie uznania odmiany regionalnej za odmianę mającą znaczenie, o którym mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1, w określonym regionie pochodzenia, na wniosek zachowującego tę odmianę, po zasięgnięciu w tym zakresie opinii właściwej jednostki odpowiedzialnej za genetyczne zasoby roślin.

2. Minister właściwy do spraw rolnictwa wydaje decyzję w sprawie uznania odmiany amatorskiej za odmianę niemającą znaczenia dla towarowej produkcji warzyw, na wniosek zachowującego tę odmianę, po zasięgnięciu w tym zakresie opinii właściwej jednostki odpowiedzialnej za genetyczne zasoby roślin.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) imię i nazwisko oraz adres i miejsce zamieszkania albo nazwę oraz adres i siedzibę zachowującego odmianę regionalną, z tym że w przypadku gdy zachowującym odmianę regionalną jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, zamiast adresu i miejsca zamieszkania tej osoby – miejsce i adres wykonywania działalności, jeżeli są inne niż adres i miejsce zamieszkania tej osoby;
- 2) nazwę rodzaju lub gatunku rośliny uprawnej w języku polskim i nazwę botaniczną;
- 3) nazwę odmiany regionalnej;
- 4) wskazanie miejsca zachowania;
- 5) wskazanie regionu pochodzenia, którego położenie określa się zgodnie z granicami jednostek zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa;
- 6) uzasadnienie znaczenia odmiany regionalnej, o którym mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1, w regionie pochodzenia.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, zawiera dane i informacje wymienione w ust. 3 pkt 1–4 dotyczące odpowiednio odmiany amatorskiej.

5. W decyzji, o której mowa w ust. 1, określa się gatunek i odmianę regionalną oraz region pochodzenia tej odmiany, którego położenie określa się zgodnie z granicami jednostek zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa.

6. W decyzji, o której mowa w ust. 2, określa się gatunek i odmianę amatorską.

7. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, jednostki odpowiedzialne za genetyczne zasoby roślin, biorąc pod uwagę konieczne doświadczenie i wiedzę w zakresie ochrony zasobów genetycznych w Rzeczypospolitej Polskiej oraz zapewnienie prawidłowej realizacji działań w zakresie obrotu materiałem siewnym odmian regionalnych i amatorskich, a także ochronę różnorodności genetycznej.

Art. 30. 1. Odmianę regionalną oraz odmianę amatorską wpisuje się do krajowego rejestru na wniosek zachowującego odmianę.

2. Wniosek o wpis odmiany regionalnej oraz odmiany amatorskiej do krajowego rejestru zawiera:

- 1) imię i nazwisko oraz adres i miejsce zamieszkania albo nazwę oraz adres i siedzibę zachowującego odpowiednio odmianę regionalną albo amatorską, z tym że w przypadku gdy zachowującym odpowiednio odmianę regionalną albo amatorską jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, zamiast adresu i miejsca zamieszkania tej osoby – miejsce i adres wykonywania działalności, jeżeli są inne niż adres i miejsce zamieszkania tej osoby;
- 2) nazwę rodzaju lub gatunku rośliny uprawnej w języku polskim i nazwę botaniczną;
- 3) nazwę odpowiednio odmiany regionalnej albo odmiany amatorskiej;
- 4) wskazanie miejsca zachowania odpowiednio odmiany regionalnej albo odmiany amatorskiej;
- 5) wskazanie regionu pochodzenia, którego położenie określa się zgodnie z granicami jednostek zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa – w przypadku odmian regionalnych;
- 6) datę skreślenia odmiany odpowiednio z krajowego rejestru lub wspólnotowego katalogu albo dzień wygaśnięcia okresu określonego w art. 104 ust. 2 – w przypadku, o którym mowa w art. 104 ust. 1 pkt 2.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się:

- 1) decyzję o uznaniu odmiany regionalnej za odmianę mającą znaczenie, o którym mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1, w danym regionie pochodzenia albo

- 2) decyzję o uznaniu odmiany amatorskiej za odmianę niemającą znaczenia dla towarowej produkcji warzyw;
- 3) kwestionariusz techniczny zawierający opis odpowiednio odmiany regionalnej albo odmiany amatorskiej;
- 4) kopię dowodu uiszczenia opłaty za złożenie wniosku o wpis odmiany do krajowego rejestru, o której mowa w art. 24 ust. 1.

4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się także:

- 1) wyniki badań OWT przeprowadzonych przez jednostki inne niż Centralny Ośrodek,
- 2) informacje o wiedzy uzyskanej w trakcie uprawy, rozmnażania i wykorzystania odpowiednio odmiany regionalnej albo odmiany amatorskiej,
- 3) informacje dotyczące odpowiednio odmiany regionalnej albo odmiany amatorskiej inne niż określone w pkt 2, uzyskane w szczególności od jednostek odpowiedzialnych za genetyczne zasoby roślin lub od organizacji wyznaczonych do tego celu przez inne niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskie

– jeżeli zachowujący odmianę je posiada.

5. Wniosek o wpis odmiany regionalnej albo odmiany amatorskiej do krajowego rejestru oraz kwestionariusz techniczny składa się na formularzach udostępnionych na stronie internetowej administrowanej przez Centralny Ośrodek.

6. Dane, o których mowa w ust. 3 pkt 3, nie mogą być udostępniane bez pisemnej zgody zachowującego odmianę regionalną albo odmianę amatorską.

Art. 31. 1. Przy badaniu OWT odmian regionalnych albo odmian amatorskich stosuje się przepisy art. 14 i 15 dotyczące badań OWT.

2. Minister właściwy do spraw rolnictwa może określić, w drodze rozporządzenia, metody dotyczące badania OWT dla odmian regionalnych oraz odmian amatorskich, biorąc pod uwagę biologiczne właściwości poszczególnych gatunków.

Art. 32. 1. Decyzję w sprawie wpisu odmiany regionalnej albo odmiany amatorskiej do krajowego rejestru dyrektor Centralnego Ośrodka:

- 1) wydaje po przeprowadzeniu badań OWT;
- 2) może wydać bez przeprowadzenia badań OWT, jeżeli do wniosku o wpis do krajowego rejestru zostały dołączone badania i informacje, o których mowa w art. 30 ust. 4, jeżeli:
  - a) odmiana regionalna spełnia warunki określone w art. 28 ust. 1,
  - b) odmiana amatorska spełnia warunki określone w art. 28 ust. 2.

2. Dyrektor Centralnego Ośrodka odmawia, w drodze decyzji, wpisu odmiany regionalnej do krajowego rejestru, jeżeli:

- 1) odmiana regionalna nie spełnia warunków, o których mowa w art. 28 ust. 1, lub
- 2) zachowujący odmianę nie uiścił opłaty za badania OWT; do opłaty za badania OWT stosuje się art. 24 ust. 1.

3. Dyrektor Centralnego Ośrodka odmawia, w drodze decyzji, wpisu odmiany amatorskiej do krajowego rejestru, jeżeli:

- 1) odmiana amatorska nie spełnia warunków, o których mowa w art. 28 ust. 2, lub
- 2) zachowujący odmianę nie uiścił opłaty za badania OWT; do opłaty za badania OWT stosuje się art. 24 ust. 1.

4. Do skreślenia przez dyrektora Centralnego Ośrodka odmiany regionalnej i odmiany amatorskiej z krajowego rejestru przepisy art. 25 ust. 1–5 stosuje się odpowiednio.

5. Od decyzji w sprawie:

- 1) wpisu odmiany regionalnej i odmiany amatorskiej do krajowego rejestru,
- 2) skreślenia odmiany regionalnej i odmiany amatorskiej z krajowego rejestru

– zachowującemu odmianę przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw rolnictwa.

Tytuł III

Wytwarzanie i ocena materiału siewnego

DZIAŁ I

Przepisy ogólne

Art. 33. 1. Wytwarzanie materiału siewnego rozpoczyna się od materiału wytworzonego przez zachowującego odmianę lub dostawcę danego gatunku lub odmiany i stanowi jedno lub kilka jego rozmnożeń; dla odmiany mieszańcowej wytwarzanie tego materiału obejmuje wytwarzanie składników mieszańca oraz ich krzyżowanie.

2. Przy wytwarzaniu materiału siewnego zapewnia się odpowiednie dla gatunku i odmiany warunki agrotechniczne, w szczególności:

- 1) utrzymanie tożsamości i czystości odmianowej;
- 2) ochronę przed porażeniem chorobami i szkodnikami roślin, przenoszonymi przez materiał siewny;
- 3) otrzymanie materiału siewnego o odpowiedniej dla poszczególnych gatunków i odmian jakości przez uzyskanie:
  - a) odpowiedniej zdolności kiełkowania, czystości i wielkości zanieczyszczeń, tożsamości gatunkowej i odmianowej oraz zdrowotności,
  - b) cech zewnętrznych odpowiednich dla określonych gatunków i grup roślin;
- 4) przygotowanie partii materiału siewnego w wielkości wystarczającej do oceny tego materiału.

Art. 34. 1. Ocena materiału siewnego polega na sprawdzeniu, czy materiał siewny spełnia wymagania w zakresie jego wytwarzania lub czy materiał siewny odpowiada określonym wymaganiom w zakresie jakości.

2. Ocena materiału siewnego, o której mowa w ust. 1, w zależności od gatunku roślin i kategorii wytwarzanego materiału siewnego, obejmuje:

- 1) ocenę polową polegającą na sprawdzeniu, w wyniku dokonania oceny plantacji nasiennej, czy plantacja nasienna spełnia wymagania w zakresie wytwarzania materiału siewnego;
- 2) ocenę laboratoryjną polegającą na sprawdzeniu jakości lub zdrowotności materiału siewnego;
- 3) ocenę tożsamości i czystości odmianowej polegającą na sprawdzeniu, na każdym etapie wegetacji roślin, czy cechy odmian pozostały niezmienione w procesie rozmnażania, w celu potwierdzenia tożsamości i czystości odmianowej poszczególnych partii materiału siewnego;
- 4) ocenę cech zewnętrznych polegającą na sprawdzeniu, czy cechy zewnętrzne materiału siewnego spełniają wymagania w zakresie jakości.

DZIAŁ II

Materiał siewny roślin rolniczych i warzywnych

Rozdział 1

Ocena materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych

Art. 35. 1. Materiał siewny roślin rolniczych, z wyłączeniem sadzeniaków ziemniaka, oraz materiał siewny roślin warzywnych podlegają ocenie polowej, ocenie laboratoryjnej oraz ocenie tożsamości i czystości odmianowej.

2. Sadzeniaki ziemniaka podlegają ocenie polowej, ocenie laboratoryjnej polegającej na sprawdzeniu zdrowotności ocenianej plantacji, zwanej dalej „oceną weryfikacyjną”, oraz ocenie cech zewnętrznych.

3. Materiał siewny kategorii handlowy podlega ocenie laboratoryjnej.

Art. 36. 1. Oceny polowej materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych dokonuje się na plantacjach nasiennych.

2. Wniosek o dokonanie oceny polowej materiału siewnego składają:

- 1) zachowujący odmianę lub upoważniona przez niego osoba, która będzie prowadzić obrót materiałem siewnym – w przypadku odmian chronionych wyłącznym prawem do odmiany;
- 2) prowadzący obrót – w przypadku odmian niechronionych wyłącznym prawem do odmiany.

3. Wniosek o dokonanie oceny polowej materiału siewnego na plantacji nasiennej obsianej lub obsadzonej materiałem maticznym lub materiałem siewnym kategorii elitarny o obniżonej zdolności kiełkowania może złożyć wyłącznie zachowujący odmianę, w odniesieniu do własnych odmian.

4. Wniosek o dokonanie oceny polowej materiału siewnego składa się do wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa, zwanego dalej „wojewódzkim inspektorem”, właściwego ze względu na położenie plantacji nasiennej.

5. Wniosek o dokonanie oceny polowej materiału siewnego wieloletnich roślin rolniczych składa się w każdym roku oceny polowej.

6. Wniosek o dokonanie oceny polowej materiału siewnego składa się w terminie umożliwiającym właściwe dokonanie tej oceny, określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 40 pkt 1.

7. Wniosek o dokonanie oceny polowej materiału siewnego zawiera:

- 1) imię i nazwisko oraz adres i miejsce zamieszkania albo nazwę oraz adres i siedzibę prowadzącego obrót, z tym że w przypadku gdy prowadzącym obrót jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, zamiast adresu i miejsca zamieszkania tej osoby – miejsce i adres wykonywania działalności, jeżeli są inne niż adres i miejsce zamieszkania tej osoby, oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP) prowadzącego obrót, jeżeli został nadany;
- 2) imię i nazwisko oraz adres i miejsce zamieszkania albo nazwę oraz adres i siedzibę producenta, z tym że w przypadku gdy producentem jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, zamiast adresu i miejsca zamieszkania tej osoby – miejsce i adres wykonywania działalności, jeżeli są inne niż adres i miejsce zamieszkania tej osoby;
- 3) określenie miejsca położenia plantacji nasiennej, w tym nazwę miejscowości, gminy i powiatu oraz dwucyfrowy symbol województwa i dwucyfrowy symbol powiatu danego województwa;
- 4) nazwę odmiany i gatunku rośliny uprawnej;
- 5) formułę mieszańca – w przypadku odmian mieszańcowych;
- 6) określenie stopnia kwalifikacji wysianego materiału siewnego oraz numer i datę świadectwa oceny laboratoryjnej lub informacji o wynikach badania materiału siewnego, z wyłączeniem materiału maticznego;
- 7) numer partii materiału siewnego użytego do siewu, z wyłączeniem materiału maticznego;
- 8) oznaczenie powierzchni plantacji nasiennej;
- 9) określenie roku założenia plantacji nasiennej;
- 10) określenie roku zbioru materiału siewnego – w przypadku roślin o dwuletnim cyklu produkcyjnym oraz roślin wieloletnich;
- 11) informację o przedplonie;
- 12) określenie przewidywanej:
  - a) wielkości zbioru,
  - b) liczby etykiet urzędowych;
- 13) informację o tym, czy plantacja nasenna jest kwalifikowana zgodnie z:
  - a) systemami OECD,
  - b) systemem określonym przez Europejską Komisję Gospodarczą Organizacji Narodów Zjednoczonych (EKG ONZ) – w przypadku sadzeniaków ziemniaka.

8. Do wniosku o dokonanie oceny polowej materiału siewnego dołącza się:

- 1) oświadczenie zachowującego odmianę, że materiał siewny został wyprodukowany zgodnie z metodyką hodowli przyjętą dla danej odmiany, oraz własne oznaczenie odmiany identyfikujące materiał siewny użyty do siewu – w przypadku zgłaszania do oceny polowej materiału siewnego na plantacji obsianej albo obsadzonej materiałem maticznym;

- 2) opis składników mieszańca – w przypadku zgłaszania do oceny polowej odmiany mieszańcowej; w opisie nie uwzględnia się składników, którymi są odmiany wpisane do krajowego rejestru lub wspólnotowych katalogów;
- 3) oryginał albo kopię protokołu pobrania próby materiału siewnego do oceny tożsamości i czystości odmianowej;
- 4) oryginał albo kopię dokumentu zakupu zawierającego w szczególności numer partii i stopień kwalifikacji – w przypadku zgłaszania do oceny polowej materiału siewnego na plantacji nasiennej obsianej albo obsadzonej materiałem siewnym kategorii elitarny albo kategorii kwalifikowany;
- 5) oryginał albo kopię świadectwa oceny laboratoryjnej, a w przypadku sadzeniaków ziemniaka – także oceny cech zewnętrznych, wystawione przez wojewódzkiego inspektora albo właściwy dla danego państwa urząd kwalifikacyjny;
- 6) oryginał albo kopię decyzji dyrektora Centralnego Ośrodka w sprawie wyrażenia zgody na wprowadzenie do obrotu materiału siewnego przeznaczonego do testów lub doświadczeń polowych albo zgody w tym zakresie właściwego urzędu państwa członkowskiego, o których mowa w art. 108 ust. 1 i 2 – w przypadku zgłaszania do oceny materiału siewnego na plantacji nasiennej obsianej lub obsadzonej materiałem siewnym odmian roślin rolniczych lub warzywnych, zgłoszonych do krajowego rejestru lub rejestrów innych państw członkowskich, przeznaczonym do testów i doświadczeń polowych.

9. W przypadku wniosku o dokonanie oceny polowej materiału siewnego wieloletnich roślin rolniczych dokumenty, o których mowa w ust. 8, dołącza się tylko w pierwszym roku oceny.

10. W przypadku plantacji nasiennych, na których odbywa się reprodukcja odmian roślin rolniczych pochodzących z państw trzecich, objętych systemami OECD i nieprzeznaczonych do obrotu na obszarze Unii Europejskiej, do wniosku o dokonanie oceny polowej materiału siewnego roślin rolniczych dołącza się:

- 1) świadectwo Międzynarodowego Związku Oceny Nasion (ISTA) oraz certyfikat stwierdzający stopień kwalifikacji lub kategorię materiału siewnego, spełniające wymagania odpowiedniego systemu OECD;
- 2) etykietę każdej partii materiału siewnego użytego do obsiewu plantacji;
- 3) dokument potwierdzający zlecenie reprodukcji materiału siewnego, określający powierzchnię, jaka powinna być obsiana albo obsadzona, oraz masę zużytego materiału siewnego;
- 4) pisemną zgodę właściwego urzędu kwalifikacyjnego innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego, w którym odmiana jest wpisana do rejestru i której materiał siewny podlega reprodukcji.

11. Wnioskodawca, składając wniosek o dokonanie oceny polowej materiału siewnego odmiany roślin rolniczych lub warzywnych:

- 1) wpisanej do rejestru innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego lub państwa stowarzyszonego:
  - a) dołącza do wniosku wypis z rejestru odmian prowadzonego przez właściwy organ danego państwa i urzędowy opis odmiany sporządzony przez jednostkę zajmującą się rejestracją odmian w tym państwie,
  - b) podaje dane Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej, w którym odmiana została ogłoszona;
- 2) zgłoszonej i przyjętej do badań rejestrowych w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim lub państwie stowarzyszonym, dołącza do wniosku tymczasowy opis odmiany wraz z tłumaczeniem na język polski.

12. Danych, o których mowa w ust. 8 pkt 2, nie udostępnia się bez pisemnej zgody zachowującego odmianę.

13. W przypadku gdy po złożeniu wniosku o dokonanie oceny polowej materiału siewnego dokonano skreślenia odmiany z krajowego rejestru lub wspólnotowego katalogu, materiał siewny jest oceniany w najniższym stopniu lub kategorii przewidzianych dla danego gatunku.

Art. 37. Przy wytwarzaniu materiału siewnego kategorii kwalifikowany powierzchnia plantacji nasiennych roślin rolniczych nie może być mniejsza niż:

- 1) 2 ha – w przypadku materiału siewnego roślin zbożowych;
- 2) 1 ha – w przypadku sadzeniaków ziemniaka;
- 3) 0,5 ha – w przypadku pozostałych gatunków roślin rolniczych.

Art. 38. 1. Plantacje nasienne wieloletnich roślin rolniczych prowadzi się przez czas określony w przepisach wydanych na podstawie art. 40 pkt 3 lit. c.

2. Plantacje nasienne znakuje się w sposób zapewniający identyfikację plantacji.

Art. 39. Partie materiału siewnego roślin rolniczych lub warzywnych wytworzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oznacza się w sposób umożliwiający identyfikację tego materiału.

Art. 40. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe terminy składania wniosków o dokonanie oceny polowej materiału siewnego poszczególnych grup lub gatunków roślin rolniczych i warzywnych,
  - 2) liczbę rozmnożeń materiału siewnego dla poszczególnych grup lub gatunków roślin rolniczych i warzywnych, z uwzględnieniem opisu poszczególnych kategorii i stopni kwalifikacji materiału siewnego,
  - 3) szczegółowe wymagania w zakresie wytwarzania materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych, z uwzględnieniem w szczególności:
    - a) terminów dokonywania i liczby ocen stanu plantacji nasiennej w odniesieniu do poszczególnych grup roślin i gatunków,
    - b) izolacji przestrzennej od innych upraw, czystości gatunkowej i odmianowej, zdrowotności, określenia przedplonu oraz zmianowania roślin na plantacjach nasiennych,
    - c) czasu prowadzenia plantacji wieloletnich roślin rolniczych,
    - d) sposobu oznaczania plantacji nasiennych,
  - 4) szczegółowe wymagania w zakresie jakości materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych, z zastrzeżeniem pkt 8,
  - 5) dopuszczalną wielkość partii materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych w obrocie,
  - 6) sposób oznaczania partii materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych wytworzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 7) wzór upoważnienia udzielanego przez zachowującego odmianę osobie, która będzie prowadzić obrót materiałem siewnym, składającej wniosek o dokonanie oceny polowej materiału siewnego – w przypadku odmian chronionych wyłącznym prawem,
  - 8) wykaz gatunków roślin rolniczych, których materiał siewny może być uznany za materiał siewny kategorii handlowy, oraz wymagania w zakresie jakości dla tego materiału
- biorąc pod uwagę cechy biologiczne poszczególnych grup roślin lub gatunków, specyfikę ich wytwarzania oraz właściwą identyfikację wytworzonego materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych, a także potrzebę zapewnienia jednolitego sposobu udzielania przez zachowującego odmianę upoważnienia osobie, która będzie prowadzić obrót materiałem siewnym.

Art. 41. 1. Minister właściwy do spraw rolnictwa, w drodze rozporządzenia, może utworzyć rejon wytwarzania sadze- niaków ziemniaka kategorii elitarny, zwany dalej „rejonem zamkniętym”, mając na względzie utrzymanie wysokiego po- ziomu zdrowotności tego materiału w rejonie zamkniętym.

2. Rejon zamknięty tworzy się na wniosek zarządu województwa, po uprzednim uzyskaniu zgody Komisji Europejskiej.

3. Rejon zamknięty obejmuje obszar województwa lub jego część.

4. Minister właściwy do spraw rolnictwa, tworząc rejon zamknięty, określa w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, odmiany i kategorie sadze- niaków ziemniaka, które mogą być uprawiane w tym rejonie.

5. W rejonie zamkniętym obowiązuje zakaz uprawy odmian i kategorii sadze- niaków ziemniaka innych niż określone przez ministra właściwego do spraw rolnictwa w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1.

6. Zadanie zarządu województwa, o którym mowa w ust. 2, jest zadaniem z zakresu administracji rządowej.

Art. 42. 1. Oceny materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych dokonuje, jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej, wojewódzki inspektor właściwy ze względu na:

- 1) położenie plantacji – w przypadku oceny polowej;
- 2) miejsce pobierania prób – w przypadku oceny laboratoryjnej oraz oceny weryfikacyjnej;
- 3) miejsce dokonywania przerobu – w przypadku oceny cech zewnętrznych.

2. Jeżeli wojewódzki inspektor, o którym mowa w ust. 1, nie może dokonać oceny materiału siewnego, Główny Inspek- tor Ochrony Roślin i Nasiennictwa, zwany dalej „Głównym Inspektorem”, wskazuje innego wojewódzkiego inspektora, który dokona oceny tego materiału.

Art. 43. 1. Oceny polowej materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych dokonują upoważnieni przez wojewódzkiego inspektora pracownicy wojewódzkiego inspektoratu ochrony roślin i nasiennictwa, zwani dalej „urzędowymi kwalifikatorami”.

2. Oceny polowej materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych kategorii kwalifikowany, z wyłączeniem sadzeniaków ziemniaka, mogą dokonywać również osoby fizyczne, które uzyskały akredytację wojewódzkiego inspektora, zwane dalej „akredytowanymi kwalifikatorami”.

3. Oceny polowej materiału siewnego na plantacji nasiennej roślin rolniczych i warzywnych obsianej materiałem siewnym z partii, do której zostały zgłoszone zastrzeżenia wynikające z oceny tożsamości i czystości odmianowej, dokonuje urzędowy kwalifikator.

4. Oceny polowej materiału siewnego roślin warzywnych, w celu uznania go za materiał siewny kategorii standard własnych odmian, dokonuje zachowujący odmianę.

5. Urzędowi kwalifikatorzy i akredytowani kwalifikatorzy sporządzają dokumentację dotyczącą dokonanej oceny polowej materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych w zakresie i w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie art. 51 pkt 5.

Art. 44. 1. Oceny laboratoryjnej materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych dokonują laboratoria wojewódzkich inspektoratów ochrony roślin i nasiennictwa, zwane dalej „urzędowymi laboratoriami”.

2. Oceny laboratoryjnej materiału siewnego roślin warzywnych, w celu uznania go za materiał siewny kategorii standard własnych odmian, dokonuje zachowujący odmianę.

3. Oceny laboratoryjnej materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych, z zastrzeżeniem art. 45, mogą dokonywać również laboratoria, które uzyskały akredytację wojewódzkiego inspektora, zwane dalej „akredytowanymi laboratoriami”:

- 1) prowadzone przez prowadzącego obrót w odniesieniu do własnego materiału siewnego;
- 2) których działalność nie jest w żaden sposób powiązana z hodowlą, wytwarzaniem i obrotem materiałem siewnym gatunków (samodzielne laboratoria).

4. Akredytowane laboratoria, o których mowa w ust. 3 pkt 1, mogą dokonywać oceny laboratoryjnej materiału siewnego, o którym mowa w ust. 3, będącego własnością innego prowadzącego obrót wskazanego w decyzji o udzieleniu akredytacji, o której mowa w art. 78 ust. 1, po uzyskaniu akredytacji w tym zakresie.

5. Laboratoria, o których mowa w ust. 3 pkt 2, mogą dokonywać oceny materiału siewnego roślin rolniczych lub warzywnych dla prowadzących obrót tym materiałem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

6. Urzędowe laboratoria i akredytowane laboratoria sporządzają dokumentację dotyczącą dokonanej oceny laboratoryjnej materiału siewnego roślin rolniczych lub warzywnych w zakresie i w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie art. 51 pkt 5.

Art. 45. 1. Oceny weryfikacyjnej sadzeniaków ziemniaka dokonują wyłącznie urzędowe laboratoria.

2. Oceny weryfikacyjnej sadzeniaków ziemniaka odmian regionalnych mogą dokonywać również akredytowane laboratoria.

Art. 46. 1. Pobierania prób i oceny laboratoryjnej materiału siewnego dokonuje się zgodnie z metodyką określoną przez Międzynarodowy Związek Oceny Nasion (ISTA).

2. Próby materiału siewnego do oceny laboratoryjnej pobiera się w obecności prowadzącego obrót lub osoby przez niego upoważnionej.

3. Próby, o których mowa w ust. 2, mogą być pobierane w sposób automatyczny za pomocą urządzenia do automatycznego pobierania prób, jeżeli:

- 1) urządzenie to zapewnia pobranie reprezentatywnej próby ogólnej nasion do oceny laboratoryjnej materiału siewnego, a w szczególności:
  - a) mechanizm pobierający próby pierwotne jest zainstalowany w strumieniu nasion linii technologicznej, który pobiera:
    - niewielkie ilości nasion z całego przekroju strumienia nasion,
    - próbę ogólną z całej partii w sposób ciągły lub cykliczny,
  - b) połączenie mechanizmu pobierającego próby pierwotne i pojemnika na próbę ogólną oraz ten pojemnik są zabezpieczone przed dostępem osób trzecich;

- 2) urządzenie to posiada płynną i precyzyjną regulację wielkości pobieranej próby;
- 3) wyniki oceny laboratoryjnej prób pobranych przez to urządzenie oraz prób pobranych ręcznie z dziesięciu tych samych partii są zgodne dla nie mniej niż 70% wszystkich trzech badanych parametrów łącznie.

4. Pobieranie prób materiału siewnego do oceny laboratoryjnej za pomocą urządzenia do automatycznego pobierania prób wymaga uzyskania zgody wojewódzkiego inspektora wydanej w drodze decyzji.

5. Decyzja, o której mowa w ust. 4, jest wydawana, na wniosek prowadzącego obrót, przez wojewódzkiego inspektora właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę prowadzącego obrót, albo miejsce wykonywania działalności gospodarczej, jeżeli jest inne niż miejsce zamieszkania prowadzącego obrót – w przypadku gdy prowadzącym obrót jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą.

6. Wniosek, o którym mowa w ust. 5, zawiera:

- 1) imię i nazwisko oraz adres i miejsce zamieszkania albo nazwę oraz adres i siedzibę prowadzącego obrót, z tym że w przypadku gdy prowadzącym obrót jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, zamiast adresu i miejsca zamieszkania tej osoby – miejsce i adres wykonywania działalności, jeżeli są inne niż adres i miejsce zamieszkania tej osoby;
- 2) typ i warunki techniczne oraz oznaczenie identyfikacyjne urządzenia do automatycznego pobierania prób;
- 3) imię i nazwisko osoby fizycznej, o której mowa w art. 47 ust. 1 pkt 2, odpowiedzialnej za prawidłowe pobieranie prób w sposób automatyczny.

7. Decyzję, o której mowa w ust. 4, wojewódzki inspektor wydaje po przeprowadzeniu kontroli zgodności zainstalowania i sposobu działania urządzenia do automatycznego pobierania prób z wymaganiami niezbędnymi do zapewnienia, że próba nasion pobrana do oceny laboratoryjnej materiału siewnego jest reprezentatywna.

8. W decyzji, o której mowa w ust. 4, określa się:

- 1) imię i nazwisko oraz adres i miejsce zamieszkania albo nazwę oraz adres i siedzibę prowadzącego obrót, z tym że w przypadku gdy prowadzącym obrót jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, zamiast adresu i miejsca zamieszkania tej osoby – miejsce i adres wykonywania działalności, jeżeli są inne niż adres i miejsce zamieszkania tej osoby;
- 2) imię i nazwisko osoby fizycznej, o której mowa w art. 47 ust. 1 pkt 2, odpowiedzialnej za prawidłowe pobieranie prób w sposób automatyczny;
- 3) typ oraz oznaczenie identyfikacyjne urządzenia do automatycznego pobierania prób;
- 4) okres, na jaki została wydana zgoda na pobieranie prób materiału siewnego do oceny laboratoryjnej za pomocą urządzenia do automatycznego pobierania prób.

9. Pobieranie prób w sposób automatyczny odbywa się pod nadzorem wojewódzkiego inspektora właściwego ze względu na miejsce pobrania próby.

10. Wojewódzki inspektor w ramach nadzoru, o którym mowa w ust. 9, może w szczególności:

- 1) uczestniczyć w pobieraniu prób;
- 2) sprawdzać:
  - a) czy sposób działania urządzenia do automatycznego pobierania prób jest zgodny z wymaganiami niezbędnymi do zapewnienia, że próba nasion pobrana do oceny laboratoryjnej materiału siewnego roślin rolniczych lub warzywnych jest reprezentatywna,
  - b) stan techniczny urządzenia do automatycznego pobierania prób,
  - c) dokumentację dotyczącą automatycznego pobierania prób.

11. W przypadku gdy wojewódzki inspektor w ramach nadzoru, o którym mowa w ust. 9, stwierdzi nieprawidłowości w pobieraniu prób w sposób automatyczny, uniemożliwiające właściwą ocenę laboratoryjną materiału siewnego, może, w drodze decyzji, zakazać stosowania urządzenia do pobierania prób do czasu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Art. 47. 1. Próby materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych do oceny laboratoryjnej, na wniosek prowadzącego obrót będącego właścicielem partii materiału siewnego, pobierają:

- 1) upoważnieni przez wojewódzkiego inspektora pracownicy wojewódzkiego inspektoratu ochrony roślin i nasiennictwa, zwani dalej „urzędowymi próbobiorcami”;
- 2) osoby fizyczne, które uzyskały akredytację wojewódzkiego inspektora w zakresie pobierania prób materiału siewnego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany, z wyłączeniem sadzeńiaków ziemniaka, zwane dalej „akredytowanymi próbobiorcami”.

2. Próby materiału siewnego z partii, dla których wystawia się świadectwo ISTA, pobierają urzędowi próbobiorcy upoważnieni do pobierania tych prób przez kierownika laboratorium oceny nasion posiadającego akredytację ISTA.

3. Próby sadzeńiaków ziemniaka do oceny weryfikacyjnej, z wyłączeniem odmian regionalnych, pobierają urzędowi próbobiorcy.

4. Z pobrania prób materiału siewnego sporządza się protokół, który zawiera w szczególności:

- 1) numer właściciela partii materiału siewnego w ewidencji, o której mowa w art. 84 ust. 4 albo art. 86 ust. 4;
- 2) nazwę gatunku rośliny uprawnej;
- 3) nazwę odmiany;
- 4) oznaczenie stopnia kwalifikacji;
- 5) numer partii materiału siewnego, a w przypadku próby sadzeńiaków ziemniaka do oceny weryfikacyjnej – numer świadectwa oceny polowej;
- 6) datę pobrania próby;
- 7) informację o wielkości partii materiału siewnego, a w przypadku próby sadzeńiaków ziemniaka do oceny weryfikacyjnej – informację o wielkości plantacji nasiennej;
- 8) podpis właściciela partii materiału siewnego lub osoby upoważnionej, a w przypadku próby sadzeńiaków ziemniaka do oceny weryfikacyjnej – właściciela plantacji nasiennej lub osoby upoważnionej;
- 9) podpis urzędowego próbobiorcy albo akredytowanego próbobiorcy.

5. Próby materiału siewnego pobrane do oceny laboratoryjnej przechowuje się przez okres wskazany w przepisach wydanych na podstawie art. 51 pkt 3.

Art. 48. 1. Materiał siewny roślin rolniczych lub warzywnych znajdujący się w obrocie lub przygotowywany do obrotu, z wyłączeniem mieszanek materiału siewnego, podlega okresowej ocenie laboratoryjnej co najmniej w zakresie zdolności kiełkowania.

2. Okresowej oceny laboratoryjnej dokonuje się, z uwzględnieniem rodzaju opakowań materiału siewnego, w terminie zapewniającym odpowiednią jakość materiału siewnego określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 51 pkt 1.

Art. 49. 1. Jeżeli składający wniosek o dokonanie oceny polowej, oceny laboratoryjnej, oceny weryfikacyjnej lub oceny cech zewnętrznych materiału siewnego roślin rolniczych lub warzywnych nie zgadza się z wynikiem oceny dokonanej przez wojewódzkiego inspektora, może złożyć wniosek o ponowne dokonanie oceny do Głównego Inspektora za pośrednictwem tego wojewódzkiego inspektora.

2. Jeżeli składający wniosek o dokonanie oceny polowej, oceny laboratoryjnej, oceny weryfikacyjnej lub oceny cech zewnętrznych materiału siewnego roślin rolniczych lub warzywnych nie zgadza się z wynikiem oceny dokonanej przez akredytowane podmioty, może złożyć wniosek o ponowne dokonanie oceny do wojewódzkiego inspektora właściwego ze względu na miejsce dokonywania oceny.

3. W przypadku złożenia wniosku o ponowne dokonanie oceny polowej, na plantacji nasiennej od dnia dokonania oceny polowej nie dokonuje się żadnych zmian mogących wpłynąć na stan tej plantacji.

4. Ponowne dokonanie oceny polowej lub oceny cech zewnętrznych może być przeprowadzone z udziałem urzędowego kwalifikatora albo akredytowanego kwalifikatora, który dokonał oceny, o której mowa w ust. 1 lub 2.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 i 2, składa się w terminie 7 dni, a w przypadku:

- 1) oceny polowej lub oceny cech zewnętrznych – w terminie 3 dni,
  - 2) oceny polowej mieszańca kukurydzy – w terminie dnia
- bezpośrednio w siedzibie wojewódzkiego inspektora właściwego ze względu na położenie plantacji.

6. Termin, o którym mowa w ust. 5, biegnie od dnia otrzymania świadectwa albo informacji, o których mowa w art. 73 ust. 1, przez wnioskodawcę lub osobę przez niego wskazaną, która była obecna przy ocenie materiału siewnego.

Art. 50. 1. Podmiot dokonujący oceny polowej lub oceny laboratoryjnej materiału siewnego może uznać materiał siewny w niższym stopniu kwalifikacji niż to wynika z kolejności rozmnożeń dla danego stopnia kwalifikacji materiału użytego do jego wytworzenia (degradacja materiału siewnego).

2. Degradacji materiału siewnego po dokonaniu oceny laboratoryjnej może dokonać wyłącznie zachowujący odmianę w odniesieniu do materiału siewnego własnych odmian.

3. Degradacji materiału siewnego dokonuje się w stosunku do całych partii tego materiału.

4. Po dokonaniu degradacji materiału siewnego, o której mowa w ust. 2, wydaje się nowe świadectwo oceny laboratoryjnej, z tym że w przypadku gdy świadectwo oceny laboratoryjnej zostało już wydane, nowe świadectwo oceny laboratoryjnej wydaje się po anulowaniu świadectwa oceny laboratoryjnej, dokonanych przez przekreślenie świadectwa i umieszczenie na nim wyrazu „anulowano” oraz opatrzeniu go podpisem kierownika laboratorium oceny nasion właściwego ze względu na miejsce dokonania degradacji lub kierownika akredytowanego laboratorium.

Art. 51. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe terminy, po upływie których materiał siewny roślin rolniczych i warzywnych znajdujący się w obrocie lub przygotowywany do obrotu podlega okresowej ocenie laboratoryjnej,
  - 2) wzór protokołu pobrania próby materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych,
  - 3) okres przechowywania prób materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych pobranych do oceny, z wyłączeniem oceny tożsamości i czystości odmianowej,
  - 4) metody dokonywania oceny polowej, oceny weryfikacyjnej i oceny cech zewnętrznych materiału siewnego roślin rolniczych lub warzywnych,
  - 5) zakres i sposób sporządzania dokumentacji dotyczącej dokonanej oceny polowej materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych przez urzędowych kwalifikatorów i akredytowanych kwalifikatorów oraz dokumentacji dotyczącej dokonanej oceny laboratoryjnej materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych przez urzędowe laboratoria i akredytowane laboratoria,
  - 6) metody pobierania prób, w szczególności sadzeniaków ziemniaka do oceny weryfikacyjnej i mieszanek materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych – w przypadku braku metod uznanych przez międzynarodowe organizacje nasienne,
  - 7) szczegółowe wymagania niezbędne do zapewnienia, że próba nasion pobrana do oceny laboratoryjnej materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych za pomocą urządzenia do automatycznego pobierania prób jest reprezentatywna
- mając na uwadze właściwości poszczególnych gatunków roślin w zakresie zdolności kiełkowania, rodzaje opakowań materiału siewnego, konieczność dokonywania oceny materiału siewnego według jednolitych zasad oraz właściwą identyfikację partii materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych, a także zapewnienie jednolitego sposobu dokumentowania oceny i pobierania prób materiału siewnego roślin rolniczych lub warzywnych.

Rozdział 2

Wytwarzanie i ocena odmian regionalnych i odmian amatorskich

Art. 52. 1. Materiał siewny odmian regionalnych może być wytwarzany w regionie pochodzenia.

2. Jeżeli niemożliwe jest wytwarzanie materiału siewnego odmian regionalnych w regionie pochodzenia ze względu na zmianę warunków środowiskowych w tym regionie, materiał ten może być wytwarzany w regionie innym niż region pochodzenia, zwanym dalej „dodatkowym regionem wytwarzania”.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw rolnictwa, na wniosek zachowującego odmianę, w drodze decyzji, określa dodatkowy region wytwarzania materiału siewnego odmian regionalnych.

4. Decyzja, o której mowa w ust. 3, jest wydawana, jeżeli w dodatkowym regionie wytwarzania zostaną spełnione wymagania w zakresie wytwarzania materiału siewnego roślin rolniczych lub warzywnych, odpowiednie dla danego gatunku odmiany regionalnej, po zasięgnięciu opinii w tym zakresie właściwej jednostki odpowiedzialnej za genetyczne zasoby roślin.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, zawiera:

- 1) imię i nazwisko oraz adres i miejsce zamieszkania albo nazwę oraz adres i siedzibę zachowującego odmianę regionalną, z tym że w przypadku gdy zachowującym odmianę regionalną jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, zamiast adresu i miejsca zamieszkania tej osoby – miejsce i adres wykonywania działalności, jeżeli są inne niż adres i miejsce zamieszkania tej osoby;
- 2) nazwę rodzaju lub gatunku rośliny uprawnej w języku polskim i nazwę botaniczną;
- 3) nazwę odmiany;
- 4) wskazanie regionu pochodzenia, którego położenie określa się zgodnie z granicami jednostek zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa;
- 5) wskazanie dodatkowego regionu wytwarzania, którego położenie określa się zgodnie z granicami jednostek zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa, wraz z uzasadnieniem konieczności określenia tego regionu.

6. W decyzji, o której mowa w ust. 3, określa się gatunek i odmianę regionalną, dodatkowy region wytwarzania materiału siewnego tej odmiany, którego położenie określa się zgodnie z granicami jednostek zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa, oraz okres, w jakim materiał siewny może być wytwarzany w tym regionie.

Art. 53. 1. Zachowujący odmianę dokonuje oceny polowej i oceny laboratoryjnej materiału siewnego:

- 1) odmian regionalnych roślin rolniczych własnych odmian – w celu uznania go za materiał siewny spełniający wymagania określone dla kategorii kwalifikowany;
- 2) odmian regionalnych roślin warzywnych własnych odmian – w celu uznania go za materiał siewny kategorii kwalifikowany lub kategorii standard;
- 3) odmian amatorskich własnych odmian – w celu uznania go za materiał siewny kategorii standard.

2. Zachowujący odmianę pobiera próby do:

- 1) oceny laboratoryjnej materiału siewnego odmian regionalnych i odmian amatorskich;
- 2) oceny weryfikacyjnej sadzeniaków ziemniaka odmian regionalnych.

3. Zachowujący odmianę składa wojewódzkiemu inspektorowi właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę zachowującego odmianę, albo miejsce wykonywania działalności gospodarczej, jeżeli jest inne niż miejsce zamieszkania zachowującego odmianę – w przypadku gdy zachowującym odmianę jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, wykaz prowadzonych plantacji nasiennych odmian regionalnych, który zawiera informacje określone w art. 36 ust. 7 pkt 2–4, 7 i 9.

4. Wykaz, o którym mowa w ust. 3, składa się w terminie określonym dla składania wniosków o dokonanie oceny polowej materiału siewnego.

Rozdział 3

Ocena tożsamości i czystości odmianowej materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych

Art. 54. 1. Ocenie tożsamości i czystości odmianowej podlega:

- 1) materiał siewny roślin rolniczych i warzywnych kategorii elitarny oraz kategorii kwalifikowany przeznaczony do dalszej reprodukcji;
- 2) materiał siewny roślin rolniczych zgłoszony do oceny polowej dokonanej zgodnie z systemami OECD;
- 3) nie mniej niż 10%:
  - a) partii materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych kategorii kwalifikowany,
  - b) partii materiału siewnego roślin warzywnych kategorii standard znajdującego się w obrocie,
  - c) partii materiału siewnego odmian regionalnych roślin rolniczych, materiału siewnego kategorii kwalifikowany lub kategorii standard odmian regionalnych roślin warzywnych, materiału siewnego kategorii standard odmian amatorskich znajdujących się w obrocie.

2. Próby do oceny tożsamości i czystości odmianowej materiału siewnego pobiera się:

- 1) na wniosek prowadzącego obrót będącego właścicielem partii podlegającej ocenie tożsamości i czystości odmianowej – w przypadku partii materiału siewnego, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2;
- 2) losowo, na podstawie protokołu pobrania próby – w przypadku partii materiału siewnego, o których mowa w ust. 1 pkt 3.

3. Próby, o których mowa w ust. 2, pobierają wyłącznie urzędowni próbobiorkcy.

4. Próby materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych pobrane do oceny tożsamości i czystości odmianowej wojewódzki inspektor przesyła do jednostki wskazanej przez Centralny Ośrodek i na adres wskazany przez ten ośrodek.

5. W przypadku gdy partia materiału siewnego, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2:

- 1) nie została zgłoszona w celu pobrania urzędowej próby do oceny tożsamości i czystości odmianowej lub
- 2) nie została poddana ocenie tożsamości i czystości odmianowej z powodu nieuiszczenia opłaty, o której mowa w art. 115 ust. 1 pkt 1

– materiał siewny wytworzony z tej partii ocenia się w najniższym stopniu kwalifikacji przewidzianym dla danego gatunku.

6. Ocenę tożsamości i czystości odmianowej materiału siewnego prowadzi się na poletkach kontrolnych. Ocena ta ma na celu w szczególności sprawdzenie, czy badana partia materiału siewnego jest zgodna z:

- 1) urzędowym opisem i próbą wzorcową reprodukowanej odmiany;
- 2) wymaganiami w zakresie czystości odmianowej określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 56 pkt 1.

7. Ocena tożsamości i czystości odmianowej materiału siewnego składa się z:

- 1) oceny wstępnej – obejmującej partię materiału siewnego stanowiącą materiał wyjściowy do kolejnych rozmnożeń, prowadzonej równoległe z oceną polową;
- 2) oceny następcej – obejmującej wytworzone i wprowadzone do obrotu partie materiału siewnego, prowadzonej w sezonie wegetacyjnym następującym po roku zbioru.

8. Jeżeli w trakcie oceny wstępnej, o której mowa w ust. 7 pkt 1, stwierdzi się brak tożsamości odmianowej badanej partii materiału siewnego, to jest to podstawa do dyskwalifikacji plantacji nasiennej obsianej tą partią.

9. Jeżeli w wyniku oceny następcej, o której mowa w ust. 7 pkt 2, stwierdzi się brak tożsamości odmianowej materiału siewnego kategorii standard roślin warzywnych, wojewódzki inspektor może, w drodze decyzji, zakazać zachowującemu odmianę uznawania wytwarzanego przez niego materiału siewnego tej kategorii.

10. Jeżeli w wyniku oceny następcej, o której mowa w ust. 7 pkt 2, stwierdzi się brak tożsamości odmianowej odmiany regionalnej lub odmiany amatorskiej, wojewódzki inspektor może, w drodze decyzji, zakazać dokonywania oceny materiału siewnego przez zachowującego odmianę.

11. Zakazy, o których mowa w ust. 9 i 10, wojewódzki inspektor wydaje, biorąc pod uwagę wcześniejsze naruszenia w tym zakresie popełnione przez zachowującego odmianę.

12. Zakazy, o których mowa w ust. 9 i 10, są wydawane na okres 2 kolejnych sezonów wegetacyjnych następujących po sezonie, w którym został stwierdzony brak tożsamości odmianowej. Materiał siewny w tym okresie podlega urzędowej ocenie.

Art. 55. 1. Oceny tożsamości i czystości odmianowej materiału siewnego dokonuje dyrektor Centralnego Ośrodka.

2. Główny Inspektor przekazuje dyrektorowi Centralnego Ośrodka:

- 1) informacje o planowanej liczbie prób materiału siewnego przeznaczonych do oceny tożsamości i czystości odmianowej – w sezonie poprzedzającym ocenę;
- 2) wykaz pobranych prób materiału siewnego wysłanych do oceny tożsamości i czystości odmianowej – na dany sezon wegetacyjny.

3. Informację o wynikach oceny tożsamości i czystości odmianowej partii materiału siewnego dyrektor Centralnego Ośrodka niezwłocznie przekazuje za pomocą poczty elektronicznej lub telefaksu:

- 1) prowadzącemu obrót będącemu właścicielem partii podlegającej ocenie;
- 2) Głównemu Inspektorowi;
- 3) zachowującemu odmianę, która podlega ocenie.

4. Informację, o której mowa w ust. 3, dotyczącą partii materiału siewnego, w której zostały stwierdzone wady w ocenie tożsamości i czystości odmianowej, Główny Inspektor umieszcza na stronie internetowej administrowanej przez Państwową Inspekcję.

5. Informacja, o której mowa w ust. 3, zawiera w szczególności:

- 1) numer prowadzącego obrót będącego właścicielem partii podlegającej ocenie, odpowiednio w ewidencji, o której mowa w art. 84 ust. 4 albo art. 86 ust. 4;
- 2) określenie gatunku i odmiany rośliny uprawnej;
- 3) oznaczenie stopnia kwalifikacji;
- 4) numer partii;
- 5) datę pobrania próby;
- 6) określenie wielkości partii;
- 7) wyniki oceny czystości odmianowej;
- 8) potwierdzenie tożsamości odmianowej lub jej braku.

6. Dyrektor Centralnego Ośrodka przechowuje próby materiału siewnego pobrane do oceny tożsamości przez okres wskazany w przepisach wydanych na podstawie art. 56 pkt 4.

7. Jeżeli prowadzący obrót będący właścicielem partii materiału siewnego podlegającej ocenie nie zgadza się ze stwierdzeniem braku tożsamości odmianowej badanej próby zawartym w informacji, o której mowa w ust. 3, może, w terminie 2 dni od dnia otrzymania tej informacji, złożyć do dyrektora Centralnego Ośrodka wniosek o ustalenie, czy nie wystąpiły ewentualne nieprawidłowości mające wpływ na wynik oceny tożsamości i czystości odmianowej.

8. Wniosek, o którym mowa w ust. 7, składa się jeden raz.

9. Po otrzymaniu wniosku, o którym mowa w ust. 7, dyrektor Centralnego Ośrodka powołuje niezwłocznie komisję do ustalenia, czy nie wystąpiły ewentualne nieprawidłowości mające wpływ na wynik oceny tożsamości i czystości odmianowej.

10. W skład komisji, o której mowa w ust. 9, mogą wchodzić:

- 1) prowadzący obrót będący właścicielem partii materiału siewnego, której dotyczy informacja o wynikach oceny tożsamości i czystości odmianowej;
- 2) zachowujący odmianę lub osoba przez niego wskazana;
- 3) osoba wskazana przez dyrektora Centralnego Ośrodka;
- 4) osoba wskazana przez wojewódzkiego inspektora właściwego ze względu na miejsce pobrania próby.

11. Przewodniczącego komisji, o której mowa w ust. 9, powołuje dyrektor Centralnego Ośrodka.

12. Ustalenia komisji, o której mowa w ust. 9, są podejmowane większością głosów; w przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego komisji.

13. Z czynności dokonanych przez komisję, o której mowa w ust. 9, sporządza się protokół, który zawiera informację o tożsamości odmianowej lub jej braku.

14. Protokół, o którym mowa w ust. 13, przekazuje się podmiotom wymienionym w ust. 3.

15. Protokół, o którym mowa w ust. 13, otrzymuje dyrektor Centralnego Ośrodka.

16. Jeżeli z ustaleń komisji zawartych w protokole, o którym mowa w ust. 13, wynika, że:

- 1) wystąpiły nieprawidłowości mające wpływ na wynik oceny tożsamości i czystości odmianowej – dyrektor Centralnego Ośrodka unieważnia wynik oceny tożsamości i czystości odmianowej, przekreślając informację o wynikach oceny tożsamości i czystości odmianowej badanej partii materiału siewnego i umieszczając wyraz „anulowano” oraz opatrując ją podpisem i datą;
- 2) nie wystąpiły nieprawidłowości mające wpływ na wynik oceny tożsamości i czystości odmianowej – dyrektor Centralnego Ośrodka pisemnie informuje o podtrzymaniu wyniku oceny tożsamości i czystości odmianowej badanej partii materiału siewnego.

17. Do wydawania informacji, o której mowa w ust. 3, nie stosuje się przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego.

18. Dokumentację dotyczącą oceny tożsamości i czystości odmianowej materiału siewnego przechowuje się przez 3 lata od dnia zakończenia tej oceny.

Art. 56. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wymagania w zakresie czystości odmianowej oraz metodykę, sposób i warunki dokonywania oceny tożsamości i czystości odmianowej materiału siewnego dla poszczególnych gatunków, grup lub podgrup roślin rolniczych lub warzywnych,
  - 2) wzór informacji o wynikach oceny tożsamości i czystości odmianowej materiału siewnego,
  - 3) wielkość prób pobieranych do oceny tożsamości i czystości odmianowej, w tym prób wzorcowych, sposób ich pakowania i oznakowania, terminy ich przesyłania do jednostki wskazanej przez Centralny Ośrodek i na adres wskazany przez ten ośrodek,
  - 4) warunki oraz okres przechowywania prób materiału siewnego pobranych do oceny tożsamości i czystości odmianowej,
  - 5) warunki pobierania prób wzorcowych, w tym prób materiału siewnego reprodukowanego w ramach systemów nasennych OECD,
  - 6) zakres i terminy przekazywania przez Głównego Inspektora dyrektorowi Centralnego Ośrodka informacji o planowanej liczbie prób materiału siewnego przeznaczonych do oceny tożsamości i czystości odmianowej oraz wykazu pobranych prób materiału siewnego wysłanych do oceny tożsamości i czystości odmianowej,
  - 7) zakres i terminy przekazywania przez dyrektora Centralnego Ośrodka Głównemu Inspektorowi informacji o próbach urzędowych przyjętych do oceny tożsamości i czystości odmianowej materiału siewnego
- biorąc pod uwagę zróżnicowanie gatunków, grup lub podgrup roślin rolniczych i warzywnych, dokonywanie oceny tożsamości i czystości odmianowej według jednolitych zasad oraz właściwą organizację dokonywania tej oceny, a także zapewnienie jednolitego sposobu dokumentowania wyników oceny tożsamości i czystości odmianowej.

DZIAŁ III

Mieszanki materiału siewnego

Rozdział 1

Mieszanki materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych

Art. 57. 1. Za mieszankę materiału siewnego uznaje się mieszankę sporządzoną z dopuszczonego do obrotu materiału siewnego, o składzie procentowym określonym przez prowadzącego obrót.

2. W skład mieszanki materiału siewnego mogą wchodzić:

- 1) różne gatunki roślin uprawnych (mieszanka gatunkowa);
- 2) różne odmiany jednego gatunku (mieszanka odmianowa).

3. W skład mieszanki materiału siewnego mogą również wchodzić składniki, do których nie stosuje się przepisów ustawy. Łączny udział tych składników w składzie mieszanki materiału siewnego powinien wynosić nie więcej niż 10%.

4. Mieszanki materiału siewnego roślin warzywnych, o których mowa w ust. 2 pkt 2:

- 1) sporządza się z materiału siewnego kategorii standard;
- 2) wprowadza się do obrotu w małych opakowaniach zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 101 pkt 3.

5. Mieszanki materiału siewnego roślin pastewnych przeznaczone na cele paszowe może sporządzać prowadzący obrót, który:

- 1) opracował technologię sporządzania tych mieszanek;
- 2) posiada urządzenia niezbędne do sporządzania tych mieszanek.

6. Po sporządzeniu mieszanki materiału siewnego wydaje się świadectwo sporządzenia mieszanki materiału siewnego, zwane dalej „świadectwem mieszanki”.

7. Świadectwo mieszanki wydaje:

- 1) wojewódzki inspektor, na wniosek prowadzącego obrót, sporządzającego mieszankę, albo
- 2) akredytowane laboratorium należące do prowadzącego obrót, o którym mowa w pkt 1, sporządzającego mieszankę.

8. Świadectwo mieszanki wydaje się również dla mieszańców złożonych rzepaku.

9. Do wydawania świadectw mieszanki nie stosuje się przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego.

10. Mieszanki materiału siewnego po dniu 30 czerwca trzeciego roku, licząc od dnia zabezpieczenia jej opakowania, nie przeznacza się na cele siewne.

11. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje mieszanek materiału siewnego, ich skład gatunkowy oraz typ użytkowania,
- 2) sposób postępowania przy sporządzaniu mieszanek materiału siewnego roślin pastewnych przeznaczonych na cele paszowe,
- 3) wzór świadectwa mieszanki

– mając na uwadze właściwości biologiczne poszczególnych gatunków roślin, możliwości ich wykorzystania na cele pastewne oraz istniejące technologie sporządzania mieszanek materiału siewnego, a także zapewnienie jednolitego sposobu dokumentowania wyników oceny mieszanki materiału siewnego.

Rozdział 2

Mieszanki nasienne roślin pastewnych przeznaczone dla ochrony środowiska

Art. 58. 1. Za mieszankę nasienną roślin pastewnych przeznaczoną do wykorzystania dla ochrony środowiska naturalnego w zakresie różnorodności genetycznej uznaje się mieszankę sporządzoną z dopuszczonego do obrotu materiału siewnego roślin pastewnych, o określonym przez prowadzącego obrót procentowym składzie tej mieszanki, zwaną dalej „mieszką dla ochrony środowiska”.

2. W skład mieszanki dla ochrony środowiska mogą wchodzić:

- 1) różne gatunki roślin pastewnych, w tym odmiany regionalne roślin pastewnych;
- 2) gatunki roślin pastewnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy.

Art. 59. 1. Mieszankę dla ochrony środowiska lub jej składniki wytwarza się przy zachowaniu warunków agrotechnicznych niezbędnych do uzyskania mieszanki dla ochrony środowiska o odpowiedniej jakości, spełniającej wymagania w zakresie zdolności kiełkowania, czystości i poziomu zanieczyszczeń, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 63 pkt 2.

2. Po sporządzeniu mieszanki dla ochrony środowiska wydaje się świadectwo sporządzenia mieszanki nasiennej, potwierdzające spełnienie wymagań w zakresie wytwarzania i jakości, zwane dalej „świadectwem mieszanki dla ochrony środowiska”.

3. Świadectwo mieszanki dla ochrony środowiska wydaje prowadzący obrót.

4. Mieszanki dla ochrony środowiska nie podlegają okresowej ocenie laboratoryjnej.

5. Mieszanek dla ochrony środowiska po dniu 30 czerwca trzeciego roku, licząc od dnia zabezpieczenia jej opakowania, nie przeznaczają się na cele siewne.

Art. 60. Mieszanek dla ochrony środowiska:

- 1) zbiera się w miejscu zbioru w sposób niezagrożący obszarowi źródłowemu i wprowadza do obrotu jako oczyszczoną lub nieoczyszczoną (mieszanka dla ochrony środowiska zbierana bezpośrednio) albo
- 2) wytwarza się przez zmieszanie składników mieszanki charakterystycznych dla danego siedliska, zbieranych oddzielnie w miejscu zbioru albo rozmnażanych poza miejscem zbioru jako pojedyncze gatunki (uprawiana mieszanka dla ochrony środowiska).

Art. 61. 1. Przez miejsce zbioru, o którym mowa w art. 60, rozumie się miejsce, z którego zbiera się nasiona będące składnikami mieszanki dla ochrony środowiska, o których mowa w art. 58 ust. 2, wyznaczone przez prowadzącego obrót w części obszaru źródłowego.

2. Przez obszar źródłowy rozumie się obszar wyznaczony zgodnie z art. 26 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, z późn. zm.⁴⁾), na którym występują w sposób naturalny składniki mieszanki dla ochrony środowiska.

Art. 62. 1. Prowadzący obrót:

- 1) informuje właściwego ze względu na położenie obszaru źródłowego regionalnego dyrektora ochrony środowiska o wyznaczonym miejscu zbioru mieszanki dla ochrony środowiska zbieranej bezpośrednio lub składników uprawianej mieszanki dla ochrony środowiska, w terminie 14 dni przed zbiorem;
- 2) umożliwia przeprowadzenie kontroli w zakresie wytwarzania i jakości mieszanek dla ochrony środowiska, w tym pobieranie próbek do badań;
- 3) udziela informacji lub wyjaśnień w zakresie prowadzonej produkcji – na żądanie wojewódzkiego inspektora.

2. Kontrole, o których mowa w ust. 1 pkt 2, są przeprowadzane przez wojewódzkiego inspektora przynajmniej raz w danym sezonie wegetacyjnym.

Art. 63. Minister właściwy do spraw rolnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw ochrony środowiska określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe wymagania w zakresie wytwarzania mieszanek dla ochrony środowiska zbieranych bezpośrednio oraz składników uprawianych mieszanek dla ochrony środowiska,
- 2) szczegółowe wymagania w zakresie jakości mieszanek dla ochrony środowiska zbieranych bezpośrednio oraz składników uprawianych mieszanek dla ochrony środowiska,
- 3) wzór świadectwa mieszanki dla ochrony środowiska

– mając na uwadze właściwości biologiczne poszczególnych gatunków, zachowanie różnorodności genetycznej w obszarach źródłowych oraz zapewnienie jednolitego sposobu dokumentowania wyników oceny mieszanki dla ochrony środowiska.

DZIAŁ IV

Materiał szkółkarski, materiał rozmnożeniowy i materiał nasadzeniowy roślin warzywnych i ozdobnych oraz sadzonki winorośli

Art. 64. 1. Dostawca wytwarzający materiał szkółkarski, materiał rozmnożeniowy lub materiał nasadzeniowy roślin warzywnych i ozdobnych oraz sadzonki winorośli:

- 1) prowadzi produkcję w sposób uwzględniający eliminowanie zagrożeń dla danej uprawy wynikających w szczególności z czynników zewnętrznych (punkty krytyczne) określonych przez dostawcę;

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241 i Nr 215, poz. 1664, z 2010 r. Nr 76, poz. 489 i Nr 119, poz. 804, z 2011 r. Nr 34, poz. 170, Nr 94, poz. 549, Nr 208, poz. 1241 i Nr 224, poz. 1337 oraz z 2012 r. poz. 985.

- 2) prowadzi dokumentację dotyczącą:
  - a) eliminowania zagrożeń, o których mowa w pkt 1,
  - b) roślin, które:
    - zostały zakupione i otrzymane od innych podmiotów,
    - są w produkcji,
    - zostały sprzedane i wysłane do innych podmiotów;
- 3) zapewnia identyfikację poszczególnych partii materiału podczas produkcji;
- 4) pobiera, w razie potrzeby, próby do oceny laboratoryjnej dokonywanej przez urzędowe laboratorium lub akredytowane laboratorium;
- 5) informuje wojewódzkiego inspektora o wystąpieniu organizmów kwarantannowych w rozumieniu przepisów o ochronie roślin;
- 6) umożliwia przeprowadzenie kontroli wytwarzania materiału, w tym pobieranie prób;
- 7) udziela informacji lub wyjaśnień w zakresie prowadzonej produkcji – na żądanie wojewódzkiego inspektora.

2. Dostawca wytwarzający materiał szkółkarski, materiał rozmnożeniowy lub materiał nasadzeniowy roślin warzywnych i ozdobnych oraz sadzonki winorośli przechowuje dokumentację, o której mowa w ust. 1 pkt 2, w zakresie:

- 1) materiału rozmnożeniowego i materiału nasadzeniowego roślin warzywnych i ozdobnych – przez 12 miesięcy od zakończenia cyklu produkcyjnego;
- 2) materiału szkółkarskiego oraz sadzonek winorośli – przez 3 lata od zakończenia cyklu produkcyjnego.

3. Przepisu ust. 1 pkt 2 lit. b nie stosuje się do dokumentów sprzedaży dla nieprofesjonalnych odbiorców.

4. Dostawca prowadzący wyłącznie obrót materiałem szkółkarskim, materiałem rozmnożeniowym i materiałem nasadzeniowym roślin warzywnych i ozdobnych oraz sadzonkami winorośli, prowadzi dokumentację dotyczącą zakupu lub sprzedaży tego materiału, z wyłączeniem dokumentów sprzedaży dla nieprofesjonalnych odbiorców, oraz przechowuje ją przez 3 lata od zakończenia cyklu produkcyjnego.

5. Kontrole, o których mowa w ust. 1 pkt 6, są przeprowadzane przez wojewódzkiego inspektora właściwego ze względu na miejsce produkcji materiału szkółkarskiego oraz materiału rozmnożeniowego i materiału nasadzeniowego roślin warzywnych i ozdobnych oraz sadzonek winorośli.

6. Kontrole, o których mowa w ust. 1 pkt 6, w przypadku materiału szkółkarskiego CAC oraz materiału rozmnożeniowego i materiału nasadzeniowego roślin warzywnych i ozdobnych oraz sadzonek winorośli, są przeprowadzane przynajmniej raz w danym sezonie wegetacyjnym.

Art. 65. 1. Materiał szkółkarski podlega ocenie polowej, ocenie cech zewnętrznych oraz – w zależności od gatunku i kategorii tego materiału – ocenie laboratoryjnej lub ocenie tożsamości i czystości odmianowej.

2. Materiał rozmnożeniowy i materiał nasadzeniowy roślin warzywnych i ozdobnych podlegają ocenie polowej oraz ocenie cech zewnętrznych, a w przypadku nasion roślin ozdobnych – ocenie laboratoryjnej.

3. Sadzonki winorośli podlegają ocenie polowej, ocenie tożsamości i czystości odmianowej oraz ocenie cech zewnętrznych.

4. Partie materiału szkółkarskiego lub materiału rozmnożeniowego i materiału nasadzeniowego roślin warzywnych i ozdobnych oraz sadzonek winorośli, wytworzonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oznacza się w sposób umożliwiający identyfikację tego materiału.

Art. 66. 1. Za materiał siewny kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany roślin sadowniczych lub materiał szkółkarski CAC uznaje się materiał spełniający wymagania w zakresie wytwarzania i jakości, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 72 pkt 2, odmian:

- 1) chronionych wyłącznym prawem do odmiany;
- 2) wpisanych do krajowego rejestru;
- 3) powszechnie znanych.

2. Za odmiany powszechnie znane uznaje się odmiany:

- 1) wpisane do odpowiedniego rejestru innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego;
- 2) co do których złożono wnioski o wpis do krajowego rejestru, odpowiedniego rejestru innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego lub wnioski o przyznanie wyłącznego prawa do odmiany;
- 3) wprowadzone do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub innego państwa członkowskiego przed dniem 30 września 2012 r., dla których dostawca sporządza opis (urzędowo uznany opis) – w przypadku materiału szkółkarskiego CAC.

3. Za urzędowo uznany opis uznaje się opis odmiany sporządzony dla odmiany utrzymywanej przez dostawcę na liście odmian materiału szkółkarskiego CAC.

4. Dla gatunków i odmian roślin sadowniczych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 72 pkt 4 materiał szkółkarski CAC wytwarza się z materiału siewnego kategorii kwalifikowany roślin sadowniczych.

Art. 67. Za materiał rozmnożeniowy i materiał nasadzeniowy roślin warzywnych uznaje się materiał spełniający wymagania w zakresie wytwarzania i jakości, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 72 pkt 2, uzyskany z materiału siewnego kategorii elitarny, kategorii kwalifikowany lub kategorii standard odmian wpisanych do krajowego rejestru lub wspólnotowego katalogu.

Art. 68. Za materiał rozmnożeniowy i materiał nasadzeniowy roślin ozdobnych uznaje się materiał spełniający wymagania w zakresie wytwarzania i jakości, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 72 pkt 2, gatunków lub odmian:

- 1) tradycyjnie uprawianych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub
- 2) chronionych na podstawie ustawy z dnia 26 czerwca 2003 r. o ochronie prawnej odmian roślin, lub
- 3) wpisanych do odpowiednich rejestrów innych niż Rzeczpospolita Polska państw członkowskich albo państw trzecich, lub
- 4) znajdujących się na liście odmian prowadzonej przez dostawcę.

Art. 69. Za sadzonki winorośli uznaje się materiał siewny spełniający wymagania w zakresie wytwarzania i jakości określone w przepisach wydanych na podstawie art. 72 pkt 2.

Art. 70. 1. Oceny polowej materiału siewnego kategorii elitarny i kategorii kwalifikowany roślin sadowniczych dokonuje wojewódzki inspektor właściwy ze względu na położenie plantacji na wniosek dostawcy.

2. Oceny laboratoryjnej materiału siewnego kategorii elitarny i kategorii kwalifikowany roślin sadowniczych dokonuje wojewódzki inspektor właściwy ze względu na miejsce pobrania próby lub jednostka organizacyjna upoważniona, w drodze decyzji, przez wojewódzkiego inspektora właściwego ze względu na siedzibę tej jednostki.

3. Jednostka organizacyjna, o której mowa w ust. 2, może zostać upoważniona, jeżeli spełnia warunki określone w art. 76 oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 1.

4. Do jednostki organizacyjnej, o której mowa w ust. 2, przepisy art. 81 ust. 1–3, ust. 4 pkt 2 lit. a–c, ust. 5, ust. 7 pkt 3, ust. 8 i 9 oraz ust. 10 pkt 2 stosuje się odpowiednio.

5. Oceny cech zewnętrznych oraz oceny tożsamości i czystości odmianowej materiału siewnego kategorii elitarny i kategorii kwalifikowany roślin sadowniczych dokonują dostawcy tego materiału.

6. Oceny polowej, oceny laboratoryjnej, oceny tożsamości i czystości odmianowej oraz oceny cech zewnętrznych materiału szkółkarskiego CAC dokonują dostawcy tego materiału.

7. Oceny polowej oraz oceny cech zewnętrznych materiału rozmnożeniowego lub materiału nasadzeniowego roślin warzywnych i ozdobnych dokonują dostawcy tego materiału.

8. Oceny laboratoryjnej materiału rozmnożeniowego lub materiału nasadzeniowego roślin warzywnych lub ozdobnych dokonują dostawcy tego materiału.

9. Oceny polowej, oceny tożsamości i czystości odmianowej oraz oceny cech zewnętrznych sadzonek winorośli dokonują dostawcy tego materiału.

Art. 71. 1. Wniosek o dokonanie oceny polowej materiału siewnego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany roślin sadowniczych prowadzonych przez siebie plantacji szkółkarskich składa dostawca do wojewódzkiego inspektora właściwego ze względu na położenie plantacji szkółkarskich.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się w terminie umożliwiającym właściwe dokonanie oceny polowej, określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 72 pkt 1.

3. Wniosek o dokonanie oceny polowej materiału siewnego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany roślin sadowniczych zawiera:

- 1) imię i nazwisko oraz adres i miejsce zamieszkania albo nazwę oraz adres i siedzibę dostawcy, z tym że w przypadku gdy dostawcą jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą zamiast adresu i miejsca zamieszkania tej osoby – miejsce i adres wykonywania działalności, jeżeli są inne niż adres i miejsce zamieszkania tej osoby;
- 2) określenie miejsca położenia plantacji, w tym nazwę miejscowości, gminy i powiatu oraz dwucyfrowy symbol województwa i dwucyfrowy symbol powiatu danego województwa;
- 3) informacje o:
  - a) rodzaju materiału, jego ilości i powierzchni plantacji,
  - b) nazwie gatunku, odmiany, podkładki i wstawki,
  - c) wieku, formie, kategorii i kolejnym rozmnożeniu materiału,
  - d) pochodzeniu materiału,
  - e) przewidywanej liczbie etykiet urzędowych.

4. Do wniosku o dokonanie oceny polowej materiału siewnego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany roślin sadowniczych dołącza się:

- 1) oświadczenie dostawcy będącego zachowującym odmianę, że materiał został wyprodukowany zgodnie z metodyką hodowli przyjętą dla danej odmiany albo
- 2) świadectwo oceny polowej albo wypis ze świadectwa lub etykietę urzędową wydaną dla tego materiału, albo
- 3) oryginał lub kopię dokumentu zakupu materiału;
- 4) informację o wynikach oceny laboratoryjnej – w przypadku gdy materiał podlega ocenie laboratoryjnej.

5. Jeżeli składający wniosek o dokonanie oceny polowej lub oceny laboratoryjnej materiału siewnego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany roślin sadowniczych nie zgadza się z wynikiem oceny, może złożyć wniosek o ponowne dokonanie oceny do Głównego Inspektora. Przepisy art. 49 ust. 3–6 stosuje się odpowiednio.

Art. 72. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe terminy składania wniosków o dokonanie oceny polowej materiału siewnego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany roślin sadowniczych,
- 2) wymagania w zakresie wytwarzania i jakości materiału siewnego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany roślin sadowniczych, materiału szkółkarskiego CAC, materiału rozmnożeniowego i materiału nasadzeniowego roślin warzywnych i ozdobnych oraz sadzonek winorośli, z uwzględnieniem w szczególności:
  - a) terminów dokonywania i liczby ocen stanu plantacji materiału siewnego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany roślin sadowniczych w odniesieniu do poszczególnych kategorii grup roślin lub gatunków,
  - b) metod dokonywania oceny laboratoryjnej w odniesieniu do poszczególnych kategorii, stopni kwalifikacji lub poszczególnych grup roślin lub gatunków,
  - c) liczby rozmnożeń dla poszczególnych grup lub gatunków roślin materiału siewnego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany roślin sadowniczych, z uwzględnieniem opisu poszczególnych kategorii i stopni kwalifikacji,
  - d) izolacji przestrzennej od innych upraw, czystości gatunkowej i odmianowej, zdrowotności oraz zmianowania roślin, a także wieku roślin – dla materiału siewnego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany roślin sadowniczych,
  - e) sposobu oznaczania partii materiału szkółkarskiego lub materiału rozmnożeniowego i materiału nasadzeniowego roślin warzywnych i ozdobnych oraz sadzonek winorośli,

- 3) metody oceny polowej, pobierania prób i oceny laboratoryjnej oraz oceny tożsamości odmianowej materiału siewnego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany roślin sadowniczych,
  - 4) wykaz gatunków i odmian roślin sadowniczych, dla których materiał szkółkarski CAC wytwarza się z materiału siewnego kategorii kwalifikowany roślin sadowniczych
- biorąc pod uwagę cechy biologiczne poszczególnych grup lub gatunków roślin, specyfikę ich wytwarzania, wysoką jakość materiału siewnego, a także zapewnienie właściwej identyfikacji wytworzonego materiału siewnego.

DZIAŁ V

Wyniki oceny

Art. 73. 1. Na podstawie wyników poszczególnych ocen materiału siewnego, z wyłączeniem oceny, o której mowa w art. 53 ust. 1 i art. 54 ust. 1, oraz oceny, o której mowa w art. 70 ust. 5–9, podmiot dokonujący oceny wydaje:

- 1) świadectwo oceny polowej – w przypadku uznania, że plantacja spełnia wymagania w zakresie wytwarzania, jakości lub zdrowotności;
- 2) świadectwo oceny laboratoryjnej – w przypadku uznania, że oceniana partia materiału siewnego spełnia wymagania w zakresie jakości lub zdrowotności;
- 3) świadectwo oceny weryfikacyjnej – w przypadku uznania, że oceniana plantacja sadzeniaków ziemniaka spełnia wymagania w zakresie zdrowotności;
- 4) świadectwo oceny cech zewnętrznych – w przypadku uznania, że oceniana partia sadzeniaków ziemniaka spełnia wymagania w zakresie jakości;
- 5) informację o dyskwalifikacji – w przypadku dyskwalifikacji materiału siewnego w poszczególnych ocenach, gdy oceniany materiał nie spełnia wymagań w zakresie wytwarzania, jakości lub zdrowotności;
- 6) informację o wynikach badania – w przypadku dokonania okresowej oceny laboratoryjnej, o której mowa w art. 48.

2. Świadectwa i informacje, o których mowa w ust. 1, w przypadku oceny materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych wydaje się niezwłocznie po uzyskaniu wyników oceny materiału siewnego, w miejscu dokonania tej oceny.

3. Jeżeli oceniana partia materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych spełnia wymagania w zakresie jakości, na wniosek właściciela ocenianej partii, może być wydane świadectwo ISTA zamiast świadectwa oceny laboratoryjnej, z tym że w przypadku gdy świadectwo oceny laboratoryjnej zostało już wydane, świadectwo ISTA wydaje się po anulowaniu świadectwa oceny laboratoryjnej, dokonanych przez przekreślenie świadectwa i umieszczenie na nim wyrazu „anulowano” oraz opatrzeniu go podpisem kierownika laboratorium oceny nasion ISTA i datą.

4. Świadectwo ISTA wydaje laboratorium oceny nasion ISTA, posiadające akredytację ISTA, na podstawie przeprowadzonych przez to laboratorium badań próby materiału siewnego.

5. Świadectwo oceny laboratoryjnej wydaje się dla każdej ocenianej partii materiału siewnego, a świadectwo oceny weryfikacyjnej – dla ocenianej plantacji.

6. Świadectwo oceny polowej materiału siewnego, świadectwo oceny laboratoryjnej materiału siewnego oraz informacja o dyskwalifikacji i informacja o wynikach badania po okresowej ocenie laboratoryjnej zawierają w szczególności:

- 1) numer świadectwa lub informacji;
- 2) datę zakończenia badań albo oceny;
- 3) datę wystawienia świadectwa lub informacji;
- 4) oznaczenie podmiotu wystawiającego świadectwo lub informację;
- 5) oznaczenie podmiotu zgłaszającego materiał siewny do oceny;
- 6) nazwę gatunku;
- 7) nazwę odmiany;
- 8) numer partii wysianego albo ocenionego materiału siewnego albo numer świadectwa oceny polowej – w przypadku sadzeniaków ziemniaka;
- 9) dane o wielkości plantacji albo partii;
- 10) wynik oceny materiału siewnego.

7. Dane zawarte w świadectwach oceny laboratoryjnej i informacjach o dyskwalifikacji akredytowane laboratoria wprowadzają do systemu teleinformatycznego prowadzonego przez Państwową Inspekcję.

8. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, wzory świadectw i informacji, o których mowa w ust. 1, biorąc pod uwagę grupy i gatunki roślin, wykonywane dla nich oceny materiału siewnego oraz informacje, o których mowa w ust. 6.

Art. 74. Do wydawania świadectw i informacji, o których mowa w art. 73 ust. 1, i świadectw ISTA, o których mowa w art. 73 ust. 3, nie stosuje się przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego.

Tytuł IV

Upoważnienia i akredytacje

Art. 75. 1. Urzędowymi kwalifikatorami, akredytowanymi kwalifikatorami, urzędowymi próbobiorcami i akredytowanymi próbobiorcami mogą być osoby, które:

- 1) posiadają:
  - a) co najmniej wykształcenie średnie,
  - b) wiedzę z zakresu rolnictwa lub ogrodnictwa obejmującą zagadnienia dotyczące biologii poszczególnych gatunków roślin, nasiennictwa oraz występowania chorób i szkodników na materiale siewnym;
- 2) dają gwarancję rzetelnego wykonywania powierzonych zadań;
- 3) odbyły szkolenie dla poszczególnych grup roślin lub rodzajów materiału siewnego i zdały egzamin kończący to szkolenie, co potwierdza zaświadczenie.

2. Upoważnień lub akredytacji, o których mowa w art. 43 ust. 1 i 2 oraz art. 47 ust. 1, udziela się w przypadku:

- 1) kwalifikatorów – do oceny polowej poszczególnych grup roślin;
- 2) próbobiorców – do pobierania prób poszczególnych rodzajów materiału siewnego.

Art. 76. Akredytowanym laboratorium może być laboratorium:

- 1) które posiada odpowiednie warunki lokalowe oraz wyposażenie techniczne niezbędne do wykonywania oceny laboratoryjnej materiału siewnego określone w przepisach wydanych na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 1 i 2;
- 2) w którym jest zatrudnionych nie mniej niż 2 pracowników, którzy przeprowadzają badania materiału siewnego dla poszczególnych grup roślin, z uwzględnieniem typów analiz, zwanych dalej „analitykami nasiennymi”.

Art. 77. Analitykiem nasiennym może być osoba, która oprócz kwalifikacji określonych w art. 75 ust. 1, posiada:

- 1) wiedzę z zakresu:
  - a) badanego materiału siewnego, w tym nasionoznawstwa,
  - b) przeprowadzania badań laboratoryjnych oraz prowadzenia dokumentacji laboratoryjnej;
- 2) praktyczne umiejętności przeprowadzania badań laboratoryjnych.

Art. 78. 1. Akredytacji kwalifikatorom lub próbobiorcom udziela, na wniosek prowadzącego obrót, w drodze decyzji, wojewódzki inspektor właściwy ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę prowadzącego obrót, albo miejsce wykonywania działalności gospodarczej, jeżeli jest inne niż miejsce zamieszkania prowadzącego obrót – w przypadku gdy prowadzącym obrót jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą.

2. Akredytacji laboratorium udziela, w drodze decyzji, wojewódzki inspektor właściwy ze względu na:

- 1) miejsce zamieszkania albo siedzibę prowadzącego obrót, albo miejsce wykonywania działalności gospodarczej, jeżeli jest inne niż miejsce zamieszkania prowadzącego obrót, w przypadku gdy prowadzącym obrót jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą – na wniosek prowadzącego obrót;
- 2) siedzibę samodzielnego laboratorium – na wniosek tego laboratorium.

3. Upoważnień i akredytacji, o których mowa w art. 43 ust. 1 i 2, art. 47 ust. 1 oraz art. 44 ust. 3, udziela się na czas nieokreślony.

4. Wniosek o udzielenie akredytacji zawiera:

- 1) imię i nazwisko oraz adres i miejsce zamieszkania albo nazwę oraz adres i siedzibę prowadzącego obrót, z tym że w przypadku gdy prowadzącym obrót jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą zamiast adresu i miejsca zamieszkania tej osoby – miejsce i adres wykonywania działalności, jeżeli są inne niż adres i miejsce zamieszkania tej osoby, a w przypadku samodzielnego laboratorium – nazwę oraz siedzibę i adres laboratorium;
- 2) imię i nazwisko osoby, której ma być udzielona akredytacja – w przypadku kwalifikatorów lub próbobiorców;
- 3) zakres akredytacji.

5. Do wniosku o udzielenie akredytacji dołącza się:

- 1) dokument potwierdzający posiadanie odpowiednich kwalifikacji zawodowych;
- 2) kopię zaświadczenia, o którym mowa w art. 75 ust. 1 pkt 3;
- 3) zgodę prowadzącego obrót, którego materiał siewny będzie oceniany – w przypadku akredytacji laboratorium do oceny materiału siewnego będącego własnością innego prowadzącego obrót;
- 4) kopię dowodu uiszczenia opłaty za udzielenie akredytacji, o której mowa w art. 115 ust. 1 pkt 4 i 5.

6. Wniosek o udzielenie akredytacji laboratorium zawiera ponadto imię i nazwisko pracownika, który będzie pełnił funkcję kierownika tego laboratorium oraz imiona i nazwiska analityków nasiennych.

7. Akredytowane podmioty składają wojewódzkiemu inspektorowi na piśmie oświadczenie następującej treści:

„Oświadczam, że będę przestrzegać przepisów z zakresu nasiennictwa, zapoznawać się ze wszelkimi zmianami tych przepisów i rzetelnie dokonywać oceny materiału siewnego oraz uczestniczyć w szkoleniach organizowanych przez wojewódzkiego inspektora.”.

8. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 7, zawiera:

- 1) imię i nazwisko oraz adres i miejsce zamieszkania albo nazwę oraz adres i siedzibę akredytowanego podmiotu, z tym że w przypadku gdy akredytowanym podmiotem jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą zamiast adresu i miejsca zamieszkania tej osoby – miejsce i adres wykonywania działalności, jeżeli są inne niż adres i miejsce zamieszkania tej osoby;
- 2) oznaczenie miejsca i daty jego złożenia;
- 3) podpis osoby składającej to oświadczenie, a w przypadku prowadzącego obrót – podpis osoby uprawnionej do reprezentowania przedsiębiorcy oraz imię i nazwisko i pełnioną przez tę osobę funkcję.

9. W przypadku akredytowanego laboratorium oświadczenie, o którym mowa w ust. 7, składa kierownik laboratorium.

Art. 79. 1. Urzędowi kwalifikatorzy i akredytowani kwalifikatorzy, którzy po raz pierwszy uzyskali upoważnienie lub akredytację do dokonywania oceny materiału siewnego, pierwsze 5 ocen materiału siewnego dokonują z udziałem urzędowego kwalifikatora lub akredytowanego kwalifikatora, który posiada upoważnienie lub akredytację co najmniej od 2 lat.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do urzędowych próbobiorców i akredytowanych próbobiorców w zakresie upoważnienia lub akredytacji do pobierania prób materiału siewnego.

3. Urzędowi kwalifikatorzy, urzędowi próbobiorcy, akredytowani kwalifikatorzy, akredytowani próbobiorcy i analitycy nasienni są obowiązani co najmniej raz w roku uczestniczyć w szkoleniu doskonalącym.

4. Urzędowi kwalifikatorzy, urzędowi próbobiorcy, akredytowani kwalifikatorzy, akredytowani próbobiorcy i analitycy nasienni, którzy nie uczestniczyli w szkoleniu doskonalącym w danym roku, nie mogą w tym roku dokonywać oceny lub pobierać prób materiału siewnego.

Art. 80. 1. Szkolenia, o których mowa w art. 75 ust. 1 pkt 3 i art. 79 ust. 3, mogą być prowadzone przez:

- 1) wojewódzkiego inspektora lub
- 2) jednostki organizacyjne upoważnione przez wojewódzkiego inspektora właściwego ze względu na siedzibę tych jednostek, zwane dalej „ośrodkami szkoleniowymi”.

2. Wojewódzki inspektor, na wniosek jednostki organizacyjnej ubiegającej się o upoważnienie do prowadzenia szkolenia, w drodze decyzji, wydaje upoważnienie do prowadzenia tego szkolenia, jeżeli jednostka ta ma odpowiednie warunki kadrowe, organizacyjne i techniczne do prowadzenia szkolenia, o upoważnienie do prowadzenia którego ubiega się, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 5, 6 i 8.

3. Jeżeli ośrodek szkoleniowy przestał spełniać warunki wymagane do prowadzenia szkolenia lub prowadzi szkolenie niezgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 5–8, wojewódzki inspektor, mając na uwadze zakres i stopień stwierdzonych naruszeń, w drodze decyzji, może cofnąć upoważnienie do prowadzenia szkolenia.

Art. 81. 1. Wojewódzki inspektor sprawuje nadzór nad pracą urzędowych kwalifikatorów, urzędowych próbobiorców, akredytowanych kwalifikatorów, akredytowanych próbobiorców oraz urzędowych laboratoriów i akredytowanych laboratoriów, w tym analityków nasiennych.

2. W ramach nadzoru wojewódzki inspektor kontroluje pracę podmiotów wymienionych w ust. 1, w zakresie przestrzegania przepisów, w szczególności dotyczących obowiązujących metodyk oceny materiału siewnego oraz wymagań w zakresie wytwarzania i oceny materiału siewnego.

3. Przeprowadzając kontrolę pracy podmiotów wymienionych w ust. 1, wojewódzki inspektor może w szczególności:

- 1) uczestniczyć w ocenie polowej, ocenie laboratoryjnej lub pobieraniu prób materiału siewnego, dokonywanych przez te podmioty lub sprawdzać prawidłowość wykonywania tych czynności;
- 2) sprawdzać dokumentację dotyczącą dokonanej oceny lub pobrania prób materiału siewnego;
- 3) żądać od kontrolowanego podmiotu udzielania, w wyznaczonym terminie, pisemnych lub ustnych wyjaśnień w sprawach objętych przedmiotem kontroli.

4. Jeżeli w trakcie przeprowadzania kontroli wojewódzki inspektor stwierdzi, że akredytowani kwalifikatorzy, akredytowani próbobiorki oraz akredytowane laboratoria nie spełniają warunków niezbędnych do wykonywania odpowiednio oceny polowej materiału siewnego albo oceny laboratoryjnej materiału siewnego, lub pobierania prób materiału siewnego, w szczególności:

- 1) w przypadku kwalifikatorów i próbobiorców:
  - a) dokonują oceny lub pobierania prób materiału siewnego niezgodnie z przepisami lub
  - b) nie wykonali określonej minimalnej liczby ocen lub pobrania prób materiału siewnego, lub
  - c) nie dysponują wymaganym sprzętem, lub
  - d) nie składają wojewódzkiemu inspektorowi dokumentów określonych w ust. 10 w wyznaczonym terminie,
- 2) w przypadku laboratoriów:
  - a) nie mają odpowiednich warunków lokalowych oraz wyposażenia technicznego niezbędnego do wykonywania oceny laboratoryjnej materiału siewnego lub
  - b) ocena jest wykonywana nierzetelnie lub niezgodnie z przepisami, lub
  - c) nie składają wojewódzkiemu inspektorowi dokumentów określonych w ust. 10 w wyznaczonym terminie,
  - d) nie zatrudniają co najmniej 2 analityków nasiennych,
  - e) nie wprowadzają do systemu teleinformatycznego prowadzonego przez Państwową Inspekcję danych zawartych w świadectwach oceny laboratoryjnej i informacjach o dyskwalifikacji

– w zależności od zakresu i stopnia stwierdzonych uchybień, w drodze decyzji, cofa akredytację albo nakazuje usunięcie stwierdzonych uchybień w określonym terminie.

5. W przypadku cofnięcia akredytacji podmiot może ponownie ubiegać się o uzyskanie akredytacji po upływie roku od dnia, w którym decyzja o cofnięciu akredytacji stała się ostateczna.

6. Do urzędowych kwalifikatorów i urzędowych próbobiorców przepisy ust. 4 pkt 1 i ust. 5 stosuje się odpowiednio.

7. Jeżeli w trakcie przeprowadzania kontroli wojewódzki inspektor stwierdzi:

- 1) że plantacja nasenna została oceniona nieprawidłowo przez akredytowanych kwalifikatorów – unieważnia wynik oceny polowej materiału siewnego, przekreślając świadectwo oceny polowej i umieszczając na nim wyraz „anulowano” oraz opatrując je podpisem osoby kontrolującej i datą;

2) nieprawidłowości w pracy akredytowanych próbobiorców – unieważnia pobranie prób i wyniki oceny laboratoryjnej materiału siewnego dokonanej na próbach pobranych przez danego próbobiorcę, przekreślając protokół pobrania próby i świadectwo oceny laboratoryjnej i umieszczając na nich wyraz „anulowano” oraz opatrując je podpisem osoby kontrolującej i datą;

3) nieprawidłowości w pracy akredytowanych laboratoriów:

- a) unieważnia wyniki oceny laboratoryjnej materiału siewnego, przekreślając świadectwo oceny laboratoryjnej i umieszczając na nim wyraz „anulowano” oraz opatrując je podpisem osoby kontrolującej i datą,
- b) zatrzymuje etykiety lub plomby wydane na podstawie nieprawidłowo wykonanej oceny materiału siewnego.

8. W przypadkach, o których mowa w ust. 7, wojewódzki inspektor przeprowadza odpowiednio kontrolną ocenę polową materiału siewnego albo kontrolną ocenę laboratoryjną materiału siewnego lub kontrolne pobranie prób materiału siewnego oraz wydaje nowe świadectwo.

9. Jeżeli zainteresowany podmiot nie zgadza się z kontrolną oceną polową materiału siewnego albo kontrolną oceną laboratoryjną materiału siewnego, o której mowa w ust. 8, może zwrócić się do Głównego Inspektora z wnioskiem o ponowne dokonanie oceny; przepisy art. 49 ust. 3–6 stosuje się odpowiednio.

10. Akredytowani próbobiorcy, akredytowani kwalifikatorzy i akredytowane laboratoria składają wojewódzkiemu inspektorowi:

- 1) kopie świadectw i informacji, o których mowa w art. 73 ust. 1, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 43 ust. 5 i art. 44 ust. 6, w terminie 7 dni od dnia dokonania odpowiednio oceny polowej materiału siewnego, oceny laboratoryjnej materiału siewnego, pobrania próby i wystawienia świadectwa albo informacji lub sporządzenia protokołu pobrania prób;
- 2) pisemne sprawozdania z dokonanej oceny laboratoryjnej materiału siewnego w formie uzgodnionej z wojewódzkim inspektorem – w przypadku laboratoriów.

Art. 82. 1. Oceny polowej i pobrania prób urzędowi kwalifikatorzy i urzędowi próbobiorcy dokonują w ramach czynności służbowych.

2. Akredytowani kwalifikatorzy i akredytowani próbobiorcy wykonują czynności w zakresie akredytacji w ramach stosunku pracy.

Art. 83. 1. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki lokalowe oraz wyposażenie techniczne niezbędne do wykonywania oceny laboratoryjnej materiału siewnego oraz uzyskania akredytacji w tym zakresie,
- 2) sprzęt wymagany do pobierania prób materiału siewnego,
- 3) zakres oraz sposób wykonywania nadzoru nad urzędowymi kwalifikatorami, akredytowanymi kwalifikatorami, urzędowymi próbobiorcami, akredytowanymi próbobiorcami, akredytowanymi laboratoriami i urzędowymi laboratoriami oraz kontroli ich pracy,
- 4) minimalną liczbę wykonanych ocen oraz minimalną liczbę pobranych prób w określonym czasie,
- 5) programy szkoleń, o których mowa w art. 75 ust. 1 pkt 3 i art. 79 ust. 3,
- 6) szczegółowe warunki kadrowe, organizacyjne i techniczne, jakie powinny spełniać ośrodki szkoleniowe,
- 7) wzór zaświadczenia, o którym mowa w art. 75 ust. 1 pkt 3,
- 8) warunki i sposób przeprowadzania egzaminu kończącego szkolenie, o którym mowa w art. 75 ust. 1 pkt 3, oraz sposób przechowywania dokumentacji w tym zakresie

– mając na uwadze odpowiednio zapewnienie właściwego dokonania oceny polowej materiału siewnego, pobierania prób materiału siewnego i wykonywania oceny laboratoryjnej materiału siewnego, a także zapewnienie przez ośrodki szkoleniowe właściwego poziomu prowadzenia szkoleń, w tym środków dydaktycznych, pomieszczeń, miejsc do prowadzenia zajęć praktycznych i materiałów szkoleniowych, oraz prawidłowego przeprowadzenia egzaminu kończącego szkolenie.

2. Minister właściwy do spraw rolnictwa ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wykaz ośrodków szkoleniowych upoważnionych do prowadzenia szkoleń w zakresie oceny polowej materiału siewnego, pobierania prób materiału siewnego oraz oceny laboratoryjnej materiału siewnego, podając nazwę i adres oraz siedzibę ośrodka szkoleniowego oraz zakres udzielonego upoważnienia.

Tytuł V

Obrót materiałem siewnym

DZIAŁ I

Prawa i obowiązki podmiotów prowadzących obrót

Rozdział 1

Ewidencja podmiotów

Art. 84. 1. Obrót materiałem siewnym roślin rolniczych i warzywnych może prowadzić przedsiębiorca, w tym przedsiębiorca wytwarzający materiał siewny, który zgłosi zamiar prowadzenia obrotu tym materiałem siewnym wojewódzkiemu inspektorowi właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę przedsiębiorcy, albo miejsce wykonywania działalności gospodarczej, jeżeli jest inne niż miejsce zamieszkania przedsiębiorcy – w przypadku gdy przedsiębiorcą jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą.

2. Zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1, dokonuje się w terminie 7 dni przed planowanym dniem rozpoczęcia prowadzenia obrotu materiałem siewnym.

3. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 1, zawiera następujące dane:

- 1) firmę, imię i nazwisko oraz adres i miejsce zamieszkania albo adres i siedzibę przedsiębiorcy, z tym że w przypadku gdy prowadzącym przedsiębiorcą jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą zamiast adresu i miejsca zamieszkania tej osoby – miejsce i adres wykonywania działalności, jeżeli są inne niż adres i miejsce zamieszkania tej osoby;
- 2) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym albo w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej;
- 3) numer identyfikacji podatkowej (NIP);
- 4) wskazanie rodzaju wykonywanej działalności;
- 5) wskazanie miejsca lub miejsc prowadzenia obrotu materiałem siewnym;
- 6) imię i nazwisko osoby upoważnionej do kontaktów z wojewódzkim inspektorem;
- 7) imię i nazwisko osoby upoważnionej do reprezentowania przedsiębiorcy w trakcie przeprowadzania kontroli przez wojewódzkiego inspektora;
- 8) datę i podpis przedsiębiorcy albo osoby upoważnionej do reprezentowania przedsiębiorcy.

4. Wojewódzki inspektor po otrzymaniu zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1, wpisuje przedsiębiorcę do ewidencji przedsiębiorców.

5. Do ewidencji przedsiębiorców wpisuje się dane, o których mowa w ust. 3 pkt 1–5.

6. Wojewódzki inspektor po wpisaniu przedsiębiorcy do ewidencji przedsiębiorców wydaje przedsiębiorcy zaświadczenie o wpisie do tej ewidencji, zawierające numer przedsiębiorcy wynikający z ewidencji przedsiębiorców.

Art. 85. Przepisów art. 84 nie stosuje się do:

- 1) rolnika, w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, prowadzącego obrót materiałem siewnym roślin rolniczych i warzywnych wytworzonym w posiadanym gospodarstwie;
- 2) podmiotu prowadzącego sprzedaż materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych wyłącznie dla nieprofesjonalnych odbiorców.

Art. 86. 1. Rolnik, o którym mowa w art. 85 pkt 1, może prowadzić obrót materiałem siewnym roślin rolniczych i warzywnych, jeżeli zgłosi zamiar prowadzenia obrotu tym materiałem siewnym wojewódzkiemu inspektorowi właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania rolnika.

2. Zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1, dokonuje się w terminie 7 dni przed planowanym dniem rozpoczęcia prowadzenia obrotu materiałem siewnym.

3. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 1, zawiera następujące dane:

- 1) imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres rolnika;
- 2) numer identyfikacji podatkowej (NIP);
- 3) wskazanie grup roślin uprawnych, których ma dotyczyć wpis do ewidencji rolników;
- 4) imię i nazwisko osoby upoważnionej do kontaktów z wojewódzkim inspektorem;
- 5) datę i podpis rolnika.

4. Wojewódzki inspektor po otrzymaniu zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1, wpisuje rolnika do ewidencji rolników.

5. Do ewidencji rolników wpisuje się dane, o których mowa w ust. 3 pkt 1–3.

6. Wojewódzki inspektor po wpisaniu rolnika do ewidencji rolników wydaje rolnikowi zaświadczenie o wpisie do tej ewidencji, zawierające numer rolnika wynikający z ewidencji rolników.

Art. 87. 1. Obrót materiałem szkółkarskim, materiałem rozmnożeniowym lub materiałem nasadzeniowym roślin warzywnych i ozdobnych oraz sadzonkami winorośli może prowadzić dostawca, w tym dostawca wytwarzający taki materiał, jeżeli zgłosi zamiar prowadzenia obrotu tym materiałem siewnym wojewódzkiemu inspektorowi właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę dostawcy, albo miejsce wykonywania działalności gospodarczej, jeżeli jest inne niż miejsce zamieszkania dostawcy – w przypadku gdy dostawcą jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą.

2. Zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1, dokonuje się w terminie 7 dni przed planowanym dniem rozpoczęcia prowadzenia obrotu materiałem siewnym.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do:

- 1) podmiotu prowadzącego sprzedaż materiału rozmnożeniowego lub materiału nasadzeniowego roślin warzywnych i ozdobnych, sadzonek winorośli oraz materiału szkółkarskiego, jeżeli ten materiał siewny jest przeznaczony wyłącznie dla nieprofesjonalnych odbiorców;
- 2) producenta materiału rozmnożeniowego lub materiału nasadzeniowego roślin warzywnych i ozdobnych, sadzonek winorośli oraz materiału szkółkarskiego, który wytwarza i sprzedaje ten materiał siewny na terenie tego samego powiatu, jeżeli ten materiał siewny jest przeznaczony wyłącznie dla nieprofesjonalnych odbiorców.

4. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 1, zawiera następujące dane:

- 1) imię i nazwisko oraz adres i miejsce zamieszkania albo nazwę oraz adres i siedzibę dostawcy, z tym że w przypadku gdy dostawcą jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą zamiast adresu i miejsca zamieszkania tej osoby – miejsce i adres wykonywania działalności, jeżeli są inne niż adres i miejsce zamieszkania tej osoby;
- 2) numer identyfikacji podatkowej (NIP), o ile ma obowiązek posługiwania się tym numerem na podstawie przepisów o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników;
- 3) wskazanie rodzaju działalności, której ma dotyczyć wpis do ewidencji dostawców, z podaniem grup roślin uprawnych;
- 4) imię i nazwisko osoby upoważnionej do kontaktów z wojewódzkim inspektorem;
- 5) datę i podpis dostawcy albo osoby upoważnionej do reprezentowania dostawcy.

5. Wojewódzki inspektor po otrzymaniu zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1, wpisuje dostawcę do ewidencji dostawców.

6. Do ewidencji dostawców wpisuje się dane, o których mowa w ust. 4 pkt 1–4.

7. Wojewódzki inspektor po wpisaniu dostawcy do ewidencji dostawców wydaje dostawcy zaświadczenie o wpisie do tej ewidencji, zawierające numer dostawcy wynikający z ewidencji dostawców.

Art. 88. 1. O zmianie miejsca zamieszkania albo siedziby, albo miejsca wykonywania działalności podmioty, o których mowa w art. 84 ust. 1, art. 86 ust. 1 i art. 87 ust. 1, są obowiązane poinformować wojewódzkiego inspektora właściwego ze względu na dotychczasowe miejsce zamieszkania albo siedzibę, albo miejsce wykonywania działalności, w terminie 7 dni od dnia wystąpienia tych zmian.

2. O zmianie danych w ewidencji przedsiębiorców, ewidencji rolników lub ewidencji dostawców innych niż zmiana miejsca zamieszkania albo siedziby, albo miejsca wykonywania działalności oraz o zaprzestaniu prowadzenia obrotu materiałem siewnym podmioty, o których mowa w art. 84 ust. 1, art. 86 ust. 1 i art. 87 ust. 1, są obowiązane poinformować wojewódzkiego inspektora właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę, albo miejsce wykonywania działalności, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia tych zmian lub zdarzeń.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, wojewódzki inspektor właściwy ze względu na dotychczasowe miejsce zamieszkania albo siedzibę przedsiębiorcy, rolnika lub dostawcy, albo miejsce wykonywania działalności:

- 1) powiadamia o zmianie miejsca zamieszkania albo siedziby przedsiębiorcy, rolnika lub dostawcy, albo miejsca wykonywania działalności wojewódzkiego inspektora właściwego ze względu na nowe miejsce zamieszkania albo siedzibę, albo miejsca wykonywania działalności podmiotu i przekazuje mu zgłoszenie wraz z dokumentacją dotyczącą wpisu do ewidencji, na podstawie którego wpisano podmiot odpowiednio do ewidencji przedsiębiorców, ewidencji rolników albo ewidencji dostawców;
- 2) dokonuje wykreślenia podmiotu odpowiednio z prowadzonej przez siebie ewidencji przedsiębiorców, ewidencji rolników albo ewidencji dostawców.

4. Wojewódzki inspektor właściwy ze względu na nowe miejsce zamieszkania albo siedzibę przedsiębiorcy, rolnika lub dostawcy, albo miejsce wykonywania działalności przyjmuje zgłoszenie wraz z dokumentacją dotyczącą wpisu do ewidencji, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, i wpisuje podmiot odpowiednio do ewidencji przedsiębiorców, ewidencji rolników albo ewidencji dostawców oraz wydaje zaświadczenie o wpisie do ewidencji zawierające nowy numer wynikający z dokonanego wpisu.

5. Ewidencja przedsiębiorców, ewidencja rolników i ewidencja dostawców mogą być prowadzone w systemie teleinformatycznym.

Art. 89. 1. Ewidencja przedsiębiorców, ewidencja rolników i ewidencja dostawców są jawne. Każdy ma prawo dostępu do zawartych w nich danych po złożeniu wniosku w tym zakresie do właściwego wojewódzkiego inspektora.

2. Dla podmiotów, o których mowa w art. 84 ust. 1, art. 86 ust. 1 i art. 87 ust. 1, prowadzi się dokumentację zawierającą dane stanowiące podstawę wpisu odpowiednio do ewidencji przedsiębiorców, ewidencji rolników albo ewidencji dostawców oraz decyzje dotyczące wykreślenia podmiotu odpowiednio z ewidencji przedsiębiorców, ewidencji rolników albo ewidencji dostawców.

Art. 90. 1. W przypadku stwierdzenia naruszenia przez podmioty, o których mowa w art. 84 ust. 1, art. 86 ust. 1 i art. 87 ust. 1, wpisane odpowiednio do ewidencji przedsiębiorców, ewidencji rolników albo ewidencji dostawców, przepisów dotyczących jakości, wytwarzania i przechowywania materiału siewnego oraz obrotu tym materiałem, wojewódzki inspektor właściwy ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę podmiotu, albo miejsce wykonywania działalności, w zależności od zakresu i stopnia stwierdzonych naruszeń, może:

- 1) nakazać, w zaleceniach pokontrolnych, usunięcie uchybień w wyznaczonym terminie;
- 2) zakazać, w drodze decyzji, prowadzenia obrotu materiałem siewnym.

2. W przypadku wydania decyzji, o której mowa w ust. 1 pkt 2, wojewódzki inspektor wykreśla podmiot, o którym mowa w art. 84 ust. 1, art. 86 ust. 1 i art. 87 ust. 1, odpowiednio z ewidencji przedsiębiorców, ewidencji rolników albo ewidencji dostawców.

3. Decyzja, o której mowa w ust. 1 pkt 2, podlega natychmiastowemu wykonaniu.

4. Podmiot, któremu zakazano prowadzenia obrotu materiałem siewnym, może ponownie zgłosić zamiar prowadzenia obrotu tym materiałem nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia, w którym decyzja, o której mowa w ust. 1 pkt 2, stała się ostateczna. Przepisy art. 84, 86 i 87 stosuje się odpowiednio.

5. Główny Inspektor informuje Komisję Europejską oraz właściwe urzędy państw członkowskich o wykreśleniu dostawcy z ewidencji dostawców.

Art. 91. Wojewódzki inspektor właściwy ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę przedsiębiorcy, rolnika lub dostawcy, albo miejsce wykonywania działalności może wykreślić podmiot odpowiednio z ewidencji przedsiębiorców, ewidencji rolników albo ewidencji dostawców, jeżeli stwierdzi, że podmiot zaprzestał prowadzenia obrotu materiałem siewnym.

Rozdział 2

Obowiązki podmiotów prowadzących obrót

Art. 92. 1. Prowadzący obrót:

- 1) składa wojewódzkiemu inspektorowi właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę prowadzącego obrót, albo miejsce wykonywania działalności, jeżeli jest inne niż miejsce zamieszkania prowadzącego obrót – w przypadku gdy prowadzącym obrót jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, pisemne informacje dotyczące obrotu materiałem siewnym, w tym materiałem przywożonym z państw trzecich;
- 2) prowadzi dokumentację dotyczącą:
  - a) wytwarzania materiału siewnego – w przypadku gdy został on przez niego wytworzony lub zakontraktowany,
  - b) procesów technologicznych przerobu, a w szczególności czyszczenia, suszenia, sortowania, otoczkowania i zaprawiania, pakowania i przepakowywania,
  - c) sposobu postępowania z materiałem siewnym niezaliczonym do kategorii elitarny, kategorii kwalifikowany lub kategorii standard,
  - d) tworzenia partii materiału siewnego z materiału siewnego wytworzonego przez różnych producentów lub w różnych latach,
  - e) tworzenia mieszanek materiału siewnego,
  - f) obrotu materiałem siewnym.

2. Przepisów ust. 1 pkt 2 lit. a–e nie stosuje się do przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 84 ust. 1, który nabył materiał siewny w zamkniętym opakowaniu i nie przepakował tego materiału.

3. Obowiązku składania informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1, nie stosuje się do materiału siewnego nabytego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej od innych prowadzących obrót.

4. Informacje, o których mowa w ust. 1, prowadzący obrót składa raz w danym roku gospodarczym.

5. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres i terminy składania informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1, z uwzględnieniem poszczególnych gatunków oraz danych o produkcji własnej, zakupie, sprzedaży i zapasach, pozwalających zbilansować obrót materiałem siewnym u każdego prowadzącego obrót na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 2) sposób prowadzenia dokumentacji, o której mowa w ust. 1 pkt 2
- mając na uwadze specyfikę wytwarzania, przerobu i przygotowania poszczególnych grup roślin lub gatunków partii materiału siewnego do wprowadzenia do obrotu oraz prowadzenie w jednolity sposób dokumentacji dotyczącej materiału siewnego, a także zapewnienie jednolitego sposobu składania informacji.

Art. 93. 1. Zachowujący odmianę wprowadzający do obrotu materiał siewny roślin warzywnych kategorii standard własnych odmian:

- 1) przechowuje przez 3 lata dokumentację dotyczącą wytworzenia każdej partii materiału siewnego i udostępnia ją wojewódzkiemu inspektorowi właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę zachowującego odmianę, albo miejsce wykonywania działalności gospodarczej, jeżeli jest inne niż miejsce zamieszkania zachowującego odmianę – w przypadku gdy zachowującym odmianę jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, lub właściwym urzędem innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego;
- 2) przechowuje przez 2 lata próby wzorcowe z każdej:
  - a) partii materiału siewnego wytworzonej i wprowadzonej do obrotu, licząc od dnia wprowadzenia tej partii do obrotu,
  - b) partii materiału siewnego odmian skreślonych z krajowego rejestru, licząc od dnia ich skreślenia

– i udostępnia wojewódzkiemu inspektorowi właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę zachowującego odmianę, albo miejsce wykonywania działalności gospodarczej, jeżeli jest inne niż miejsce zamieszkania zachowującego odmianę – w przypadku gdy zachowującym odmianę jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą lub właściwym urzędem innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego;
- 3) składa wojewódzkiemu inspektorowi właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę zachowującego odmianę albo miejsce wykonywania działalności gospodarczej, jeżeli jest inne niż miejsce zamieszkania zachowującego odmianę – w przypadku gdy zachowującym odmianę jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą sprawozdanie na piśmie o ilości wprowadzonego do obrotu materiału siewnego.

2. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, wielkość prób wzorcowych, o których mowa w ust. 1 pkt 2, oraz terminy i zakres składania sprawozdania, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, mając na względzie zbilansowanie obrotu materiałem siewnym roślin warzywnych kategorii standard oraz zapewnienie prawidłowego przeprowadzenia kontroli.

Art. 94. 1. Dostawca prowadzi listę odmian materiału rozmnożeniowego i nasadzeniowego roślin ozdobnych.

2. W dyspozycji dostawcy powinny znajdować się opisy odmian zamieszczonych na liście, o której mowa w ust. 1.

3. Dokumenty, o których mowa w ust. 1 i 2, dostawca udostępnia osobom zainteresowanym.

4. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, zakres informacji, które powinien zawierać opis odmiany materiału rozmnożeniowego i nasadzeniowego roślin ozdobnych, mając na względzie cechy biologiczne poszczególnych gatunków roślin niezbędne do identyfikacji odmiany.

DZIAŁ II

Przygotowanie materiału siewnego do obrotu

Rozdział 1

Materiał siewny roślin rolniczych i warzywnych

Art. 95. 1. Materiał siewny roślin rolniczych i warzywnych wprowadzany do obrotu i znajdujący się w obrocie powinien być opakowany.

2. Opakowanie materiału siewnego zabezpiecza się w sposób trwały i uniemożliwiający jego otwarcie bez uszkodzenia.

Art. 96. 1. Materiał siewny znajdujący się w obrocie zaopatruje się w etykiety wydawane przez:

- 1) wojewódzkiego inspektora – dla materiału siewnego wytworzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo
- 2) właściwy urząd innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego – dla materiału siewnego wytworzonego na terytorium tego państwa, albo
- 3) prowadzącego obrót.

2. Etykiety, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, są etykietami urzędowymi.

3. Na etykietach umieszcza się informacje identyfikujące materiał siewny określone w przepisach wydanych na podstawie art. 101 pkt 4 lit. b.

4. W przypadku materiału siewnego, o którym mowa w art. 104 ust. 1 pkt 14, na etykiecie umieszcza się napis „badania zdolności kiełkowania nie zakończono”.

5. W przypadku materiału siewnego, o którym mowa w art. 104 ust. 1 pkt 19 i 21 oraz art. 105 ust. 1 pkt 4, na etykiecie umieszcza się informację o zdolności kiełkowania.

6. W przypadku materiału siewnego odmian roślin warzywnych znanych przed dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej, zachowywanych przez kilku zachowujących odmianę, na etykiecie oprócz nazwy odmiany, umieszcza się oznaczenie zachowującego odmianę.

7. Oznaczenie, o którym mowa w ust. 6:

- 1) nie może:
  - a) dominować nad nazwą odmiany,
  - b) dotyczyć szczególnych właściwości odmiany;
- 2) podaje się obok nazwy odmiany, wyraźnie oddzielone myślnikiem.

8. Za etykietę materiału siewnego, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, uznaje się również paszport roślin, jeżeli zawiera informacje, które umieszcza się na etykiecie.

Art. 97. 1. W celu zabezpieczenia opakowania materiału siewnego stosuje się plomby wydawane przez wojewódzkich inspektorów, zwane dalej „plombami urzędowymi”, albo plomby prowadzących obrót.

2. Etykiety i plomby urzędowe stosuje się dla materiału siewnego kategorii elitarny, kategorii kwalifikowany i kategorii handlowy.

3. Etykiety i plomby prowadzących obrót stosuje się dla małych opakowań WE, materiału siewnego kategorii standard roślin warzywnych, kategorii kwalifikowany odmian regionalnych roślin warzywnych, kategorii standard odmian regionalnych roślin warzywnych, kategorii standard odmian amatorskich, materiału siewnego odmian regionalnych roślin rolniczych oraz mieszanek dla ochrony środowiska.

4. Za etykiety, o których mowa w ust. 2 i 3, uznaje się również paszport roślin, jeżeli zawiera informacje, które powinny być umieszczone na etykiecie.

5. W przypadku małych opakowań WE za etykietę uznaje się trwały nadruk lub stempel umieszczony na tych opakowaniach.

6. W przypadku przepakowania i ponownego zaopatrzenia w etykiety numer partii pozostaje bez zmian.

7. Minister właściwy do spraw rolnictwa może, w drodze rozporządzenia, wprowadzić obowiązek etykietowania małych opakowań WE materiału siewnego buraków cukrowych i pastewnych etykietami urzędowymi, mając na uwadze usprawnienie kontroli obrotu tym materiałem.

Art. 98. 1. Etykiety i plomby urzędowe, na wniosek prowadzącego obrót, wydaje odpłatnie wojewódzki inspektor.

2. Wojewódzki inspektor może upoważnić prowadzącego obrót, w drodze decyzji, na czas określony, do wypełniania etykiet urzędowych, jeżeli przestrzega on przepisów o nasiennictwie oraz daje gwarancję rzetelnego wypełniania etykiet.

3. Decyzję, o której mowa w ust. 2, wydaje, na wniosek prowadzącego obrót, wojewódzki inspektor właściwy ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę prowadzącego obrót, albo miejsce wykonywania działalności gospodarczej, jeżeli jest inne niż miejsce zamieszkania prowadzącego obrót – w przypadku gdy prowadzącym obrót jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą.

4. Prowadzący obrót upoważniony do wypełniania etykiet urzędowych prowadzi dokumentację dotyczącą etykiet zawierającą numery otrzymywanych etykiet wydanych dla określonych partii materiału siewnego oraz zniszczonych podczas druku.

5. Wojewódzki inspektor sprawuje nadzór nad prawidłowym wypełnianiem etykiet urzędowych przez prowadzących obrót.

6. Jeżeli w wyniku kontroli przeprowadzonej w ramach nadzoru, o którym mowa w ust. 5, wojewódzki inspektor stwierdza nieprawidłowości, w zależności od zakresu i stopnia stwierdzonych nieprawidłowości, w drodze decyzji, cofa upoważnienie do wypełniania etykiet urzędowych lub nakazuje ich zniszczenie.

7. Zniszczenia etykiet urzędowych dokonuje się w obecności urzędowego próbobiorcy.

Art. 99. Producent materiału siewnego przechowuje etykiety dotyczące partii materiału siewnego użytego do siewu lub sadzenia do czasu zakończenia oceny tego materiału i okazuje je na żądanie organu dokonującego oceny.

Art. 100. Do każdej partii materiału siewnego kategorii elitarny i kategorii kwalifikowany odmian roślin rolniczych posiadającego jedynie świadectwo oceny polowej (niezakwalifikowanego ostatecznie), który jest przeznaczony do dalszej oceny w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim, wojewódzki inspektor dołącza informację o dostarczonym materiale, zwaną dalej „dokumentem towarzyszącym”.

Art. 101. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje opakowań materiału siewnego dla poszczególnych gatunków lub grup roślin rolniczych i warzywnych, a także dla materiału siewnego zaprawianego, oraz sposoby zabezpieczania tych opakowań,
- 2) jakie opakowania materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych uznaje się za małe opakowania WE,
- 3) maksymalną wielkość opakowań dla mieszanek odmianowych roślin warzywnych,

4) szczegółowy sposób etykietowania i plombowania materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych, z uwzględnieniem:

- a) rozmiarów i koloru etykiet ustalonych dla poszczególnych kategorii i stopni kwalifikacji materiału siewnego, rodzajów materiału siewnego oraz mieszanek dla ochrony środowiska,
- b) treści informacji zamieszczanych na etykietach oraz w dokumencie towarzyszącym,
- c) małych opakowań WE

– mając na względzie postęp techniki w tej dziedzinie, zapewnienie identyfikacji materiału siewnego i rozwiązań stosowanych przez międzynarodowe organizacje nasienne oraz biorąc pod uwagę rodzaj i gatunek roślin, kategorię materiału siewnego, a także masę netto opakowania.

Rozdział 2

Materiał szkółkarski, materiał rozmnożeniowy i materiał nasadzeniowy roślin warzywnych i ozdobnych oraz sadzonki winorośli

Art. 102. 1. Do każdej przesyłki zawierającej jedną lub kilka partii wprowadzonego do obrotu materiału szkółkarskiego CAC, materiału rozmnożeniowego lub materiału nasadzeniowego roślin warzywnych i ozdobnych dostawca dołącza informację o dostarczonym materiale, zwaną dalej „dokumentem dostawcy”.

2. Dokument dostawcy sporządza się w dwóch egzemplarzach, przy czym jeden egzemplarz dołącza się do każdej przesyłki materiału, o której mowa w ust. 1, a drugi pozostawia u dostawcy.

3. Dokument dostawcy zawiera:

- 1) oznaczenie „jakość WE”;
- 2) oznaczenie „PL” jako oznaczenie państwa, w którym wystawiono ten dokument;
- 3) napis „Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa”;
- 4) numer w ewidencji dostawców;
- 5) oznaczenie dostawcy;
- 6) oznaczenie odbiorcy;
- 7) numer partii określony przez dostawcę;
- 8) datę wystawienia;
- 9) nazwę botaniczną;
- 10) nazwę odmiany lub nazwę odmiany podkładki albo jej opis;
- 11) liczbę roślin objętych dokumentem dostawcy;
- 12) kategorię;
- 13) nazwę państwa, w którym dokonano zbioru materiału – w przypadku importu z państw trzecich.

4. Dokumentem dostawcy dla materiału przeznaczonego dla nieprofesjonalnych odbiorców roślin sadowniczych, warzywnych lub ozdobnych może być etykieta zawierająca informacje, o których mowa w ust. 3 pkt 9 i 10.

5. Dokumentem dostawcy może być paszport roślin, jeżeli zawiera informacje, o których mowa w ust. 3 pkt 1, 3, 10, 12 i 13.

Art. 103. 1. Materiał siewny kategorii elitarny i kategorii kwalifikowany roślin sadowniczych oraz materiał rozmnożeniowy winorośli zaopatruje się w etykiety wydawane przez:

- 1) wojewódzkiego inspektora – dla materiału wytworzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo
- 2) właściwy urząd innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego – dla materiału wytworzonego na terytorium tego państwa.

2. Etykiety, o których mowa w ust. 1, są etykietami urzędowymi.

3. Na etykietach umieszcza się informacje identyfikujące materiał siewny określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 9 pkt 1 lit. b oraz informacje określone w przepisach odrębnych.

4. Za etykiety, o których mowa w ust. 1, uznaje się również paszport roślin, jeżeli zawiera informacje, które powinny być umieszczone na etykiecie.

5. Wojewódzki inspektor może upoważnić dostawcę do wypełniania etykiet urzędowych. Przepisy art. 98 ust. 2–6 stosuje się odpowiednio.

6. Sadzonki winorośli zaopatruje się w etykietę dostawcy.

7. Do każdej przesyłki zawierającej jedną lub kilka partii materiału siewnego kategorii elitarny i kategorii kwalifikowany roślin sadowniczych wytworzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dostawca dołącza wypis ze świadectwa oceny polowej.

8. Dostawca przechowuje kopie wypisów ze świadectwa oceny polowej oraz kopie dokumentów dostawcy przez 3 lata od dnia ich wydania.

9. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia:

1) szczegółowy sposób etykietowania materiału siewnego kategorii elitarny i kategorii kwalifikowany roślin sadowniczych oraz materiału rozmnożeniowego winorośli, z uwzględnieniem:

- a) rozmiarów i koloru etykiet ustalonych dla poszczególnych kategorii i stopni kwalifikacji materiału siewnego,
- b) treści informacji zamieszczanych na etykietach,

2) informacje, które zamieszcza się na etykiecie dostawcy sadzonek winorośli,

3) wzór wypisu ze świadectwa oceny polowej, o którym mowa w ust. 7

– mając na względzie postęp techniki w tej dziedzinie, zapewnienie identyfikacji materiału siewnego i rozwiązania stosowane przez międzynarodowe organizacje nasienne oraz biorąc pod uwagę rodzaj i gatunek roślin, a także kategorię materiału siewnego.

DZIAŁ III

Dopuszczenie do obrotu

Art. 104. 1. Do obrotu dopuszcza się:

- 1) materiał siewny kategorii elitarny, kategorii kwalifikowany, kategorii standard i kategorii handlowy odmian roślin rolniczych i warzywnych wpisanych do krajowego rejestru, odpowiednich rejestrów innych niż Rzeczpospolita Polska państw członkowskich lub wspólnotowego katalogu lub rejestru państwa stowarzyszonego;
- 2) materiał siewny kategorii elitarny, kategorii kwalifikowany i kategorii standard odmian roślin rolniczych i warzywnych skreślonych z krajowego rejestru, odpowiednich rejestrów innych niż Rzeczpospolita Polska państw członkowskich lub wspólnotowego katalogu lub rejestru państwa stowarzyszonego;
- 3) materiał siewny kategorii elitarny i kategorii kwalifikowany roślin sadowniczych wpisanych do krajowego rejestru, odpowiednich rejestrów innych niż Rzeczpospolita Polska państw członkowskich albo państw trzecich lub chronionych wyłącznym prawem do odmiany lub odmian powszechnie znanych;
- 4) sadzonki winorośli;
- 5) materiał siewny kategorii elitarny, kategorii kwalifikowany i kategorii standard winorośli;
- 6) sadzonki winorośli dopuszczone do obrotu na podstawie decyzji Komisji 2010/680/UE z dnia 9 listopada 2010 r. zwalniającej Bułgarię, Republikę Czeską, Danię, Niemcy, Estonię, Irlandię, Hiszpanię, Francję, Cypr, Łotwę, Litwę, Maltę, Niderlandy, Polskę, Słowenię, Słowację, Finlandię, Szwecję i Zjednoczone Królestwo z obowiązku stosowania do niektórych gatunków dyrektyw Rady 66/401/EWG, 66/402/EWG, 68/193/EWG, 1999/105/WE, 2002/54/WE, 2002/55/WE i 2002/57/WE w sprawie obrotu materiałem siewnym roślin pastewnych, materiałem siewnym roślin zbożowych, materiałem do wegetatywnego rozmnażania winorośli, leśnym materiałem rozmnożeniowym, materiałem siewnym buraka, materiałem siewnym warzyw oraz materiałem siewnym roślin oleistych i włóknistych (Dz. Urz. UE L 292 z 10.11.2010, str. 57);
- 7) materiał szkółkarski CAC;

- 8) materiał siewny kategorii elitarny i kategorii kwalifikowany odmian roślin rolniczych pochodzących z państw trzecich objętych systemem OECD, nieprzeznaczony do obrotu na obszarze Unii Europejskiej;
- 9) materiał rozmnożeniowy i materiał nasadzeniowy roślin warzywnych uzyskany z materiału siewnego kategorii elitarny, kategorii kwalifikowany lub kategorii standard odmian wpisanych do krajowego rejestru lub wspólnotowego katalogu, lub rejestru państwa stowarzyszonego albo skreślonych z krajowego rejestru lub wspólnotowego katalogu, lub rejestru państwa stowarzyszonego;
- 10) materiał rozmnożeniowy i nasadzeniowy roślin ozdobnych oraz odmian roślin:
  - a) tradycyjnie uprawianych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub
  - b) chronionych na podstawie ustawy z dnia 26 czerwca 2003 r. o ochronie prawnej odmian roślin, lub
  - c) wpisanych do odpowiednich rejestrów innych niż Rzeczpospolita Polska państw członkowskich albo państw trzecich, lub
  - d) znajdujących się na liście odmian prowadzonej przez dostawcę;
- 11) mieszkankę uznaną za materiał siewny;
- 12) materiał szkółkarski sprowadzany z państw trzecich, który spełnia wymagania określone co najmniej dla materiału szkółkarskiego CAC;
- 13) materiał siewny kategorii elitarny i kategorii kwalifikowany odmian roślin rolniczych posiadający jedynie świadectwo oceny polowej (niezakwalifikowany ostatecznie), pod warunkiem doprowadzenia go przez nabywcę do stanu odpowiadającego wymaganiom w zakresie jakości i uzyskania świadectwa oceny laboratoryjnej lub świadectwa oceny cech zewnętrznych sadzeniaków ziemniaka, przed sprzedażą ostatecznemu odbiorcy na cele siewne;
- 14) materiał siewny kategorii elitarny i kategorii kwalifikowany odmian roślin rolniczych, w odniesieniu do którego nie została zakończona ocena laboratoryjna w zakresie zdolności kiełkowania, pod warunkiem uzupełnienia wyniku kiełkowania przed sprzedażą materiału siewnego ostatecznemu odbiorcy na cele siewne;
- 15) materiał siewny odmian wpisanych do wspólnotowego katalogu lub krajowego rejestru, wytworzony w państwie trzecim, w którym obowiązuje system oceny równoważny z systemem obowiązującym w Unii Europejskiej;
- 16) materiał siewny spełniający wymagania dla materiału siewnego kategorii kwalifikowany roślin rolniczych i kategorii standard roślin warzywnych zgłoszonych do krajowego rejestru i przyjętych do badań, z przeznaczeniem do testów lub doświadczeń polowych;
- 17) materiał siewny odmian regionalnych roślin rolniczych i odmian regionalnych roślin warzywnych;
- 18) materiał siewny odmian amatorskich;
- 19) mieszanki dla ochrony środowiska;
- 20) materiał siewny wytworzony w ramach tymczasowego eksperymentu;
- 21) materiał siewny kategorii elitarny i materiał siewny kategorii kwalifikowany koniczyny łąkowej, który nie spełnia określonych dla danej kategorii wymagań w zakresie zdolności kiełkowania.

2. Materiał siewny odmian, o których mowa w ust. 1 pkt 2, może znajdować się w obrocie do dnia 30 czerwca trzeciego roku, licząc od roku następującego po roku, w którym skreślono odmianę z krajowego rejestru, wspólnotowego katalogu lub rejestru państwa stowarzyszonego.

3. Materiał siewny, o którym mowa w ust. 1 pkt 16, może znajdować się w obrocie w okresie i ilościach określonych w decyzji, o której mowa w art. 108 ust. 3.

4. Materiał siewny, o którym mowa w ust. 1 pkt 17, może znajdować się w obrocie w okresie, ilościach i regionie pochodzenia określonych w decyzji, o której mowa w art. 109 ust. 1.

5. Materiał siewny, o którym mowa w ust. 1 pkt 18, może znajdować się w obrocie w małych opakowaniach i w ilości, o której mowa w art. 111 ust. 2.

6. Materiał siewny mieszanki, o którym mowa w ust. 1 pkt 11, może znajdować się w obrocie do dnia 30 czerwca trzeciego roku, licząc od umieszczonego na etykiecie dnia zabezpieczenia opakowania mieszanki materiału siewnego.

7. Zdolność kiełkowania materiału siewnego, o którym mowa w ust. 1 pkt 20, nie może być niższa więcej niż o 10 punktów procentowych od zdolności kiełkowania określonej w wymaganiach szczegółowych w zakresie wytwarzania i jakości materiału siewnego.

8. Przepisu ust. 1 pkt 1 nie stosuje się do wytwarzanego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z przeznaczeniem do obrotu w innych państwach członkowskich materiału siewnego odmian wpisanych do krajowego rejestru.

9. Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, wprowadzić zakaz stosowania materiału siewnego określonych odmian, kierując się ich nieprzydatnością do uprawy w warunkach klimatyczno-glebowych Rzeczypospolitej Polskiej lub koniecznością uniknięcia zagrożeń zdrowia ludzi, zwierząt, roślin oraz dla środowiska.

10. Minister właściwy do spraw rolnictwa powiadamia Komisję Europejską o wydaniu rozporządzenia, o którym mowa w ust. 9, i przyczynach uzasadniających wydanie tego rozporządzenia.

Art. 105. 1. W przypadku braku albo niewystarczającej ilości materiału siewnego, a także z innych ważnych powodów gospodarczych, minister właściwy do spraw rolnictwa może, w drodze decyzji, dopuścić do obrotu:

- 1) materiał siewny kategorii elitarny, kategorii kwalifikowany i kategorii standard odmian roślin rolniczych i warzywnych niewpisanych do krajowego rejestru, odpowiednich rejestrów innych niż Rzeczpospolita Polska państw członkowskich lub wspólnotowego katalogu lub rejestru państwa stowarzyszonego;
- 2) materiał siewny kategorii handlowy;
- 3) materiał siewny roślin rolniczych i warzywnych, który nie spełnia wymagań w zakresie jakości;
- 4) materiał siewny kategorii kwalifikowany roślin rolniczych i warzywnych, który nie spełnia wymagań w zakresie zdolności kiełkowania.

2. Decyzję, o której mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw rolnictwa wydaje po uzgodnieniu z Komisją Europejską i właściwymi organami państw członkowskich.

3. W decyzji, o której mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw rolnictwa określa w szczególności rodzaj i ilość materiału siewnego oraz okres, w jakim wprowadza się ten materiał siewny do obrotu.

4. Decyzję, o której mowa w ust. 1, wydaje się na wniosek zainteresowanego.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 4, zawiera w szczególności:

- 1) nazwę gatunku i odmiany rośliny uprawnej, kategorię i stopień kwalifikacji, numer i masę partii materiału siewnego;
- 2) uzasadnienie dopuszczenia do obrotu materiału siewnego;
- 3) okres, w jakim materiał siewny ma być wprowadzony do obrotu.

6. Wniosek, o którym mowa w ust. 4, składa się w terminie umożliwiającym ocenę materiału siewnego.

7. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe terminy składania wniosku, o którym mowa w ust. 4,
- 2) wzór wniosku, o którym mowa w ust. 4,
- 3) warunki i sposób wprowadzania do obrotu materiału siewnego, o którym mowa w ust. 1

– mając na względzie przepisy Unii Europejskiej obowiązujące w tym zakresie oraz zapewnienie właściwej identyfikacji tego materiału siewnego w obrocie, a także zapewnienie sprawnego i poprawnego składania wniosków.

DZIAŁ IV

Mieszanki dla ochrony środowiska

Art. 106. 1. Mieszanki dla ochrony środowiska mogą być wprowadzane do obrotu po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw rolnictwa, wydanej w drodze decyzji, wyłącznie w regionie, z którym ta mieszanka jest naturalnie związana, zwanym dalej „regionem pochodzenia mieszanki dla ochrony środowiska”.

2. Minister właściwy do spraw rolnictwa wydaje zgodę na wprowadzenie do obrotu mieszanki dla ochrony środowiska, o której mowa w ust. 1, na wniosek prowadzącego obrót, po zasięgnięciu opinii w tym zakresie właściwego ze względu na położenie obszaru źródłowego regionalnego dyrektora ochrony środowiska, jeżeli mieszanka dla ochrony środowiska spełnia wymagania w zakresie wytwarzania i jakości.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, zawiera:

- 1) imię i nazwisko oraz adres i miejsce zamieszkania albo nazwę oraz adres i siedzibę prowadzącego obrót, z tym że w przypadku gdy prowadzącym obrót jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą zamiast adresu i miejsca zamieszkania tej osoby – miejsce i adres wykonywania działalności, jeżeli są inne niż adres i miejsce zamieszkania tej osoby;
- 2) określenie rodzaju mieszanki (mieszanka dla ochrony środowiska zbierana bezpośrednio albo uprawiana mieszanka dla ochrony środowiska);
- 3) procentowy skład wagowy poszczególnych składników mieszanki dla ochrony środowiska, z podaniem gatunków;
- 4) zdolność kiełkowania poszczególnych składników mieszanki dla ochrony środowiska objętych przepisami ustawy – w przypadku uprawianych mieszanek dla ochrony środowiska;
- 5) określenie proponowanej do wprowadzenia do obrotu ilości mieszanki dla ochrony środowiska;
- 6) wskazanie regionu pochodzenia mieszanki dla ochrony środowiska, którego położenie określa się zgodnie z granicami jednostek zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa;
- 7) wskazanie obszaru źródłowego;
- 8) określenie miejsca zbioru, a w przypadku uprawianych mieszanek dla ochrony środowiska – dodatkowo miejsca rozmnażania;
- 9) termin i sposób zbioru mieszanek zbieranych bezpośrednio;
- 10) określenie rodzaju siedliska występującego w miejscu zbioru;
- 11) rok zbioru mieszanki dla ochrony środowiska.

4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, dołącza się świadectwo mieszanki dla ochrony środowiska potwierdzające spełnienie wymagań w zakresie wytwarzania i jakości dla mieszanki dla ochrony środowiska.

5. W decyzji, o której mowa w ust. 1, określa się:

- 1) imię i nazwisko oraz adres i miejsce zamieszkania albo nazwę oraz adres i siedzibę prowadzącego obrót, z tym że w przypadku gdy prowadzącym obrót jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą zamiast adresu i miejsca zamieszkania tej osoby – miejsce i adres wykonywania działalności, jeżeli są inne niż adres i miejsce zamieszkania tej osoby;
- 2) ilość mieszanki dla ochrony środowiska, jaka może być wprowadzona do obrotu;
- 3) region pochodzenia mieszanki dla ochrony środowiska, którego położenie określa się zgodnie z granicami jednostek zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa;
- 4) okres, w jakim wprowadza się mieszankę dla ochrony środowiska do obrotu;
- 5) informacje, o których mowa w ust. 3 pkt 2–5, 7 i 8.

6. Całkowita ilość mieszanek dla ochrony środowiska nie może przekroczyć 5% ilości materiału siewnego mieszanek roślin pastewnych wprowadzanego rocznie do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

7. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) terminy składania wniosku, o którym mowa w ust. 2,
- 2) wzór wniosku, o którym mowa w ust. 2

– biorąc pod uwagę cechy biologiczne poszczególnych grup roślin i gatunków oraz konieczność właściwego i sprawnego zbilansowania ilości mieszanek dla ochrony środowiska, a także zapewnienie sprawnego i poprawnego składania wniosków.

Art. 107. Minister właściwy do spraw rolnictwa przekazuje, na wniosek Komisji Europejskiej lub właściwych organów państw członkowskich, informacje dotyczące ilości mieszanek dla ochrony środowiska wprowadzonych do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz organów, o których mowa w art. 106 ust. 2.

DZIAŁ V

Odmiany w trakcie badań rejestrowych

Art. 108. 1. Wprowadzenie do obrotu materiału siewnego z przeznaczeniem do testów lub doświadczeń polowych odmian roślin rolniczych, zgłoszonych do krajowego rejestru i przyjętych do urzędowych badań, wymaga zgody dyrektora Centralnego Ośrodka albo właściwego urzędu innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego, w którym odmiana została zgłoszona do odpowiedniego rejestru i przyjęta do urzędowych badań.

2. Wprowadzenie do obrotu materiału siewnego z przeznaczeniem do testów lub doświadczeń polowych odmian roślin warzywnych, zgłoszonych do krajowego rejestru lub odpowiednich rejestrów państw członkowskich oraz przyjętych do badań, wymaga zgody odpowiednio dyrektora Centralnego Ośrodka albo właściwego urzędu innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego.

3. Decyzję w sprawie wyrażenia zgody na wprowadzenie do obrotu materiału siewnego z przeznaczeniem do testów lub doświadczeń polowych wydaje dyrektor Centralnego Ośrodka na wniosek zainteresowanego zachowującego odmianę lub upoważnionej przez niego osoby, która będzie prowadziła obrót materiałem siewnym odmiany przyjętej do urzędowych badań.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, zawiera:

- 1) imię i nazwisko oraz adres i miejsce zamieszkania albo nazwę oraz adres i siedzibę zachowującego odmianę, z tym że w przypadku gdy zachowującym odmianę jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą zamiast adresu i miejsca zamieszkania tej osoby – miejsce i adres wykonywania działalności, jeżeli są inne niż adres i miejsce zamieszkania tej osoby;
- 2) nazwę rodzaju lub gatunku rośliny w języku polskim i nazwę botaniczną oraz:
  - a) w przypadku roślin rolniczych:
    - opis odmiany,
    - powierzchnię plantacji nasiennej i przewidywany zbiór materiału siewnego z przeznaczeniem do testów lub doświadczeń polowych,
    - ilość materiału siewnego proponowaną do wprowadzenia do obrotu z przeznaczeniem do testów lub doświadczeń polowych,
    - państwo członkowskie, w którym będą przeprowadzane testy lub doświadczenia polowe,
    - miejsce prowadzenia zachowania odmiany,
  - b) w przypadku roślin warzywnych:
    - opis odmiany,
    - miejsce prowadzenia zachowania odmiany,
    - potwierdzenie przyjęcia odmiany do badań przez właściwy urząd państwa członkowskiego, w przypadku zgłoszenia odmiany w tym państwie.

5. Dyrektor Centralnego Ośrodka wydaje zgodę na wprowadzenie do obrotu materiału siewnego odmiany z przeznaczeniem do testów lub doświadczeń polowych:

- 1) roślin rolniczych, jeżeli jest to uzasadnione uzyskaniem informacji o wartości gospodarczej odmiany;
- 2) roślin warzywnych, jeżeli jest to uzasadnione uzyskaniem praktycznej wiedzy podczas uprawy odmiany.

6. W decyzji, o której mowa w ust. 3, określa się:

- 1) nazwę gatunku;
- 2) nazwę odmiany;
- 3) ilość materiału siewnego, jaka może być wprowadzona do obrotu – w przypadku roślin rolniczych;
- 4) okres, na jaki została wydana zgoda na wprowadzenie do obrotu materiału siewnego odmiany z przeznaczeniem do testów lub doświadczeń polowych – jednak nie dłuższy niż rok;
- 5) nazwę państwa, w którym będą przeprowadzane testy lub doświadczenia polowe – w przypadku roślin rolniczych;
- 6) powierzchnię plantacji nasiennej – w przypadku roślin rolniczych.

7. Kopię decyzji, o której mowa w ust. 3, dyrektor Centralnego Ośrodka przesyła do ministra właściwego do spraw rolnictwa oraz do Głównego Inspektora.

8. Zachowujący odmianę informuje dyrektora Centralnego Ośrodka o ilości wprowadzonego do obrotu materiału siewnego wymienionego w art. 104 ust. 1 pkt 16 w okresie, o którym mowa w ust. 6 pkt 4, w terminie 30 dni od dnia wprowadzenia tego materiału do obrotu.

9. Ilość materiału siewnego odmiany rośliny rolniczej, na którą została wydana zgoda na wprowadzenie do obrotu, nie może przekraczać wartości procentowych materiału siewnego danego gatunku stosowanego rocznie do zasiewów w państwie członkowskim, w którym będą przeprowadzane testy lub doświadczenia polowe dla:

- 1) pszenicy twardej – 0,05%;
- 2) bobiku, grochu siewnego, jęczmienia, owsa, pszenicy zwyczajnej – 0,3%;
- 3) pozostałych gatunków – 0,1%.

10. Jeżeli ilość materiału siewnego określona w ust. 9 nie wystarcza do obsiania 10 ha, dyrektor Centralnego Ośrodka, w drodze decyzji, wydaje zgodę na wprowadzenie do obrotu materiału siewnego w ilości niezbędnej do obsiania 10 ha.

11. Zainteresowany podmiot może złożyć wniosek o przedłużenie okresu, na jaki została wydana zgoda, o której mowa w ust. 3, jeżeli odmiana jest nadal poddawana badaniom:

- 1) w przypadku roślin rolniczych – za każdym razem, na okres nie dłuższy niż rok;
- 2) w przypadku roślin warzywnych – maksymalnie dwukrotnie, na okresy nie dłuższe niż rok.

12. Do wniosku, o którym mowa w ust. 11, dołącza się:

- 1) kopię pierwszej decyzji, o której mowa w ust. 3;
- 2) informacje dotyczące opisu, zachowania odmiany, wartości gospodarczej odmiany albo praktycznej wiedzy z jej uprawy uzupełniające informacje zawarte we wniosku, o którym mowa w ust. 3;
- 3) zaświadczenie wydane przez właściwy urząd innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego potwierdzające, że odmiana nadal jest poddawana badaniom – w przypadku roślin warzywnych.

13. Dyrektor Centralnego Ośrodka, w drodze decyzji:

- 1) przedłuża okres, na który została wydana zgoda, o której mowa w ust. 1, w przypadku określonym w ust. 11;
- 2) uchyla zgodę na wprowadzenie do obrotu materiału siewnego odmiany przeznaczonej do testów lub doświadczeń polowych, w przypadku gdy:
  - a) wniosek o wpis odmiany do krajowego rejestru został wycofany,
  - b) odmówiono wpisania odmiany do krajowego rejestru;
- 3) stwierdza wygaśnięcie zgody na wprowadzenie do obrotu materiału siewnego odmiany z przeznaczeniem do testów lub doświadczeń polowych, w przypadku gdy odmiana została wpisana do krajowego rejestru.

14. Dyrektor Centralnego Ośrodka informuje Komisję Europejską oraz właściwe urzędy państw członkowskich o przyjętych wnioskach o wyrażenie zgody na wprowadzenie do obrotu materiału siewnego odmian z przeznaczeniem do testów lub doświadczeń polowych oraz o wydanych w tym zakresie zgodach.

DZIAŁ VI

Odmiany regionalne i odmiany amatorskie

Art. 109. 1. Materiał siewny odmian regionalnych może być wprowadzany do obrotu po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw rolnictwa, wydanej w drodze decyzji, wyłącznie w regionie pochodzenia, z zastrzeżeniem art. 110.

2. Zgodę, o której mowa w ust. 1, wydaje się na wniosek zachowującego odmianę regionalną.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, zawiera:

- 1) imię i nazwisko oraz adres i miejsce zamieszkania albo nazwę oraz adres i siedzibę zachowującego odmianę regionalną, z tym że w przypadku gdy zachowującym odmianę regionalną jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą zamiast adresu i miejsca zamieszkania tej osoby – miejsce i adres wykonywania działalności, jeżeli są inne niż adres i miejsce zamieszkania tej osoby;

- 2) nazwę rodzaju lub gatunku rośliny uprawnej w języku polskim oraz nazwę botaniczną;
- 3) nazwę odmiany regionalnej;
- 4) położenie i powierzchnię plantacji nasiennej oraz przewidywaną ilość materiału siewnego odmiany regionalnej, jaka może być wprowadzona do obrotu.

4. W decyzji, o której mowa w ust. 1, określa się gatunek i odmianę regionalną, ilość materiału siewnego tej odmiany, jaka może być wprowadzona do obrotu, oraz okres, w jakim wprowadza się do obrotu materiał siewny tej odmiany.

5. Ilość materiału siewnego odmiany regionalnej roślin rolniczych, na jaką została wydana zgoda, o której mowa w ust. 1, nie może przekraczać wartości procentowych materiału siewnego danego gatunku stosowanego rocznie do zasiewów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dla:

- 1) rzepaku, jęczmienia, pszenicy, grochu, słonecznika, kukurydzy i ziemniaka – 0,3%;
- 2) pozostałych gatunków – 0,5%.

6. Jeżeli ilość materiału siewnego odmiany regionalnej roślin rolniczych określona w ust. 5 nie wystarcza do obsiania 100 ha, minister właściwy do spraw rolnictwa w decyzji, o której mowa w ust. 1, określa ilość materiału siewnego niezbędną do obsiania 100 ha.

7. Całkowita ilość materiału siewnego odmian regionalnych roślin rolniczych danego gatunku nie może przekroczyć 10% ilości materiału siewnego danego gatunku stosowanego rocznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

8. Ilość materiału siewnego odmiany regionalnej roślin warzywnych, na jaką została wydana zgoda, o której mowa w ust. 1, nie może przekraczać rocznie ilości materiału siewnego potrzebnego do obsiania powierzchni:

- 1) 40 ha dla cebuli, jarmużu, kalafiora, kalarepy, kapusty brukselskiej, kapusty głowiastej białej, kapusty głowiastej czerwonej, kapusty pekińskiej, papryki, cykorii liściowej, cykorii sałatowej, cykorii korzeniowej, melona, dyni olbrzymiej, karczocha, marchwi, sałaty, pomidora, fasoli zwykłej karłowej, fasoli zwykłej tycznej, grochu siewnego cukrowego, grochu zwykłego łuskowego i bobu;
- 2) 20 ha dla szalotki, pora, czosnku pospolitego, buraka ćwikłowego, buraka liściowego, kawona, ogórka, dyni zwyczajnej, kopru włoskiego, oberżyny i szpinaku;
- 3) 10 ha dla cebuli siedmiolatki, szczypiorku, trybuli ogrodowej, selera korzeniowego, selera naciowego, szparaga, endywii, pietruszki, fasoli wielokwiatowej, rzodkiewki, rabarbaru, skorzonery, roszponki warzywnej, kukurydzy cukrowej i kukurydzy pękającej.

9. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, terminy składania wniosków o wyrażenie zgody na wprowadzenie do obrotu materiału siewnego odmian regionalnych roślin rolniczych i roślin warzywnych, biorąc pod uwagę cechy biologiczne poszczególnych grup roślin i gatunków.

Art. 110. 1. Materiał siewny odmian regionalnych, po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw rolnictwa wydawanej, w drodze decyzji, może być wprowadzany do obrotu w innym niż region pochodzenia regionie, zwanym dalej „dodatkowym regionem obrotu”, z tym że gdy dla danej odmiany regionalnej nie został określony dodatkowy region wytwarzania, materiał tej odmiany może być wprowadzany do obrotu wyłącznie w regionie pochodzenia.

2. Ilość materiału siewnego odmian regionalnych wprowadzana do obrotu w regionie pochodzenia oraz w dodatkowym regionie obrotu nie może przekraczać łącznie ilości materiału określonej w decyzji, o której mowa w art. 109 ust. 1.

3. Zgodę, o której mowa w ust. 1, wydaje się na wniosek zachowującego odmianę regionalną.

4. Zgodę, o której mowa w ust. 1, wydaje się, jeżeli dodatkowy region obrotu jest porównywalny z regionem pochodzenia pod względem siedlisk naturalnych i częściowo naturalnych dla danej odmiany regionalnej.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, zawiera:

- 1) imię i nazwisko oraz adres i miejsce zamieszkania albo nazwę oraz adres i siedzibę zachowującego odmianę, z tym że w przypadku gdy zachowującym odmianę jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą zamiast adresu i miejsca zamieszkania tej osoby – miejsce i adres wykonywania działalności, jeżeli są inne niż adres i miejsce zamieszkania tej osoby;
- 2) nazwę rodzaju lub gatunku rośliny uprawnej w języku polskim i nazwę botaniczną;
- 3) nazwę odmiany regionalnej;

- 4) wskazanie regionu pochodzenia, którego położenie określa się zgodnie z granicami jednostek zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa;
- 5) wskazanie dodatkowego regionu, którego położenie określa się zgodnie z granicami jednostek zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa, wraz z uzasadnieniem konieczności określenia tego regionu.

6. W decyzji, o której mowa w ust. 1, określa się w szczególności gatunek i odmianę regionalną, dodatkowy region obrotu materiałem siewnym tej odmiany, którego położenie określa się zgodnie z granicami jednostek zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa, oraz okres, w jakim wprowadza się do obrotu materiał siewny tej odmiany w tym regionie.

Art. 111. 1. Materiał siewny odmian amatorskich jest wprowadzany do obrotu w małych opakowaniach.

2. Ilość materiału siewnego odmian amatorskich w małych opakowaniach nie może przekraczać ilości:

- 1) 250 gramów dla kukurydzy cukrowej, kukurydzy pękającej, szpinaku, bobu, grochu siewnego cukrowego, grochu siewnego luskowego, fasoli zwykłej karłowej, fasoli zwykłej tycznej i fasoli wielokwiatowej;
- 2) 25 gramów dla cebuli (grupa *Cepa*, grupa *Aggregatum*), cebuli siedmiolatki, pora, czosnku pospolitego, trybuli ogrodowej, buraka ćwikłowego, buraka liściowego, kapusty pekińskiej, ogórka, dyni olbrzymiej, dyni zwyczajnej, marchwi i sałaty;
- 3) 5 gramów dla szczypiorku, selera korzeniowego, selera naciowego, szparaga, papryki, endywii, kawona, melona, karczocha, pomidora, kopru włoskiego, rabarbaru, oberżyny, cykorii korzeniowej, cykorii liściowej, cykorii sałatowej, jarmużu, kalafiora, kalarepy, kapusty brukselskiej, kapusty głowiastej białej i kapusty głowiastej czerwonej.

Art. 112. Minister właściwy do spraw rolnictwa przekazuje Komisji Europejskiej informacje o regionach pochodzenia, dodatkowych regionach wytwarzania materiału siewnego danej odmiany regionalnej oraz dodatkowych regionach obrotu tym materiałem, a także, na wniosek Komisji Europejskiej lub właściwych organów państw członkowskich, informacje dotyczące ilości materiału siewnego odmiany regionalnej, a także materiału siewnego odmiany amatorskiej wprowadzonej do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

DZIAŁ VII

Tymczasowe eksperymenty

Art. 113. 1. Wojewódzki inspektor, w przypadku gdy z przepisów Unii Europejskiej wydanych w trybie art. 13a dyrektywy Rady 66/401/EWG, art. 13a dyrektywy Rady 66/402/EWG, art. 19 dyrektywy Rady 2002/54/WE, art. 33 dyrektywy Rady 2002/55/WE, art. 19 dyrektywy Rady 2002/56/WE lub art. 16 dyrektywy Rady 2002/57/WE wynika możliwość podjęcia tymczasowego eksperymentu, wykonuje czynności związane z tymczasowym eksperymentem i jest organem właściwym w sprawach wydawania pozwolenia na przeprowadzenie tego eksperymentu, kontroli w zakresie przeprowadzania eksperymentu i przyjmowania informacji o jego przebiegu.

2. Podmiot zainteresowany udziałem w tymczasowym eksperymencie jest obowiązany:

- 1) uzyskać pozwolenie na przeprowadzenie eksperymentu;
- 2) poddać się kontroli w zakresie przeprowadzania eksperymentu;
- 3) składać informację o przebiegu eksperymentu.

Art. 114. Minister właściwy do spraw rolnictwa może określić, w drodze rozporządzenia, tymczasowe eksperymenty, w ramach których może być wytwarzany materiał siewny, w tym:

- 1) warunki przeprowadzania tymczasowego eksperymentu lub
- 2) czas trwania tymczasowego eksperymentu, lub
- 3) zakres i terminy składania wojewódzkiemu inspektorowi informacji o przebiegu tymczasowego eksperymentu przez podmiot, który uzyskał pozwolenie na przeprowadzenie tymczasowego eksperymentu, lub
- 4) zakres kontroli przeprowadzania tymczasowego eksperymentu, lub
- 5) dodatkowe informacje umieszczane na etykietach, w które zaopatruje się materiał siewny wytworzony w ramach tymczasowego eksperymentu

– uwzględniając przepisy Unii Europejskiej, o których mowa w art. 113 ust. 1, oraz zapewnienie kontroli nad prawidłowym przeprowadzeniem tymczasowych eksperymentów i materiałem siewnym wytworzonym w ramach tych eksperymentów.

Tytuł VI

Oplaty związane z oceną materiału siewnego

Art. 115. 1. Opłacie podlega:

- 1) dokonanie oceny tożsamości oraz czystości odmianowej materiału siewnego;
- 2) pobranie urzędowych prób oraz dokonanie oceny polowej i oceny laboratoryjnej materiału siewnego przez organy Państwowej Inspekcji;
- 3) dokonanie ponownej oceny polowej i ponownej oceny laboratoryjnej materiału siewnego;
- 4) udzielenie akredytacji do pobierania prób materiału siewnego;
- 5) udzielenie akredytacji do dokonywania oceny materiału siewnego;
- 6) udzielenie upoważnienia do wypełniania etykiet urzędowych;
- 7) udzielenie zgody na pobieranie prób za pomocą urządzenia do automatycznego pobierania prób materiału siewnego;
- 8) przeprowadzenie egzaminu, o którym mowa w art. 75 ust. 1 pkt 3;
- 9) wydanie świadectwa mieszanki materiału siewnego;
- 10) wydanie etykiet i plomb urzędowych;
- 11) wykonywanie czynności w ramach nadzoru nad akredytowanymi podmiotami, o których mowa w art. 81.

2. Opłaty, o których mowa w ust. 1 pkt 2, pobiera się również, w przypadku gdy pobranie urzędowych prób lub dokonanie oceny nie było możliwe z winy wnioskodawcy.

3. Opłaty, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2, 9 i 10, wnosi się na podstawie rachunku wystawionego przez wojewódzkiego inspektora, w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego rachunku, przy czym rachunek za dokonanie oceny tożsamości i czystości odmianowej wystawia się przy pobieraniu próby do tej oceny.

4. Opłaty, o których mowa w ust. 1 pkt 3–7, wnosi się po złożeniu wniosku o:

- 1) dokonanie ponownej oceny polowej i oceny laboratoryjnej materiału siewnego;
- 2) udzielenie akredytacji do pobierania prób materiału siewnego;
- 3) udzielenie akredytacji do dokonywania oceny materiału siewnego;
- 4) udzielenie upoważnienia do wypełniania etykiet urzędowych;
- 5) udzielenie zgody na pobieranie prób za pomocą urządzenia do automatycznego pobierania prób materiału siewnego.

5. Opłatę za przeprowadzenie egzaminu, o której mowa w ust. 1 pkt 8, wnosi się nie później niż na dzień przed przystąpieniem do egzaminu.

6. Opłatę, o której mowa w ust. 1 pkt 11, wnosi się corocznie na podstawie rachunku wystawionego przez wojewódzkiego inspektora, w terminie do dnia 15 lutego.

Art. 116. 1. Opłaty, o których mowa w art. 115 ust. 1, stanowią dochód budżetu państwa.

2. Opłaty, o których mowa w art. 115 ust. 1, są ustalane z uwzględnieniem kosztów poniesionych na dojazd do plantacji nasiennej lub miejsca pobrania próby, czasu potrzebnego na dokonanie oceny lub pobranie próby, zużycia materiałów i odczynników stosowanych przy dokonywaniu oceny lub pobieraniu próby, kosztów przygotowania i przeprowadzenia egzaminu, kosztów prowadzenia nadzoru nad podmiotami akredytowanymi, a także gatunku, kategorii oraz grupy roślin i rodzaju dokonywanej oceny.

Art. 117. W razie niewuiszczenia opłat, o których mowa w art. 115 ust. 1:

- 1) pkt 1 – nie dokonuje się oceny tożsamości i czystości odmianowej materiału siewnego;
- 2) pkt 2 – nie wydaje się wyników dokonanych ocen;
- 3) pkt 3 – nie dokonuje się ponownej oceny materiału siewnego;
- 4) pkt 4 i 5 – wniosek o udzielenie akredytacji odpowiednio do pobierania prób materiału siewnego lub dokonywania oceny materiału siewnego pozostawia się bez rozpoznania;

- 5) pkt 6 – wniosek o upoważnienie do wypełniania etykiet urzędowych pozostawia się bez rozpoznania;
- 6) pkt 7 – wniosek o udzielenie zgody na pobieranie prób za pomocą urządzenia do automatycznego pobierania prób pozostawia się bez rozpoznania;
- 7) pkt 8 – nie dopuszcza się do przystąpienia do egzaminu;
- 8) pkt 9 i 10 – nie wydaje się świadectw mieszanki materiału siewnego oraz etykiet i plomb urzędowych;
- 9) pkt 11 – wydaje się decyzję o cofnięciu akredytacji.

Art. 118. Minister właściwy do spraw rolnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób ustalania i wysokość opłat, o których mowa w art. 115 ust. 1,
- 2) sposób uiszczania opłat, o których mowa w art. 115 ust. 1

– mając na względzie zasady określone w art. 116 ust. 2 oraz ułatwienie terminowego uiszczania tych opłat.

Tytuł VII

Przywóz materiału siewnego z państw trzecich

Art. 119. Z państw trzecich może być przywożony wyłącznie materiał siewny dopuszczony do obrotu.

Art. 120. Prowadzący obrót materiałem siewnym lub dostawca, który przywiózł z państw trzecich materiał siewny, w terminie 3 dni od dnia odprawy celnej, informuje wojewódzkiego inspektora właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę prowadzącego obrót lub dostawcy, albo miejsce wykonywania działalności gospodarczej, jeżeli jest inne niż miejsce zamieszkania prowadzącego obrót lub dostawcy – w przypadku gdy prowadzącym obrót jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, o ilości i rodzaju przywiezionego materiału siewnego oraz przedstawia dokumenty dotyczące wytwarzania i jakości tego materiału.

Tytuł VIII

Kontrola materiału siewnego

Art. 121. 1. Kontrola materiału siewnego polega na losowym sprawdzeniu wymagań w zakresie jakości oraz spełniania innych wymagań w zakresie wytwarzania, oceny i przechowywania materiału siewnego, a także obrotu tym materiałem.

2. Kontrolę materiału siewnego przeprowadza wojewódzki inspektor.

3. Pobieranie prób urzędowych i ocena materiału siewnego, dokonywane przez organy Państwowej Inspekcji w ramach kontroli, nie podlegają opłacie.

4. Jeżeli w wyniku kontroli materiału siewnego stwierdzono, że jedna lub kilka partii materiału siewnego nie odpowiadają wymaganiom w zakresie jakości albo wytwarzania, oceny i przechowywania materiału siewnego lub obrotu tym materiałem, wojewódzki inspektor, w drodze decyzji, w zależności od zakresu i stopnia naruszeń, może:

- 1) nakazać usunięcie, w określonym terminie, nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie kontroli;
- 2) zakazać prowadzenia obrotu partią materiału siewnego niespełniającą wymagań;
- 3) nakazać poddanie partii materiału siewnego niespełniającej wymagań zabiegom uniemożliwiającym użycie go do siewu, sadzenia, szczepienia, okulizacji lub tylko do rozmnażania roślin.

5. Decyzje, o których mowa w ust. 4, podlegają natychmiastowemu wykonaniu.

6. Do podmiotów, o których mowa w art. 86 ust. 1 i art. 87 ust. 1, niebędących przedsiębiorcami w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447, z późn. zm.⁵⁾), przepisy rozdziału 5 tej ustawy stosuje się odpowiednio.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 239, poz. 1593, z 2011 r. Nr 85, poz. 459, Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 120, poz. 690, Nr 131, poz. 764, Nr 132, poz. 766, Nr 153, poz. 902, Nr 163, poz. 981, Nr 171, poz. 1016, Nr 199, poz. 1175, Nr 204, poz. 1195 i Nr 232, poz. 1378 oraz z 2012 r. poz. 855, 1166, 1407 i 1445.

Art. 122. 1. Z materiału siewnego znajdującego się w obrocie pobiera się kontrolne próby do wspólnotowych testów i doświadczeń porównawczych w celu sprawdzenia jego jakości oraz harmonizacji metod dokonywania oceny.

2. Główny Inspektor pobiera i przesyła próby materiału siewnego, o których mowa w ust. 1, do odpowiednich jednostek prowadzących wspólnotowe testy i doświadczenia porównawcze, zgodnie z przepisami Unii Europejskiej dotyczącymi przeprowadzania doświadczeń i testów porównawczych.

Tytuł IX

Oplaty sankcyjne i przepisy karne

DZIAŁ I

Oplaty sankcyjne

Art. 123. 1. Kto prowadzi obrót materiałem siewnym niezgodnie z warunkami określonymi w art. 104 ust. 1–7, jest obowiązany do wycofania go z obrotu na własny koszt oraz do wniesienia na rachunek wojewódzkiego inspektoratu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę prowadzącego obrót albo dostawcy, albo miejsce wykonywania działalności gospodarczej, jeżeli jest inne niż miejsce zamieszkania prowadzącego obrót albo dostawcy – w przypadku gdy prowadzącym obrót jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, materiałem siewnym, opłaty sankcyjnej stanowiącej 200% kwoty należnej za sprzedany lub dostarczony materiał siewny.

2. Kto prowadzi obrót materiałem siewnym bez zgłoszenia właściwemu wojewódzkiemu inspektorowi zamiaru prowadzenia obrotu materiałem siewnym jest obowiązany do wniesienia na rachunek wojewódzkiego inspektoratu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę prowadzącego obrót albo dostawcy, opłaty sankcyjnej w wysokości 2270 zł, na podstawie decyzji wojewódzkiego inspektora właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę prowadzącego obrót albo dostawcy.

3. Kto zastosował materiał siewny, co do którego zakaz stosowania wprowadzono w przepisach wydanych na podstawie art. 104 ust. 9, jest obowiązany do zniszczenia roślin oraz do wniesienia na rachunek wojewódzkiego inspektoratu właściwego ze względu na miejsce zastosowania, opłaty sankcyjnej stanowiącej 200% wartości tego materiału siewnego.

4. Stwierdzenia, o którym mowa w ust. 1, że obrót materiałem siewnym jest prowadzony niezgodnie z warunkami określonymi w art. 104 ust. 1–7 dokonuje, w drodze decyzji, wojewódzki inspektor właściwy ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę prowadzącego obrót albo dostawcy, albo miejsce wykonywania działalności gospodarczej, jeżeli jest inne niż miejsce zamieszkania prowadzącego obrót albo dostawcy – w przypadku gdy prowadzącym obrót albo dostawcą jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, określając w tej decyzji ilość sprzedanego lub dostarczonego materiału siewnego i wysokość opłaty sankcyjnej, o której mowa w ust. 1.

5. Stwierdzenia, o którym mowa w ust. 3, że zastosowano materiał siewny, co do którego obowiązuje zakaz stosowania wprowadzony w przepisach wydanych na podstawie art. 104 ust. 9 dokonuje, w drodze decyzji, wojewódzki inspektor właściwy ze względu na miejsce zastosowania tego materiału, określając w tej decyzji ilość i wartość zastosowanego materiału siewnego, sposób zniszczenia roślin oraz wysokość opłaty sankcyjnej, o której mowa w ust. 3.

6. W przypadku gdy ilości i wartości zastosowanego materiału siewnego, co do którego obowiązuje zakaz stosowania wprowadzony w przepisach wydanych na podstawie art. 104 ust. 9, nie można określić w oparciu o dokument nabycia tego materiału, wojewódzki inspektor ustala ilość i wartość tego materiału biorąc pod uwagę powierzchnię, na której został zastosowany materiał siewny oraz stosowane w sezonie wegetacyjnym na obszarze danego województwa średnie ceny materiału siewnego i średnie normy wysiewu dla gatunku, którego materiał siewny został zastosowany.

Art. 124. Opłata sankcyjna, o której mowa w art. 123, stanowi dochód budżetu państwa i stosuje się do niej przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749, 1101 i 1342).

Art. 125. Egzekucja opłat wynikających z decyzji, o których mowa w art. 123 ust. 2, 4 i 5, następuje w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

DZIAŁ II

Przepisy karne

Art. 126. 1. Kto:

- 1) nie stosuje nazwy odmiany zgodnie z wpisem w krajowym rejestrze lub w odpowiednich rejestrach państw członkowskich, lub we wspólnotowych katalogach,
- 2) nie przekazuje dyrektorowi Centralnego Ośrodka informacji, o których mowa w art. 23,

- 3) nie stosuje się do zakazów obowiązujących w rejonie zamkniętym,
- 4) nie składa wojewódzkiemu inspektorowi obowiązującej informacji dotyczącej obrotu materiałem siewnym lub nie prowadzi obowiązującej dokumentacji dotyczącej tego materiału, o których mowa w art. 92,
- 5) składa wojewódzkiemu inspektorowi nieprawdziwe informacje dotyczące obrotu materiałem siewnym,
- 6) nie zaopatruje materiału siewnego w etykiety, nie dołącza dokumentu towarzyszącego lub dokumentu dostawcy, nie stosuje plomb lub nie zabezpiecza opakowań z materiałem siewnym zgodnie z art. 95 ust. 2, art. 96 ust. 1, art. 97 ust. 1, art. 102 lub art. 103, lub podaje na etykietach informacje niezgodne ze świadectwem oceny laboratoryjnej,
- 7) nie umieszcza na dokumencie sprzedaży nazwy gatunku, nazwy odmiany i numeru partii jako informacji identyfikujących ten materiał,
- 8) nie prowadzi lub nie przechowuje dokumentacji zgodnie z warunkami określonymi w art. 64 ust. 2 pkt 2 i art. 92 ust. 1 pkt 2,
- 9) bez wymaganej zgody, o której mowa w art. 106 ust. 1, wprowadza do obrotu mieszanki dla ochrony środowiska,
- 10) prowadzi obrót mieszanką dla ochrony środowiska niezgodnie z decyzją, o której mowa w art. 106 ust. 1,
- 11) przed zbiorem mieszanki dla ochrony środowiska zbieranej bezpośrednio lub składników uprawianej mieszanki dla ochrony środowiska nie informuje właściwego ze względu na położenie obszaru źródłowego regionalnego dyrektora ochrony środowiska o wyznaczonym miejscu zbioru,
- 12) nie będąc wpisanym odpowiednio do ewidencji dostawców albo ewidencji rolników, sprzedaje materiał siewny przeznaczony dla nieprofesjonalnego odbiorcy poza obszar powiatu, w którym go wytworzył,
- 13) nabywa od producenta materiał rozmnożeniowy lub materiał nasadzeniowy roślin warzywnych lub ozdobnych lub materiał szkółkarski przeznaczony na jego własne niezarobkowe potrzeby, który wprowadza do obrotu lub rozmnaża w celach zarobkowych,
- 14) prowadzi obrót materiałem siewnym wbrew zakazowi, o którym mowa w art. 90 ust. 1 pkt 2,
- 15) bez wymaganej zgody, o której mowa w art. 108 ust. 3, wprowadza do obrotu materiał siewny z przeznaczeniem do testów lub doświadczeń polowych odmian roślin rolniczych lub roślin warzywnych,
- 16) sporządza mieszanki roślin pastewnych przeznaczone na cele paszowe, nie posiadając opracowanej technologii sporządzania tych mieszanek oraz urządzeń niezbędnych do ich sporządzania,
- 17) sporządza protokół pobrania prób materiału siewnego roślin rolniczych lub warzywnych na formularzu, który jest niezgodny ze wzorem określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 51 pkt 2,
- 18) nie składa wojewódzkiemu inspektorowi wykazu prowadzonych plantacji nasiennych odmian regionalnych, o którym mowa w art. 53 ust. 3,
- 19) wydaje świadectwa albo informacje wymienione w art. 73 ust. 1, które są niezgodne ze wzorami określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 73 ust. 8,
- 20) nie oznacza partii materiału siewnego wytworzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej numerem utworzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 40 pkt 6 lub art. 72 pkt 2 lit. e,
- 21) będąc zachowującym odmianę wprowadzającym do obrotu materiał siewny kategorii standard roślin warzywnych własnych odmian:
  - a) nie przechowuje lub nie udostępnia wojewódzkiemu inspektorowi dokumentacji, o której mowa w art. 93 ust. 1 pkt 1, lub
  - b) nie przechowuje lub nie udostępnia wojewódzkiemu inspektorowi lub właściwemu urzędowi innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego prób, o których mowa w art. 93 ust. 1 pkt 2, lub
  - c) nie składa wojewódzkiemu inspektorowi sprawozdania o ilości wprowadzonego do obrotu materiału siewnego, o którym mowa w art. 93 ust. 1 pkt 3,
- 22) prowadzi obrót materiałem siewnym z przeznaczeniem do testów lub doświadczeń polowych niezgodnie z decyzją, o której mowa w art. 108 ust. 3,
- 23) nie informuje dyrektora Centralnego Ośrodka o ilości wprowadzonego do obrotu materiału siewnego, o którym mowa w art. 108 ust. 8, w terminie określonym w tym przepisie,

- 24) wytwarza materiał siewny odmian regionalnych roślin rolniczych poza regionem pochodzenia lub dodatkowym regionem wytwarzania lub prowadzi obrót tym materiałem siewnym poza regionem pochodzenia lub poza dodatkowym regionem obrotu, lub w ilości większej niż określona w decyzji, o której mowa w art. 109 ust. 1 lub art. 110 ust. 1,
  - 25) wytwarza materiał siewny odmian regionalnych roślin warzywnych poza regionem pochodzenia lub dodatkowym regionem wytwarzania lub prowadzi obrót tym materiałem siewnym poza regionem pochodzenia lub poza dodatkowym regionem obrotu, lub w ilości większej niż określona w decyzji, o której mowa w art. 109 ust. 1 lub art. 110 ust. 1,
  - 26) wprowadza do obrotu materiał siewny odmian amatorskich w ilości większej niż określona w art. 111 ust. 2,
  - 27) dokonuje degradacji materiału siewnego do niższego stopnia kwalifikacji niezgodnie z art. 50,
  - 28) nie wykonuje obowiązku etykietowania etykietą urzędową małych opakowań WE materiału siewnego buraków cukrowych lub pastewnych wprowadzonego na podstawie art. 97 ust. 7,
  - 29) nie informuje wojewódzkiego inspektora o zmianie danych wpisanych do ewidencji przedsiębiorców, ewidencji rolników i ewidencji dostawców, o których mowa w art. 88 ust. 1 i 2, w terminie określonym w tych przepisach,
  - 30) nie składa wojewódzkiemu inspektorowi wymaganych informacji o przebiegu tymczasowego eksperymentu, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 114 pkt 3, w terminie określonym w tych przepisach, lub składa w tym zakresie nieprawdziwe informacje,
  - 31) przywozi materiał siewny z państw trzecich niezgodnie z wymaganiami określonymi w art. 119 i 120,
  - 32) dokonuje pobierania prób za pomocą urządzenia do automatycznego pobierania prób bez uzyskania zgody, o której mowa w art. 46 ust. 4
- podlega karze grzywny.

2. Orzekanie w sprawach określonych w ust. 1 następuje w trybie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

Tytuł X

Przepisy zmieniające, przejściowe i końcowe

Art. 127. W ustawie z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 849, z późn. zm.⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 78 wyrazy „oceną i obrotem materiałem siewnym” zastępuje się wyrazami „oceną, obrotem i stosowaniem materiału siewnego”;
- 2) w art. 81:
  - a) wprowadzenie do wyliczenia:

„Do zakresu działania Inspekcji w ramach nadzoru nad wytwarzaniem, oceną, obrotem i stosowaniem materiału siewnego, o którym mowa w przepisach o nasiennictwie, należą w szczególności następujące urzędowe działania:”;
  - b) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) kontrola przestrzegania zasad i obowiązujących wymagań w zakresie wytwarzania, oceny, przechowywania, obrotu i stosowania materiału siewnego, w tym modyfikowanego genetycznie;”.

Art. 128. W ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. z 2012 r. poz. 633) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 40c w ust. 3 pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:
  - „2) materiał siewny kategorii elitarny lub kwalifikowany został wytworzony:
    - a) przez przedsiębiorcę wpisanego do ewidencji przedsiębiorców, o której mowa w przepisach o nasiennictwie, lub
    - b) w gospodarstwie rolnym posiadanym przez rolnika wpisanego do ewidencji rolników, o której mowa w przepisach o nasiennictwie, lub

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 20, poz. 106, Nr 31, poz. 206 i Nr 98, poz. 817, z 2010 r. Nr 47, poz. 278 oraz z 2011 r. Nr 54, poz. 278, Nr 63, poz. 322, Nr 106, poz. 622 i Nr 171, poz. 1016.

3) materiał siewny kategorii elitarny lub kwalifikowany został zakupiony:

- a) od przedsiębiorcy wpisanego do ewidencji przedsiębiorców prowadzących obrót materiałem siewnym, o której mowa w przepisach o nasiennictwie, albo
- b) od rolnika prowadzącego obrót materiałem siewnym wytworzonym w posiadanym gospodarstwie rolnym, wpisanego do ewidencji rolników, o której mowa w przepisach o nasiennictwie, albo
- c) od podmiotu prowadzącego obrót materiałem siewnym na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.”;

2) w art. 40e w ust. 1:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) przedsiębiorcach wpisanych do ewidencji przedsiębiorców prowadzących obrót materiałem siewnym oraz rolnikach wpisanych do ewidencji rolników prowadzących obrót materiałem siewnym, o których mowa w przepisach o nasiennictwie, w zakresie:

- a) imienia i nazwiska, miejsca zamieszkania i adresu albo nazwy, siedziby i adresu oraz miejsca i adresu wykonywania działalności,
- b) numeru w ewidencji przedsiębiorców prowadzących obrót materiałem siewnym albo numeru w ewidencji rolników prowadzących obrót materiałem siewnym, prowadzonej przez wojewódzkiego inspektora,
- c) numeru identyfikacji podatkowej (NIP);”;

b) uchyla się pkt 2.

Art. 129. W ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2012 r. poz. 1282 i 1448) w załączniku do ustawy wprowadza się następujące zmiany:

1) w części I w ust. 36 uchyla się pkt 7;

2) w części II w ust. 10 uchyla się pkt 2.

Art. 130. W ustawie z dnia 25 listopada 2010 r. o Centralnym Ośrodku Badania Odmian Roślin Uprawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 1591) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 część wspólna otrzymuje brzmienie:

„– na zasadach określonych w ustawie z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (Dz. U. poz. 1512) oraz w ustawie z dnia 26 czerwca 2003 r. o ochronie prawnej odmian roślin (Dz. U. Nr 137, poz. 1300, z późn. zm.⁷⁾).”;

2) w art. 9 w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) wydaje decyzje administracyjne w zakresie określonym w ustawie z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie oraz w ustawie z dnia 26 czerwca 2003 r. o ochronie prawnej odmian roślin.”;

3) po art. 15 dodaje się art. 15a w brzmieniu:

„Art. 15a. 1. Centralny Ośrodek może zaciągać kredyt na prowadzoną działalność rolniczą.

2. Zaciągnięcie przez Centralny Ośrodek kredytu przewyższającego 10% rocznych przychodów wymaga zgody ministra właściwego do spraw rolnictwa i ministra właściwego do spraw finansów publicznych.”.

Art. 131. Do spraw wszczętych na podstawie ustawy, o której mowa w art. 140, i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy decyzją ostateczną stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 132. Odmiany roślin sadowniczych utrzymywane przez dostawców na liście odmian materiału szkółkarskiego CAC w okresie od dnia 1 maja 2004 r. do dnia 30 września 2012 r. mogą być wpisane do krajowego rejestru, na wniosek zainteresowanego podmiotu, bez przeprowadzenia badań OWT, w terminie do dnia 30 września 2012 r.

⁷⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 126, poz. 877, z 2007 r. Nr 99, poz. 662 oraz z 2011 r. Nr 186, poz. 1099.

Art. 133. 1. Upoważnienia oraz decyzje w sprawie akredytacji wydane na podstawie ustawy, o której mowa w art. 140, stają się upoważnieniami i decyzjami w sprawie akredytacji w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. Zaświadczenia o ukończeniu szkolenia, o których mowa w art. 45 ust. 1 pkt 3 ustawy, o której mowa w art. 140, stają się zaświadczeniami o ukończeniu szkolenia, o których mowa w art. 75 ust. 1 pkt 3 niniejszej ustawy.

Art. 134. 1. Materiał szkółkarski kategorii CAC wytworzony z plantacji założonych przed dniem 30 września 2012 r. może znajdować się w obrocie do dnia 31 grudnia 2018 r.

2. W przypadku materiału szkółkarskiego, o którym mowa w ust. 1, na etykiecie lub dokumencie dostawcy umieszcza się napis „dyrektywa Rady 2008/90/WE art. 21”.

Art. 135. Świadcstwa i informacje wydane na podstawie ustawy, o której mowa w art. 140, są równoważne ze świadcstwami i informacjami w rozumieniu niniejszej ustawy.

Art. 136. 1. Wpis przedsiębiorców do rejestru przedsiębiorców i rolników do rejestru rolników dokonany na podstawie ustawy, o której mowa w art. 140, zachowuje ważność przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Wpis dostawców materiału szkółkarskiego, materiału rozmnożeniowego lub materiału nasadzeniowego roślin warzywnych i ozdobnych wpisanych do rejestru przedsiębiorców dokonany na podstawie przepisów ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 849, z późn. zm.⁸⁾) zachowuje ważność przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Podmioty, które zgodnie z art. 84 ust. 1, art. 86 ust. 1 i art. 87 ust. 1 niniejszej ustawy mają obowiązek zgłoszenia zamiaru prowadzenia obrotu odpowiednio materiałem siewnym roślin rolniczych i warzywnych albo materiałem szkółkarskim, materiałem rozmnożeniowym lub materiałem nasadzeniowym roślin warzywnych i ozdobnych, wpisane w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy odpowiednio do rejestru, o którym mowa w ust. 1 lub 2, mogą nadal prowadzić obrót materiałem siewnym roślin rolniczych i warzywnych albo materiałem szkółkarskim, rozmnożeniowym i nasadzeniowym roślin warzywnych i ozdobnych, pod warunkiem że w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy zgłoszą wojewódzkiemu inspektorowi właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę prowadzenie obrotu tym materiałem.

4. Przepisy art. 84 ust. 3–6, art. 86 ust. 3–6 i art. 87 ust. 4–7 niniejszej ustawy stosuje się odpowiednio.

Art. 137. Rejestr odmian prowadzony na podstawie ustawy, o której mowa w art. 140, staje się rejestrem odmian w rozumieniu niniejszej ustawy.

Art. 138. 1. Prawa twórców odmian do wynagrodzenia za wszelkie zarobkowe korzyści z odmiany nabyte na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 listopada 1995 r. o nasiennictwie (Dz. U. z 2001 r. Nr 53, poz. 563 i Nr 76, poz. 811 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253) pozostają w mocy do czasu ich wygaśnięcia.

2. Prawa hodowców, autorów odmian do premii autorskiej i prawa osób fizycznych, które udzieliły pomocy przy wytwarzaniu odmian, istniejące w dniu wejścia w życie ustawy z dnia 24 listopada 1995 r. o nasiennictwie, pozostają w mocy do czasu ich wygaśnięcia.

3. Do praw, o których mowa w ust. 1 i 2, stosuje się przepisy ustawy z dnia 24 listopada 1995 r. o nasiennictwie.

4. Wysokość premii, o której mowa w ust. 2, ustala się w wysokości premii uzyskanej za daną odmianę w 2003 r., przy czym warunkiem koniecznym do wypłacenia premii jest prowadzenie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym odmiany.

5. Premię, o której mowa w ust. 2, wypłaca Centralny Ośrodek.

Art. 139. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 10, art. 12 ust. 7 i 12, art. 14 ust. 8, art. 22 ust. 3, art. 36 ust. 2, art. 37 ust. 12, art. 40 ust. 7, art. 45b ust. 1, art. 45c, art. 46 ust. 4, art. 47 ust. 10, art. 47a ust. 2 i 3, art. 47b ust. 2, art. 48 ust. 8, art. 49 ust. 6, art. 52 ust. 7, art. 53, art. 55 ust. 3, art. 55a ust. 2, art. 59 ust. 12, art. 60 i art. 63 ustawy, o której mowa

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 20, poz. 106, Nr 31, poz. 206 i Nr 98, poz. 817, z 2010 r. Nr 47, poz. 278 oraz z 2011 r. Nr 54, poz. 278, Nr 63, poz. 322, Nr 106, poz. 622 i Nr 171, poz. 1016.

w art. 140, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 11, art. 24 ust. 6, art. 40, art. 51, art. 56, art. 57 ust. 11, art. 72, art. 73 ust. 8, art. 83 ust. 1, art. 92 ust. 5, art. 93 ust. 2, art. 94 ust. 4, art. 101, art. 103 ust. 9, art. 109 ust. 9 i art. 118 niniejszej ustawy.

Art. 140. Traci moc ustawa z dnia 26 czerwca 2003 r. o nasiennictwie (Dz. U. z 2007 r. Nr 41, poz. 271, z późn. zm.⁹⁾).

Art. 141. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *B. Komorowski*

---

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 80, poz. 541 i Nr 191, poz. 1362, z 2009 r. Nr 69, poz. 591, Nr 98, poz. 817, Nr 157, poz. 1241 i Nr 215, poz. 1665, z 2010 r. Nr 239, poz. 1591 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 171, poz. 1016.